REPUBLIKA SLOVENIJA
VARSTVENO DELOVNI CENTER
NOVO MESTO

POROČILO O DELU V LETU 2022

Februar 2023

VARSTVENO DELOVNI CENTER NOVO MESTO , ŠMIHEL 3 , 8000 NOVO MESTO

TEL : 07 39 33 246, e-mail : info@vdc-nm.si

KAZALO VSEBINE

I. Uvod

II. Poročilo o delu enot VDC Novo mesto

- Institucionalno varstvo Šmihel
- Institucionalno varstvo bivalna enota Cesarjeva
- Institucionalno varstvo bivalna enota Trebnje
- Vodenja varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji Šmihel
- Vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji Bršljin
- Vodenje varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji Trebnje

III. Poročilo o delu socialne službe

IV. Poročilo o delu zdravstvene nege

V. Poročilo o delu fizioterapije

VI. Poročilo o kadrovanju

VII. Poročilo o izobraževanju

VIII. Poročilo o dodatnih aktivnostih in projektih

IX. Promocija zdravja na delovnem mestu

X. Prostovoljno delo

XI. Sodelovanje z okoljem in mediji

I. Uvod

Varstveno delovni center Novo mesto je javni socialno-varstveni zavod, ki ga je, kot samostojni zavod, leta 2000 ustanovila Republika Slovenija z namenom, da za potrebe odraslih oseb z motnjami v duševnem in telesnem razvoju, izvaja:

- storitev varstva, vodenja in zaposlitve pod posebnimi pogoji,
- storitev institucionalnega varstva, ki poleg osnovne oskrbe, obsega tudi zdravstveno varstvo in aktivno preživljanje prostega časa.

Začetek dela z osebami z motnjo v duševnem in telesnem razvoju sega v leto 1981, ko so bile ustanovljene Delavnice pod posebnimi pogoji kot enota Centra za socialno delo pri Domu starejših občanov Novo mesto. Ta letnica šteje kot začetek Varstveno delovnega centra Novo mesto.

Tudi leto 2022 so še zaznamovale okužbe s COVID – 19, ki so delno ali v celoti vplivale na izvedbo planiranih dejavnosti, vsakdanjik uporabnikov in zaposlenih v VDC Novo mesto. Kljub temu in pojavu okužb znotraj zavoda smo izvajali storitev institucionalno varstvo in storitev vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji.

Na področju investicijskih vlaganj za storitev vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji, smo v letu 2022 v mesecu januarju prejeli sklep Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, št. 411-6/2019/29 z dne 25.1.2022, s katerim je ustanovitelj potrdil Investicijski program Varstveno delovnega centra Novo mesto »Izgradnja delavnic – VDC Novo mesto, enota Trebnje). Na podlagi tega smo nadaljevali z urejanjem lastništva zemljišča oziroma podelitve stavbne pravice, ki je predvideno za izgradnjo delavnic.
V februarju smo za potrebe občinske dopisne seje Občine Trebnje smo pripravili pisno obrazložitev, ki je bila potrjena in tako za nedoločen čas v korist Republike Slovenije podeljena stavbna pravica. Sprejet je bil sklep, da se med Oblino Trebnje in Republiko Slovenije sklene pogodba o ustanovitvi stavbne pravice za gradnjo objekta namenjenega delavnicam. Vso potrebno dokumentacijo smo posredovali pristojnemu ministrstvu z namenom priprave ustrezne pogodbe. Dne 22.2.2022 smo prejeli Lokacijsko informacijo za gradnjo objektov oziroma izvajanje drugih del na zemljiščih ali objektih.
V mesecu marcu smo pripravili dokument Podatki o udeležencih, gradnji in dokumentaciji.
V maju 2023 smo podali Zahteve za izdajo mnenja na Elektro Ljubljana, d.d., Komunala Trebnje d.o.o., Občino Trebnje in Telekom Slovenije d.d.. Prejeli smo tudi Pogodbo o ustanovitvi stavbne pravice in služnostne pravice, ki je vpisana v ustrezne evidence FURSa.
V mesecu juniju in juliju 2022 smo uspeli pridobiti pozitivna mnenja vseh deležnikov.
Dne 2.september 2022 smo podali na Upravno enoto Trebnje zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja s prilogami in Vlogo za odmero komunalnega prispevka na Občino Trebnje.
Septembra smo prejeli odločbo št. 354-162/2022-2 s katero je odločeno, da MDDSZ ni zavezanec za plačilo komunalnega prispevka.
V mesecu novembru in decembru smo izvedli geološko-geotehnične raziskave z namenom oceniti geološko-geotehnične danosti terena, vpliv tal na izbran tip temeljenja in možnost odvodnjavanja meteornih voda.
V mesecu decembru je pristojno ministrstvo z Občino Trebnje sklenilo Aneks št. 1 k pogodbi o ustanovitvi stavbne pravice in služnostne pravice. V istem mesecu smo s strani Občine Trebnje pridobili Mnenje, da je projektna dokumentacija za pridobivanje mnenje in gradbenega dovoljenja za novogradnjo skladna z Odlokom o zazidalnem načrtu »Stari trg "DSO"«.

Redno mesečno smo ministrstvu posredovali informacije vezane na morebitne zahtevke za refundacijo sredstev po sklenjeni pogodbi.

Izvedli smo tudi nekaj vzdrževalno sanacijskih del, in sicer nujni servis dvigal v bivalni enoti Trebnje in enoti v Šmihelu, zamenjali 2 indukcijska štedilnika v institucionalnem varstvu, predelali skladišče v enoti Bršljin (naravna mila) in uredili Goska bar v enoti Bršljin, uredili screen zavese na terasi bivalne enote v Novem mestu, zamenjali ekspanzijsko posodo v bivalni enoti in Šmihelu, namestili stojalo za pomivalni stroj in novo korito v razdelilni kuhinji v Šmihelu, obnovili kopalnico v podstrešnem stanovanju in druga sprotna vzdrževalna dela.

Našo spletno stran smo nenehno posodobljali in jo tudi ustrezno prilagajali določbam Zakona o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij, na način, da smo omogočili orodja za dostopnost. Na spletni strani sprotno objavljamo novice, posodabljamo seznam donatorjev, dodajamo izdelke v e- trgovino, itd..
V letu 2022 si je našo spletno stran ogledalo 7319 uporabnikov, od tega je bilo 82,7% novih uporabnikov. V letu 2022 je bilo v primerjavi z letom 2021 za 30,13% uporabnikov več tistih, ki so večkrat obiskali našo spletno stran. Čas trajanja obiska je bil v letu 2022 v povprečju za 7 sekund krajši, kot v letu 2021, to je 2 minuti in 18 sekund.

Tudi v letu 2022 smo izvajali timske sestanke, mesečne sestanke znotraj delovnih organizacij oz. enot.
Izvedli smo tudi tri kolegije uporabnikov in dve srečanji s starši oz. skrbniki.
Izvedli smo osem sestankov kolegija vodij, na katerih smo obravnavali teme vodenja, organizacije dela, organizacijske klime znotraj posameznih enot/služb, …
Poleg tega smo izvedli tudi osem sestankov strokovnega sveta, na katerih smo obravnavali teme s področja strokovnega dela zavoda, odločali o strokovnih vprašanjih, v okviru pooblastil, določali strokovne podlage za programe dela in razvoja zavoda in izmenjevali mnenja, predloge organizacije dela in pogojev za razvoj dejavnosti z uvajanjem sodobnih metod dela.

V letu 2022 smo kljub še vedno negotovim razmeram uspeli izvesti 6. mednarodno srečanje “V jati z drugačnimi“ na temo Varnost. Vsi udeleženci smo si bili enotni, da si želimo sodelovanja in povezovanja tudi v prihodnje. Več o samem projektu v nadaljevanju poročila.

Na področju storitve varstva, vodenja in zaposlitve pod posebnimi pogoji smo v letu 2022 pričeli izdelovati kar nekaj novih izdelkov, ki jih do sedaj nismo imeli v ponudbi. Med njimi so naravna mila, kopalna sivkina sol, nadprti…

Zopet nam je tovarna zdravil Krka zaupala naročilo kompletov poslovnih daril – obeskov za smrečico iz filca za svoje zaposlene in upokojence.
V vseh t. i. delavnicah smo poleg lastnega programa opravljali še kooperativna dela. Iz lastnega programa naj izpostavimo šivanje predpasnikov, žakeljčkov za kruhovsko pecivo, pripravo božično – novoletnih voščilnic, adventne dekoracije, lesene sveče, ki so nastale v sodelovanju s podjetjem Komunala Novo mesto d.o.o., kuhinjske krpe, ki jih prodajamo v lastni trgovini in tudi v sodelovanju s podjetjem Lubadarwood, …
Zaradi občasnih pojavov okužb z virusom SARS-CoV-2 smo bili primorani reorganizirali

delavnice, na način, da so uporabniki, ki se vključujejo v storitev vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji v skupini, kjer se pojavi okužba bili kolikor je bilo možno ločeni od preostalih uporabnikov. V Trebnjem smo organizirali VVZPP na način, da so uporabniki, ki bivajo v BE hodijo v prostore na Starem trgu in t.i. zunanji uporabniki na Glavarjevo. V Novem mestu. V primerjavi s preteklim koledarskim letom (to je 2021) nismo imeli več ločenih uporabnikov glede na to ali prihajajo od doma ali bivajo pri nas, prav tako so zdravi uporabniki (ne glede na morebitno okužbo posameznega uporabnika iz iste skupine) lahko še naprej nemoteno koristili storitev VVZPP. Kljub temu so posamezni starši ali skrbniki se odločili za 7 – 10 dnevno odsotnost uporabnika zaradi strahu pred okužbo.

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije je na podlagi nalog in pooblastil državnega preventivnega mehanizma po Opcijskem protokolu h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju, brez predhodne najave, dne 31. 8. 2022 obiskal naš zavod. Obisk so opravili predstavnici Varuha in predstavnica nevladne organizacije Novi Paradoks.

Iz končnega poročila Varuha so razvidne posebne pohvale vezane na dostopnost uporabnikov na dvorišče in igrišče, z odklenjenimi kopalnicami je zagotovljena možnost osebne higiene uporabnikom in osebnega dostojanstva, iz obeh nadstropji je mogoč izhod na prosto preko klančin.

Pozdravljajo poslikane stene hodnikov in skupnih prostorov, ki prostore tako poživijo in naredijo domače.

Napisali so tudi nekaj priporočil MDDSZ (zagotovitev ustreznih pravnih podlag za omejevanje osebne svobode, priprava usmeritev za delo z OMDR z demenco…).

Priporočila, ki so bila namenjena VDC so:

- namestitev nočnih lučk pri uporabnikih v enoti Šmihel. Varuhu smo pojasnili, da jih imajo vsi uporabniki, ki jih potrebujejo, znajo in zmorejo uporabljati.
- krepitev sodelovanja s svojci. V VDC Novo mesto se zavedamo kako pomembno je sodelovanje in povezovanje s svojci/skrbniki. Le – to izvajamo na najrazličnejše načine, kot so redni sestanki, možnost pogovornih ur, telefonski in/ali video klici, skupine za samopomoč svojcev, razne prireditve ob katerih je priložnost pogovora svojcev z zaposlenimi, dopisi, e-sporočili, sprotno obveščanje z dogajanjem v vseh enotah VDC na družbenih omrežjih in uradni spletni strani VDC. Zagotovo je bilo v preteklih dveh letih sodelovanje v živo, ki si ga zelo želimo vsi skupaj, okrnjeno, a kljub temu v največji možni meri tudi izvedeno.
- zagotovitev supervizije za vse zaposlene,
- upoštevanje rezultatov anket pri načrtovanju svojega nadaljnjega dela v smeri večjega zadovoljstva zaposlenih, upoštevajoč predloge izobraževanj za neposredno delo z uporabniki z različnimi težavami. V VDC Novo mesto stremimo k nenehnemu izobraževanju in usposabljanju vseh zaposlenih, in sicer z upoštevanjem njihovih želja, predlogov ali potreb, ki se izkažejo ob samem delu. Izobraževanja izvajamo z zunanjimi izvajalci v skladu s finančnimi zmožnostmi zavoda, kot tudi interno v domeni zaposlenih. Teme in število izobraževanj ter udeležencev je razvidno iz poglavja o izobraževanju. Glede na to, da so kazalniki preverjanja zadovoljstva zaposlenih v zadnjih letih izkazali porast, ocenjujemo da smo na pravi poti in si želimo na ta način nadaljevati tudi v prihodnje.
- namestitev posebnih nabiralnikov, kamor bi uporabniki, ki želijo ostati anonimni oddali pritožbo, predlog, mnenje oziroma pohvalo glede bivanja v zavodu in opis pritožbenih poti (v lahko berljivi obliki). Ta predlog smo realizirali že pred samo pridobitvijo predhodnega poročila.
- pri odločanju o izvajanju PVU se naj le ta izvaja v nujnih primerih in v skladu z 29. členom ZDZdr in v primeru zavrtja invalidskega vozička pri tistih uporabnikih, ki zavore ne morejo samostojno sprtosti zagotovimo stalen, neprekinjen nadzor osebja, ki mora zavoro sprostiti nemudoma, ko uporabnik nakaže, da bi se želel premakniti z mesta. V skladu z Navodili o pravilih ravnanj zaposlenih in smernicah za zaščito uporabnikov, stanovalcev, zaposlenih, obiskovalcev ali materialnih sredstev v primeru nasilnega vedenja, sprejetimi na podlagi Statuta Varstveno delovnega centra Novo mesto in Zakona o duševnem zdravju, v VDC Novo

mesto uporabljamo sobo za umirjanje z namenom preprečiti samopoškodovanje, poškodovanje drugih ali hujše materialne škode. Navodila eksplicitno določajo kdo in kdaj lahko odloči o izvedbi posebnega varovalnega ukrepa, katero dokumentacijo je potrebno ob tem voditi, kdo vse mora biti o tem obveščen, kako se izvaja ukrep in predvsem, da je to posebni varovalni ukrep, ki se uporabi le izjemoma in lahko traja le toliko časa, kolikor je nujno potrebno glede na razlog njegove uvedbe. Ob elektronskih ključavnicah, ki so nameščene pri vhodnih vratih je navedena tudi koda, ki omogoča uporabnikom prosto gibanje ali prehajanje.
V VDC Novo mesto imamo 29 uporabnikov, ki so vključeni v 24 urno institucionalno varstvo (v nadaljevanju IV). V storitvi 24 urnega IV je neprestano prisoten kader, ki skrbi za takojšnjo pomoč in podporo uporabnikom. Delovni čas zaposlenih, ki delajo v skupinah je razdeljen čez celoten dan. Načrtovanje aktivnosti za uporabnike vključene v 24 urno IV smo individualizirali ali organizirali na delo v manjših skupinah, ob tem pa upoštevali najnovejše usmeritve, tako socialne, kot tudi zdravstvene in pravne stroke. Za takšen način dela je potrebno nenehno izobraževanje, usposabljanje zaposlenih in sprememba organizacijske kulture v zavodu s spodbujanjem zaposlenih k aktivnejšemu sodelovanju, k spremembam, saj bomo le tako lahko soustvarili in zagotovili spoštovanje dostojanstva naših uporabnikov. Da lahko izvajamo varno in kakovostno storitev, zaposleni nenehno iščemo alternativne možnosti z nadomestno komunikacijo ali prilagoditvijo (z)možnega načina komuniciranja. Zelo pozorni smo tudi na neverbalno komunikacijo. Vsekakor se trudimo, da ves čas prepoznavamo želje in potrebe uporabnikov, tako tistih, ki svoje želje zmorejo izraziti verbalno, kot tistih, ki svoje želje in potrebe izražajo na neverbalni način ali s pomočjo komunikacijskih pripomočkov. Na podlagi nenehne prisotnosti zaposlenih in organizacije dela (prisotnost je zagotovljena tudi v času odmora za malico zaposlenih) zagotavljamo stalno, neprekinjeno možnost, da zaposleni nemudoma (ko to nakaže ali verbalno izrazi uporabnik) sprostijo zavoro pri invalidskem vozičku pri uporabnikih, ki tega ne zmorejo sami, prav tako jih z invalidskim vozičkom prepeljemo na mesto (dnevni prostor, soba, terasa), kamor si želijo.

V skladu s sklenjeno Pogodbo o izvajanju storitev notranjega revidiranja z dne 26.7.2022 in Dolgoročnega načrta dela notranje revizije VDC Novo mesto za obdobje 2022-2024 z dne 15.7.2022, je bila v času med septembrom in novembrom 2022 izvedena notranja revizija pravilnosti poslovanja javnega zavoda za 2022. Preveritve je opravila preizkušena državna notranja revizorka.
Cilj notranjega revidiranja za koledarsko leto 2022 so z namenom neodvisne in nepristranske preveritve skladnosti procesa z internimi predpisi, področno zakonodajo in predpisano metodologijo bila naslednja področja:

- potni nalogi ter povračila stroškov prevoza na delo in z dela,
- redna delovna uspešnost,
- zanesljivost bilance stanja in izkaza prihodkov in odhodkov za namene zunanjega poročanja.

Na vzorcu 17 potnih nalogov za mesec marec 2022 je revizorka preverila, ali so bili istočasno izplačani regres za prehrano in dnevnica, v teh primernih ni bilo ugotovljenih nepravilnosti.
Zavod v več primerih uporablja zasebna vozila za službene poti, v teh primerih je pravilno obračunal kilometrino v višini 30 % cene neosvinčnega bencina 95 oktanov. Pri vseh zaposlenih, ki so dobili povrnitev nad uredbo, je zavod pravilno obračunal boniteto. Vsi potni nalogi so imeli ustrezna dokazila.
V času izvajanja je zavod že vzpostavil dodatne manjše popravke v procesu spremljave potnih nalogov (združitev odobritve potnega naloga in obračun potnega naloga zaradi sledljivosti prilog), zato priporočila niso potrebna.
Priporočilo: Zavod naj zagotovi popolne evidence, da bodo Izjavo o prevozu na delo podali vsi zaposleni, zaradi popolnosti evidenc tudi tisti, ki imajo razdaljo do sedeža zavoda krajše od 2km. V kolikor je preračun odgovorne osebe v računovodstvu različen od podatka v Izjavi s strani zaposlenega, se naj priloži izpis iz merilnika razdalje »google maps«.
V času izdaje osnutka je zavod navedeno že uredil in s tem realiziral priporočilo.

Revizorka je preverila izplačilo RDU za mesec 2022. Namen preveritve je bil ali zavod ustrezno izplačuje redno delovno uspešnost, zato bilo potrebno pri reviziji odgovoriti na naslednja vprašanja:

- ali ima zavod sprejet sklep o načinu izplačila (mesečno, trimesečno, polletno, letno)
- ali so bila sredstva za redno delovno uspešnost načrtovana v okviru finančnega načrta organizacije v višini, ki je določena s KPJS,
- ali je bila pravilno izračunana masa za izplačilo RDU,
- ali zavod vodi ustrezne evidence, ki so podlaga za obračun RDU.

Na podlagi pregledanih dokumentov ni bilo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti.
Bilanca stanja je kumulativen računovodski izkaz, in so v njej vidne posledice preteklih poslovnih odločitev poslovodstva zavoda, ki se odražajo na višini in strukturi sredstev in obveznosti do virov sredstev (na dan 31.12). Zaključna bilanca določenega leta je hkrati otvoritvena bilanca naslednjega leta. Izkaz prihodkov in odhodkov kaže prihodke in odhodke ter poslovni izid v določenem obdobju.
Namen revidiranja kategorij bilance stanja in izkaza prihodkov in odhodkov je pridobiti zagotovila o tem, da pregledani računovodski izkazi prikazujejo resnično in pošteno sliko poslovnega izida in finančnega položaja javnega zavod.
Z metodo preverjanja postavk oziroma kategorij v računovodskih izkazih, to je s primerjavo bruto bilance in bilance stanja (ali so vrednosti glavnih kategorij enake; to je metoda preverjanja računske zanesljivosti prikaza) je bilo potrebno na podlagi vzorca s primerjavo izkazovanja postavk v letnem poročilu s pravili, določenimi v Pravilniku o računovodstvu VDC (primerjave razmerij med različnimi vrstami računovodskih podatkov) ugotoviti:

- ali so pravila ustrezno opredeljena v pravilniku o računovodstvu,
- ali zavod razpolaga z ustreznimi podlagami za knjiženje (temeljnice, pogodbe, ustrezen vir),
- ali zavod ustrezno poroča zunanjim deležnikom,
- ali so morebitne razlike ustrezno pojasnjene v letnem poročilu.

Na podlagi pregledanih dokumentov ni bilo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti.
Iz revizijskega poročila tako izhaja, da je na podlagi pregledane dokumentacije bilo poslovanje zavoda na pregledanih področjih v letu 2022 skladno, zakonito, pregledno in da so bile notranje kontrole na pregledanih področjih vzpostavljene in delujoče., in so zagotavljale, da je bilo poslovanje zavoda pravilno in skladno z zakonodajo.
Vse navedeno pomeni, da pri delovanju VDC Novo mesto in preverjenih področjih poslovanja ni bilo ugotovljenih nepravilnosti, večjih pomanjkljivosti oziroma morebitnega neskladja s pravnimi podlagami. Priporočili za izboljšavo poslovanja sta bili upoštevani in realizirani že v času izvajanja notranjega revidiranja.

V začetku leta so vse enote VDC Novo mesto postale Unicefove varne točke. UNICEF-ove varne točke so različni javni prostori, v katerih so prisotni ljudje, ki nudijo otrokom trenutno zaščito, pomoč ali zgolj nasvet v stiski. Ti so usposobljeni za pomoč otrokom, saj se udeležijo posebnega izobraževanja, ki ga zanje organizira UNICEF Slovenija. Zaposleni so se udeležili online uvodnega usposabljanje za Varne točke, ki ga je izvedla koordinatorka projekta UNICEF-ove varne točke na Slovenski fundaciji za UNICEF.

Pridobili smo naziv Demenci prijazna točka z željo, da tudi na ta način opozorimo strokovno in širšo laično javnost na porast demence in pojav le – te tudi med našimi uporabniki. Ob vsakodnevnem delu z njimi opažamo še dodaten upad kognitivnih in tudi fizičnih sposobnosti, ki so delno tudi posledice staranja. Soočamo se s težavo, saj stroka še ne razpolaga z ustreznim inštrumentom, ki bi lahko moril pojav demence pri naših uporabnikih. Poskrbeli smo za informativni kotiček o demenci. Udeležili smo se tudi sprehoda za spomin, ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni.

V mesecu novembru smo pridobili osnovni certifikat »Družini prijazno podjetje«. Pridobitev certifikata je svetovalni in revizorski proces, kateri pomaga delodajalcem uvajati ukrepe za boljše upravljanje s človeškimi viri, v kontekstu usklajevanja poklicnega in družinskega življenja zaposlenih. Certifikat *Družini prijazno podjetje* predstavlja družbeno odgovoren princip upravljanja in je edini tovrstni certifikat v Sloveniji. Postopek poteka s pomočjo usposobljenih zunanjih/notranjih svetovalcev. Skozi notranji postopek podjetje določi in uresniči izbrane cilje in ukrepe. Glede na notranjo oceno dejanskega stanja se, s pomočjo zunanjega ocenjevalca/svetovalca, v podjetju določi načrt vpeljave ukrepov, katerih cilj je izboljšanje upravljanja delovnih procesov in kakovosti delovnega okolja za boljše usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. Po pozitivni oceni izvedbenega načrta implementacije izbranih ukrepov s strani revizorskega sveta, podjetje pridobi osnovni certifikat »Družini prijazno podjetje«. Nosilec postopka certificiranja ter izvedbene organizacije je Zavod Ekvilib, ki izvaja postopek v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Fakulteto za družbene vede Univerze v Ljubljani, Konfederacijo sindikatov Slovenije Pergam, Združenjem delodajalcev Slovenije, Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije ter vrsto zunanjih sodelavcev in strokovnjakov.

II. POROČILO O DELU ENOT VDC NOVO MESTO

a) Institucionalno varstvo Šmihel

Stanovanjski del

Lokacija: Šmihel 3, 8000 Novo mesto

Št. zaposlenih: 1 strokovni delavec + 2 varuha ali 1 varuh/1 bolničar

Št. uporabnikov: 31

		število	starost		opomba
spol	časovno obdobje	skupaj	najstarejši	najmlajši	
Ž	01.01.-09.02.2022	16	68	35	/
	10.02.2022	15			preselitev uporabnice v 2.nad. 24-urno IV
	27.06.-31.12.2022	16			nova vključitev v 24-urno IV
M	01.01.-16.01.2022	14	79	24	/
	17.01.-31.12.2022	15			nova vključitev v 16-urno IV
	31.03.2022	14			izpis uporabnika iz storitve 16-urno IV
	15.04.-31.12.2022	15			nova vključitev v 16-urno IV

Opis (na kratko opišete enoto oz. službo)

Popoldansko delu v zavodu na stanovanjskem delu je izredno pestro in polno izzivov. Gre za delo z uporabniki, ki so v dopoldanskem času vključeni v storitev VVZPP bodisi na lokaciji Bršljin bodisi na lokaciji Šmihel, popoldneve pa preživljajo v zavodu v Šmihelu. Strokovna delavka tedensko pripravi program popoldanskih aktivnosti, pri katerem upošteva želje uporabnikov ter njihove sposobnosti, istočasno pa skuša izhajati iz ciljev, ki so navedeni v individualnih načrtih. Izvedbo programa se dnevno prilagaja, glede na trenutne situacije ter glede na razpoložljiv kader. Namen popoldanskih aktivnosti je soustvarjanje prijetnega življenjskega okolja, pomoč pri reševanju konfliktnih situacij ter ohranjanje osvojenih spretnosti in pridobivanje novih.

STRUKTURA ZAPOSLENIH + DELOVNI ČAS:

zaposleni	delovni čas	ure	obrazložitev
1 bolničar + 1varuh	od 14.30 – 18.30 ure ali od 14.30 – 21.00 ure	4h ali 6h 40min	12-urni delovnik ali 6h 40min
1 varuh	od 13.00 – 21.00 ure	8h	
1 strokovna delavka	od 11.30/12.00 do 19.30/20.00 ure	8h	

UPORABNIKI:
Skupina uporabnikov ima poleg motnje v duševnem razvoju tudi nekatere druge motnje oz. specifike:

- 8 uporabnikov je na invalidskih vozičkih (en uporabnik uporablja individualno prilagojen počivalnik na električni pogon, sedem uporabnikov ima navadni invalidski voziček in potrebujejo pomoč pri transferjih)
- 3 uporabniki imajo uveden stalen urinski kateter
- 1 uporabnik ima motnje požiranja in potrebuje pomoč na področju hranjenja

- 2 uporabnici sta slepi oz. slabovidni in potrebujeta pomoč na področju transferjev
- 1 uporabnik ima težave z vidom in ima prisoten notranji nemir, zato potrebuje dodatno usmerjanje in pozornost ter pomoč pri transferjih
- 1 uporabnica ima težjo obliko sladkorne bolezni in potrebuje dodaten nadzor
- 6 uporabnikov uživa pasirano hrano
- nekaj uporabnikov ima težave v duševnem zdravju
- pri nekaterih do izraza prihajajo posebnosti povezane s motnjami avtističnega spektra
- tretjina uporabnikov je starostnikov (pri nekaterih se nakazuje demenca).

Skupina 31 uporabnikov je nehomogena skupina, katere uporabniki so v dopoldanskem času vključeni v štiri različne skupine, glede na sposobnosti, osvojene veščine in drugo specifiko, v popoldanskem času pa so uporabniki združeni v eno veliko skupino, saj delitve na več manjših skupin ni možno izvesti, zaradi premajhnega števila kadra. Tako zanje skrbi delovna ekipa treh zaposlenih; skladno s trenutno veljavnimi kadrovskimi normativi, kar pa ne zadostuje za zagotavljanje potreb naših uporabnikov. Posledično se tako dnevno srečujemo z različnimi situacijami, kar od zaposlenih zahteva veliko iznajdljivosti, fleksibilnosti, mirnosti in potrpežljivosti.

URNIK POPOLDANSKIH AKTIVNOSTI

časovni okvir	aktivnost
14.00-14.20	razdelitev oblačil iz pralnice v sodelovanju z delovno ekipo dnevnega varstva
14.20-14.40	predaja službe; dogovor z zaposlenimi glede načrtovanih dnevnih aktivnosti ter priprava pripomočkov
14.30	prihod uporabnikov iz delavnic v spremstvu zaposlenih dnevnega varstva
14.40-15.20	urejanje uporabnikov (uporabniki na inv. vozičkih) kuhanje kave, priprava in razdelitev malice ločeno na D in L strani, pogovor
15.20-16.55	izvedba tedenskih aktivnostih Ø vezano na urejanje ožjega okolja: · vsak drugi teden preoblačenje postelj · vsak vmesni teden skladno z dogovorom urejanje garderobnih omar, omaric za čevlje, nočnih omaric in posteljnih predalnikov · 1x tedensko čiščenje invalidskih vozičkov Ø sestanek z uporabniki (začetek tedna) Ø aktivno preživljanje prostega časa · dnevno individualne zaposlitve po željah stanovalcev · kuharske, glasbene, ustvarjalne, pogovorne delavnice, praznovanja · izleti v bližnjo in širšo okolico
16.30	priprava in razdelitev osvežilnega napitka uporabnikom
16.55-17.25	popoldanska malica zaposlenih
17.30-17.55	večerja v 1. nadstropju + večerna nega (12 uporabnikov) preživljanje prostega časa prosto po izbiri do 17.55 (ostali uporabniki)
17.55-18.00	priprava na večerjo (umivanje rok)
18.00-18.30	večerja v jedilnici (vseh ostalih 19 uporabnikov)
18.30-20.00	urejanje uporabnikov (večerna nega, umivanje zob, tuširanje, striženje nohtov, britje) vnos pomembnejših zadev v aplikacijo Probit
po 20.00	nočni počitek

<u>Posebnosti, zanimivosti</u>:
Leto 2022 je bilo tako kot predhodni dve leti posebno iz vseh vidikov. Prineslo nam je veliko novih izzivov. Epidemija nalezljive bolezni covid-19 je tudi v letu 2022 občasno hromila življenje

vseh skupaj. Spopadanje s slednjo je od zaposlenih zahtevala potrpežljivost, fleksibilnost, iznajdljivost.

STALNOST KADRA:
O stalnosti kadra ne moremo govoriti, saj se je delovna ekipa menjavala bodisi vsake dva dni bodisi dnevno, kar je oteževalo načrtovanje, pripravo ter izvedbo aktivnosti. Dnevno so bili tako največkrat prisotni trije zaposleni, ki so s skupnimi močni skrbeli za uporabnike. Pomembno vlogo pri tem sta imeli strokovni delavki, ki sta skrbeli za rdečo nit med posameznimi tedni. Skladno z dogovorom in sprejeto odločitvijo vodstva zavoda, ni bila več zgolj en strokovna delavka vpeta v popoldansko dogajanje, temveč sta se od 01.02.2022 dalje vključevali v popoldansko izmeno dve strokovni delavki, ki sta delali v izmenah (dopoldne na ZNO, popoldne na stanovanjskem oddelku), a sta si dnevno izmenjavali pomembne informacije, bili usklajeni in skrbeli za dosledno podajanje informacij zaposlenim in uporabnikom.

KADROVSKA POKRITOST
V mesecu januarju sta prvi teden sestavljala delovno ekipo dva zaposlena – dva varuha ali varuh in bolničar. Vse preostale dni v mesecu je bila prisotna tudi strokovna delavka. Ekipa je aktivno sodelovala z delovno ekipo na ZNO ter zagotovila nekaj spremstev uporabnikov na zdravstvene preglede ter dostavo vzorcev v laboratorij v ZD NM.

Delovna ekipa je bila tako kot v mesecu januarju tudi v mesecu februarju in marcu 2022 sestavljena bodisi iz treh bodisi iz dveh zaposlenih in ne iz več kot potrebnih štirih zaposlenih. Razlog za to so bile bolniške odsotnosti zaposlenih ter koriščenje dopustov za leto 2021. Skladno z dogovorom in sprejeto odločitvijo, sta od 01.02.2022 dalje strokovni delavki M.M.T. in S.G. delali v izmenah (dopoldne na ZNO, popoldne na stanovanjskem oddelku). Tretji teden v mesecu marcu je bila na uvajanju novo zaposlena delavka R.G.

Kadrovska pokritost se je v mesecu aprilu prilagajala novo nastalim situacijam. V obdobju od 08.04. do 18.04.2022 je bila v delu 1. nadstropja vzpostavljena rdeča cona. V preostalem L delu 1. nadstropja je bila bela cona. V popoldanskem času sta bila v beli coni prisotna dva zaposlena. Strokovni delavki sta v času rdeče cone v 1. nadstropju skladno z dogovorom delali v 2. nadstropju na ZNO na L in D strani.

Večino dni v mesecu maju 2022 so delovno ekipo sestavljali trije zaposleni.
V mesecu juniju je bila uvedena sprememba. Skladno z dogovorom na sestanku strokovnega sveta dne 16.05.2022, so delovno ekipo ob torkih, sredah in četrtkih sestavljali štirje zaposleni, ob ponedeljkih in petkih pa trije zaposleni.

Zaradi koriščenja letnih dopustov, so večino dni v mesecu juliju delovno ekipo sestavljali trije zaposleni. Ob pojavu okužbe s korona virusom in vzpostavitvijo rdeče cone v pritličju dne 15.07.2022, so bili uporabniki 1. nadstropja razdeljeni v dve skupini (D in L stran), prav tako so bili razdeljeni zaposleni. Za manjšo skupino (D stran) je skrbel en zaposleni, za večjo skupino (L stran) pa dva zaposlena (varuh in strokovna delavka). Rdeča cona je bila zaključena dne 29.07.2022. Takrat so se tudi vsi uporabniki vrnili nazaj v 1. nadstropje.

V mesecu avgustu so, zaradi koriščenja letnih dopustov, delovno ekipo sestavljali bodisi trije zaposleni bodisi dva zaposlena, dne 23.08.2022 pa štirje zaposleni.
Septembra so delovno ekipo sestavljali bodisi trije zaposleni bodisi dva zaposlena, nekaj dni v mesecu štirje zaposleni.
Večino dni v mesecu oktobru in novembru 2022 so delovno ekipo sestavljali trije zaposleni.

Prvi teden v mesecu decembru 2022 so delovno ekipo sestavljali trije zaposleni. Zaradi poslabšanja zdravstvenega stanja nekaterih uporabnikov tako v 1. nadstropju kot tudi v 2. nadstropju, je bila v 1. nadstropju dne 07.12.2022 samo na D strani vzpostavljena rdeča cona in posledično reorganizirano delo in potek vseh aktivnosti. Kasneje pa so bile v izolaciji tudi

nekatere sobe uporabnikov na L strani nadstropja. Za vse bolne uporabnike s potrjenim pozitivnim testom na covid-19, je skrbela ekipa zaposlenih v rdeči coni (zdravstveni kader), za vse ostale, zdrave uporabnike pa sta skrbela varuh in strokovna delavka. Rdeča cona je bila zaključena dne 23.12.2022.

ODSOTNOST UPORABNIKOV

V primerjavi s predhodnim letom, ko so bile narekovane omejitve in navodila s strani NIJZ, MZ in MDDSZ, je bilo v letu 2022 zabeleženih več nekaj dnevnih odsotnosti uporabnikov in manj celomesečnih odsotnostih. Nekaj uporabnikov je redno odhajalo domov med vikendi, zgolj en uporabnik je bil 3x odsoten cel mesec, nekaj uporabnikov je bivalo v domačem okolju v času kolektivnega dopusta v storitvi VVZPP.

odsotnost uporabnikov v letu 2022												
mesec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
št. prisotnih uporabnikov	25	24	21	22	24	21	21	22	22	21	22	21
št. odsotnih uporabnikov - cel mesec	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0
št. odsotnih uporabnikov - nekaj dni	6	7	10	8	6	10	9	9	9	10	9	10
skupaj	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31

ZAGOTAVLJANJE HIGIENE

Pretežni del leta 2022 je bil dan poseben poudarek na pravilni, temeljiti higieni umivanja rok ter higieni kašlja. Dnevno smo razkuževali mize ter zračili prostore.

ZAČASNO INSTITUCIONALNO VARSTVO

Tekom leta je bila v sobi za začasne sprejeme 4x izpeljana namestitev uporabnikov, ki so sicer vključeni v dnevno varstvo, kar je več kot preteklo leto. Za vse začasne stanovalce je bilo primerno poskrbljeno.

začasno institucionalno varstvo	
časovni okvir	št. oseb
20.05.-22.05.2022	2 osebi
10.06.-13.06.2022	2 osebi
12.08.-21.08.2022	1 oseba
13.09-18.09.2022	1 oseba

POPOLDANSKE AKTIVNOSTI

V popoldanskem času so se izvajale različne aktivnosti z namenom ohranjanja sposobnosti uporabnikov, vzdrževanja njihove fizične kondicije ter ohranjanja zadovoljstva uporabnikov ter njihovih staršev/svojcev. Aktivnosti so se izvajale na naslednjih področjih:

- *Skrb za samega sebe*

Uporabnike se je usmerjalo in vzpodbujalo pri izvajanju osebne higiene (higiena zob, umivanje rok, tuširanje, umivanje s krpico, britje). Uporabnike se je spodbujalo k čim večji samostojnosti, vendar se opaža upad sposobnosti pri nekaterih uporabnikih. Vsi uporabniki, ki imajo zobne proteze so dnevno potrebovali pomoč pri rokovanju in vzdrževanju higiene le teh.1x tedensko se je izvajalo striženje nohtov, glede na želje uporabnic pa tudi lakiranje nohtov. Tudi v tem letu so uporabniki lepo sodelovali, nihče ni zavračal tedenskega tuširanja in urejanja. Le ena uporabnica je vztrajala pri istem vzorcu, ko se je stuširala in uredila predvsem v prisotnosti strokovne delavke, sodelovanje z večino drugih zaposlenih pa je zavračala. Pri striženju nohtov velja izpostaviti, da je zgolj pri enem uporabniku občasno potrebno uporabiti prilagojene metode, da se zadeva izpelje (striženje v dnevnem prostoru na njegovem delu sedežne garniture v družbi ostalih uporabnikov ob poslušanju njemu ljubih pesmi). Vsi uporabniki so bili večkrat deležni frizerske storitve znotraj zavoda.

- *Skrb za ožje okolje*

Skupaj z uporabniki smo urejali ožje okolje in skrbeli za higieno: preoblačili smo postelje, urejali garderobne omare, nočne omarice, omarice za čevlje, posteljne predale, sprotno sortirali oprana oblačila po omarah, pospravljali dekoracije po praznikih, čistili plastenke z vodo, odstranjevali pokvarljiva živila. Glede na sezono smo menjali osebno garderobo v omarah (pospravili zimsko in pripravili poletno in obratno). Nekaterim uporabnikom je bilo potrebno pogosteje urediti nočno omarico, ker so v njih shranjevali hrano, umazana oblačila.

- *Gospodinjske aktivnosti*

Dnevno smo pripravili popoldansko malico, kuhali kavo in čaj, glede na letni čas ali posebne priložnosti, izvedli smo več kuharskih delavnic, kjer smo pripravili različne priboljške (palačinke, kolačke, sadne kupe, ledene kave, osvežilne napitke).
Načrtovana uvedba dežurstva pri gospodinjskih opravilih pri uporabnikih je bila prestavljena za nedoločen čas, saj je bilo tudi v tem letu potrebno zagotoviti dosledno higieno (razlog – občasno okužbe s covid-19). So pa bili uporabniki vpeti tudi v ta opravila, kadar so bili v vlogi pomočnikov zaposlenih. En uporabnik se je v drugi polovici leta udeležil kuharskega tečaja v okviru društva Sožitje. Za pripravo in spremstvo na tečaj smo poskrbeli zaposleni.

- *Prostočasne aktivnosti (znotraj zavoda, v neposredni bližini zavoda ter v širši okolici)*

Ob lepem vremenu smo se družili v parku zavoda, kjer smo telovadili, se igrali igre z žogami in vodnimi balončki, pihali vodne mehurčke, metali žogo na koš, igrali badminton, prepevali in plesali ob glasbi, se sprehajali, kolesarili, se gugali na gugalnici, brali časopis in pravljice, listali revije, pometali, opazovali okolico ter se pogovarjali. Ob slabem vremenu pa smo izvajali različne delavnice v dnevnem prostoru (glasbene, ustvarjalne, pogovorne, plesne, bralne, sprostitvene), se igrali namizne družabne igre, sestavljali didaktične igrače, reševali uganke in tematske kvize, barvali pobarvanke, risali, listali revije in stare fotografije, si ogledali različne slovenske filme, brali pravljice. Izvedli smo različna praznovanja (rojstni dnevi, silvestrovanje) in obeležili različne praznike.
Uspeli smo realizirati tudi nekaj aktivnosti v širši okolici zavoda (osebni nakupi uporabnikov v trgovskih centrih, obisk knjigarne, urarja, obisk svojcev…).

- *Socialne veščine*

Veliko časa je bilo namenjeno pogovoru z uporabniki; imeli so možnost povedati svoje želje, predloge in nam zaupali svoje težave. Skupinski sestanki so potekali ob ponedeljkih, katerih so se uporabniki radi udeleževali.
Vseh uvedenih sprememb vezanih na epidemijo nalezljive bolezni covid-19 so bili uporabniki že vajeni, le občasno so nekateri uporabniki potrebovali dodatno razlago. Večina njih je začutila, da se zadeve sproščajo, da se stvari postavljajo na stare tire in tako se je spremenila tudi dinamika v skupini. Želeli so uresničiti vse želje, načrte, katerim so se morali odpovedati v času strogih narekovanih ukrepov s strani države v preteklih dveh letih. Potrebovali so veliko pozornosti, usmerjanja, razumevanja in postavljanja meja s strani zaposlenih. Posledično je bil dnevno/tedensko dan poudarek na ustrezni komunikaciji, dobrih medsebojnih odnosih ter primernem obnašanju. Sproti smo reševali nastale konflikte.

- *Individualne aktivnosti*

Pri popoldanskih aktivnostih smo upoštevali tudi individualne želje posameznikov. Tako so imeli uporabniki možnost koriščenja masažnega stola, sproščanja v multi-senzorni sobi, individualnih izhodov v bližnjo okolico v spremstvu zaposlenega ter številnih individualnih pogovorov. Z vsakim uporabnikom je bila izdelana tudi evalvacija IP in bila izvedena anketa o zadovoljstvu z bivanjem v zavodu.

- *Svojci*

Stike s svojci so uporabniki vzdrževali preko telefonskih klicev, pisem, voščilnic, osebnih stikov v prostorih zavoda oz. v vnaprej določenem prostoru v pritličju zavoda z vsemi narekovanimi preventivnimi ukrepi, ko so bile vzpostavljene rdeče cone.

Strokovna delavka je po potrebi opravljala razbremenilne pogovore s starši oz. svojci. Sestanek s starši/svojci uporabnikov v storitvi IV-16h je bil izveden konec leta, 15.12.2022.

- *Sodelovanje z okoljem (prostovoljci, društva, akcije)*

Interes glede prostovoljstva so posamezniki izkazali tudi v letu 2022, kar je bilo realizirano skladno z njihovimi predlogi in željami. Eden je redno mesečno opravljal ure prostovoljnega dela kot prejemnik denarne socialne pomoči – dodatek za delovno aktivnost, konec leta pa so se z nami družili dijaki 1. letnika Srednje zdravstvene in kemijske šole Novo mesto, ki so opravljali ure prostovoljnega dela v sklopu šolskega predmeta OIV - obvezne izbirne vsebine. Prav tako smo sodelovali z društvom Sožitje Novo mesto. V mesecu juniju smo žal morali odpovedati udeležbo na pikniku v Češči vasi, konec leta pa smo prevzeli pripravljena novoletna darila, katera smo dva dni pred božičnim večerom razdelili vsem uporabnikom članom društva. Uporabniki so konec leta prejeli novoletna darila tudi s strani društva Mali princ in RK Novo mesto.

- *Sodelovanje med enotami zavoda*

Dnevno smo sodelovali z zaposlenimi iz storitve VVZPP, ki so nam ob prihodu v stanovanjski del podajali pomembne informacije o trenutnem psihofizičnem stanju uporabnikov, kar je olajšalo delo popoldanski ekipi zaposlenih v smislu ustrezne reakcije, glede na razpoloženje posameznika.
Zamenjava lokacije (storitev VVZPP-delavnice / storitev IV–stanovanjski del) je nekaterim uporabnikom dnevno predstavljala težavo in so potrebovali čas, da so se pripravili na popoldanski ritem. Reakcije stanovalcev so bile ob prihodu zelo različne. Zaposleni smo pri delu z njimi uporabljali različne metode.
Dnevno smo sodelovali tudi z zaposlenimi iz negovalnega oddelka, ki so bili pomemben del sestavljanke, saj so dosledno skrbeli za reševanje vseh nastalih zdravstvenih sprememb oz. težav stanovalcev, podajali strokovna mnenja ter skrbeli za razdelitev zdravil. Prav tako smo sodelovali, kadar je bilo potrebno opraviti nujen obisk lekarne, laboratorija za potrebe zavoda ali zagotoviti spremstvo uporabnikov do izvajalcev specialističnih zdravstvenih storitev.

- *Projekti*

V mesecu marcu, 21.03.2022, smo poskrbeli za organizacijo in izvedbo dogodka »Sprehod z baloni v Novem mestu« ob svetovnem dnevu Downovega sindroma. V projektu so sodelovale vse enote zavoda, OŠ Drska, OŠ Dragotina Ketteja in vrtec Ciciban. Na ciljni lokaciji - mestnem trgu smo se postavili v velik krog in ob spremljavi kitare skupaj zapeli tri pesmi (»Naši mali sončki«, »Mi se imamo radi«, »Če si srečen«). Po prejetih podatkih smo bili občina z najštevilčnejšo udeležbo. Datum 21. marec simbolno izraža genetsko posebnost tega sindroma – tretji dodatni kromosom na 21. paru kromosomov človeške celice. Ta genetska posebnost vpliva na posameznikove fizične in intelektualne sposobnosti. Mednarodna nevladna organizacija EDSA je za leto 2022 opredelila geslo »Polno in učinkovito sodelovanje in vključevanje v družbo«. Lahko rečemo, da že sedaj poteka kar nekaj aktivnosti, ki prispevajo k vključevanju drugačnih v družbo, a je še vedno veliko neurejenih poti, ki jih bomo skupaj premagovali. Zato smo želeli s sprehodom z baloni dodatno ozavestiti javnost. Za majice, balone in nogavice je poskrbelo Društvo Downov sindrom Slovenije, za ozvočenje MO NM oz. Zavod Novo mesto, za okrepčilo polnoletnih udeležencev pa Gostišče Loka.

V mesecu maju smo pričeli z izvedbo projekta »Izkustvene delavnice«, katere vsebine so bile pripravljene za zaposlene in lokalno skupnost. Premierno so bile delavnice predstavljene dne 31.05.2022 na dan odprtih vrat zavoda v okviru Tedna vseživljenjskega učenja (TVU) - RIC Novo mesto s sloganom »Drugačnost je med nami«, dijakom Srednje zdravstvene in kemijske šole Novo mesto, učencem OŠ Dragotina Ketteja ter v mesecu juniju dijakom Gimnazije Novo mesto v okviru projektnega učenja, poklicne orientacije in predmeta nevroznanost.

V času od 07.07.-10.07.2022 smo v parku zavoda izvedli projekt »Taborjenje« za 13 uporabnikov stanovanjskega oddelka ter uporabnike zdravstveno negovalnega oddelka z

namenom, da se uporabnikom na invalidskih vozičkih oz. individualno prilagojenih počivalnikih in z različnimi zdravstvenimi specifikami omogoči povsem novo življenjsko izkušnjo v obliki udeležbe na taborjenju. Družili smo se s tabornikom iz Rodu Sivih Jelš, s članom ansambla Gašperja Kavška in terapevtskim triom iz društva Tačke pomagačke. Imeli smo lokostrelsko delavnico (izdelali smo tarče, loke in puščice ter se preizkusili v streljanju z lokom), vodne igre (igre z vodnimi balončki in mehurčki, žal pa ni bilo moč izvesti kopanja v bazenu, zaradi slabega vremena), delavnico spoznavanja ognjev (nabiranje lesenega materiala, postavitev piramidnega in pagodnega ognja, kurjenje, peka klobas na palicah), delavnico skrite pisave (limonin sok, vatirana palčka, lista papirja, sveča, vžigalnik), likovno delavnico (barvali smo taborniške pobarvanke), večerno branje indijanskih zgodb in reševanje ugank, ogled filmov Mi gremo po svoje I in II. Ves čas pa nas je spremljala glasba, prepevanje in ples. Taborjenje smo zaključili s spustom zastave, himno in podelitvijo diplom.

ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI

V letu 2022 so bila vhodna vrata zavoda ter vhodna vrata stanovanjskega dela zavoda v popoldanskem času ter med vikendi zaklenjena, z namenom zagotavljanja večje varnosti za vse uporabnike. V stanovanjskem delu zavoda namreč biva nekaj uporabnikov, kateri izkoristijo prav vsako priložnost in odidejo v bližnjo okolico zavoda, v kolikor so vrata zavoda odprta ter v tistem trenutku ni v njihovi neposredni bližini zaposlenega. Prav tako obstaja nevarnost padca po stopnišču za vse slepe/slabovidne osebe in ostale osebe s težavami pri transferjih.

- *Ocene tveganj*

Izdelani sta bili oceni tveganja za 2 uporabnika. Pri enem gre za plezanje čez varovalno ograjo bolniške postelje in pri drugem za hitro hranjenje in možnost zadušitve s hrano.

EVALVACIJE, STROKOVNA POROČILA, POROČILA O DELU

Za vsakega uporabnika posebej je bila napisana evalvacija IP. Evalvacije so bile izvedene v času od 01.01.-07.04.2022. Prav tako je bil napisan povzetek evalvacij IP.

Mesečno je strokovna delavka pripravila poročila o delu ter izpostavljala pomembnejše tematike na sestankih strokovnega sveta.

V letu 2022 je strokovna delavka opravila več razbremenilnih pogovorov z zaposlenimi, saj so se nekateri težje soočali z nadaljevanjem okužb z nalezljivo boleznijo covid-19 ter z vsemi ukrepi in navodili, ki so bili narekovani s strani države in z vsemi spremembami, ki so bile uvedene v delovnem procesu.

Dnevno je strokovna delavka v računalniško aplikacijo ProBit beležila posebnosti pri uporabnikih, o vseh večjih posebnostih ter odstopanjih seznanjala glavno medicinsko sestro ter po potrebi sodelovala s psihiatrom dr. Kapšem.

OCENA DELA

Ocenjujemo, da je bilo delo v letu 2022 dobro opravljeno, kljub vsem izzivom, kateri so nam bili postavljeni.

Skupina uporabnikov v stanovanjskem delu zavoda je velika in nehomogena, a smo se zaposleni potrudili, da je vsak stanovalec dnevno dobil vsaj delček tistega, kar je potreboval za dobro počutje in osebno zadovoljstvo. Veliko stanovalcev je bilo dnevno deležnih posebne pozornosti, prijaznih besed, objemov s strani zaposlenih. Pogovor pa bil tisti ključni faktor, ki je ustvaril prijetno, umirjeno vzdušje v prostoru. Bili pa so tudi dnevi, ko stvari niso potekale tako, kot smo si vsi skupaj želeli, a se je tudi takrat našla rešitev. Večina dodatnih aktivnosti je bila izvedena, ko je bila večja kadrovska pokritost (četrti delavec).

Na splošno je zastavljen dober sistem dela, kateri kljub nestalnosti in pomanjkanju kadra, z jasnimi smernicami in konkretnimi dnevnimi navodili omogoča izvedbo aktivnosti, hkrati pa se sproti uvaja spremembe, s katerimi se izboljšuje kvaliteta dela in povečuje zadovoljstvo tako uporabnikov kot njihovih svojcev.

Nesporno pa si moramo v bodoče kot zavod prizadevati za povečanje kadrovske zasedbe (najmanj štirje zaposleni), uvedbo reorganizacije (tudi v popoldanskem času 2 ali 3 skupine) ter stremeti k zagotovitvi stalnosti kadra (vsaj na tedenskem nivoju) z 7 ali 8-urnim delovnikom, saj zavod uporabnikom predstavlja dom in imajo le ti pravico do dodatnih aktivnosti, ki pa so izvedljive in varne, kadar je prisotnega dovolj kadra in so vsi zaposleni seznanjeni z aktualnimi posebnostmi in delujejo usklajeno.

Zdravstveno negovalni oddelek

Št. zaposlenih:
SKUPINA DESNO: za uporabnike v tej skupini je dnevno skrbela stalna ekipa zaposlenih (4 varuhi). V eni izmeni sta bila dva, (občasno tudi en zaposlen), ki sta skrbela za 11 uporabnikov, ki so bili vedenjsko in zdravstveno zelo zahtevni.
Med tednom: Po jutranji negi in zajtrku je ena uporabnica odhajala v 1. nadstropje, kjer je bila vključena v program VVZPP in se je vračala po kosilu. Popoldne je bilo v skupini ponovno vključenih 11 uporabnikov.
Za vikend ali praznik: V skupini je bilo cel dan 11 uporabnikov in en varuh.

SKUPINA LEVO:
Za to skupino so skrbeli en zdravstveni tehnik in dva ali trije bolničarji/varuhi, ki pa niso bili stalni (v kroženju je bilo cca. 23 zaposlenih). V tej skupini je bilo v oskrbi 21 uporabnikov, od katerih je bilo 18 nepokretnih, 5 težje pokretnih in težje vodljivih.
Tri dni v tednu (cca 3 ure) se je en uporabnik vključeval v storitev VVZPP.
Za vikend ali praznik: V skupini je ostalo 19 uporabnikov, dva sta v 1. nadstropju, kjer imata sobe.

SKUPINA BABIČIN VRT:
- je zaradi kadrovskega primanjkljaja delovala: v januarju 2 tedna, v februarju, marcu, juniju, pa le nekaj dni v mesecu,
- v aprilu, juliju skupine ni bilo zaradi pojava okužb s Covid 19,
- v maju skupine ni bilo, zaradi kadrovskega pomanjkanja.

Kljub sklepu na strokovnem svetu, dne 16.5.2022, da se skupina ponovno formira, do realizacije tega ni prišlo, najprej zaradi pojava okužb, nato zaradi kadrovskega pomanjkanja.
V skupino se je vključevalo 7 uporabnikov, ki so bili tudi vedenjsko zelo zahtevni in ki so potrebovali aktivnosti strnjene v manjšo skupino, posledično pa se je tako razbremenil tudi oddelek, kjer je bila številčnost in pojav vedenjske problematike vse večja in bolj pereča.
Zaradi omejenih možnosti formiranja te skupine sva strokovni delavki v IV, izmenično, občasno, s pomočjo še enega zaposlenega, odpeljali skupino uporabnikov v prostore Babičinega vrta. Uporabniki so imeli tako vsaj za nekaj ur možnost zapustiti prostor, kjer so se drugače nahajali 24 ur dnevno. To sicer ni optimalna rešitev omenjene problematike, je pa vsaj poskus občasne razbremenitve vseh vpletenih.

Varuha, ki sta bila prvotno zaposlena z namenom, da se z njuno pomočjo omogoča uporabnikom ZNO L in IV1, vključevanje v aktivnosti za dvig kvalitete življenja, sta se tekom leta večino časa vključevala v redne aktivnosti na oddelku, zaradi pomanjkanja kadra. Zaradi omenjene situacije smo bili primorani v skupinah zmanjšati ponudbo in obseg aktivnosti.

V začetku leta je na predlog direktorja s strinjanjem strokovnih delavk prišlo tudi do spremenjenega razporeda dela strokovnih delavk v IV. Strokovni delavki sta pričeli z izmenskim delom: dopoldne - ZNO/popoldne IV1.

Št. uporabnikov:
Na oddelku je bilo v tem letu 34 uporabnikov (12 žensk in 22 moških). Najstarejša ženska je imela 85 let, najmlajša 36 let. Najstarejši moški je bil star 73 let, najmlajši pa 27 let.

32 uporabnikov je bilo vključenih v 24-urno institucionalno varstvo, 2 uporabnika pa v 16 urno institucionalno varstvo.
En uporabnik, ki se je na novo vključil v IV varstvo, je bil na ZNO nameščen le dobra 2 meseca. Potreboval je paliativno oskrbo. Storitev je prenehala z njegovo smrtjo.
Ena uporabnica je bila v okviru zavoda preseljena na ZNO, zaradi zahtevnejše paliativne oskrbe. Na oddelku je bila 9 mesecev. Tudi pri njej je storitev prenehala zaradi smrti.
V juliju in novembru smo sprejeli dva nova uporabnika.

Opis:
Na oddelku so bivali uporabniki, ki potrebujejo zahtevnejšo zdravstveno oskrbo in pomoč pri zagotavljanju vseh osnovnih življenjskih potreb. 20 uporabnikov je bilo na individualnih počivalnikih in so potrebovali pomoč pri premikanju/gibanju. Ostali uporabniki so potrebovali varstvo in usmerjanje, zaradi različnih zdravstvenih ali vedenjskih oviranosti.
Več kot polovica uporabnikov je imelo več motenj (senzorna oviranost, motnje avtističnega spektra, vedenjske motnje, psihiatrične motnje…) in smo jim bivanje na oddelku prilagajali glede na njihovo oviranost.
Pri večini uporabnikov je bila zelo ovirana zmožnost komunikacije. Uporabniki so potrebovali pomoč pri socializaciji in navezovanju stikov s souporabniki in pri ohranjanju stikov s svojci. Zagotavljali smo jim tudi različne programe vseživljenjskega učenja, okupacijske aktivnosti (ohranjanje motoričnih in kognitivnih sposobnosti), športne, umetnostne, naravoslovne, sprostitvene, kulturne dejavnosti, medgeneracijsko povezovanje in vključevanje v lokalno in širše okolje...
V letu 2022 smo imeli na ZNO dva uporabnika, ki sta potrebovala paliativno oskrbo.

Posebnosti, zanimivosti:
V letu 2022 je bilo delo z uporabniki zelo zahtevno, zaradi omejevanja širjenja okužbe s covid 19 in zaradi pomanjkanja kadra. Uporabniki so imeli manj možnosti za vključevanje v širše okolje in vzdrževanja stika s svojci neposredno. Tako smo uporabnikom omogočali stik s svojci preko telefona ali aplikacij z video klici, pošiljali fotografije...

Zaradi omenjenih težav s kadrom in posledično zaradi omejenih možnosti uresničevanja ciljev individualnih programov uporabnikov in ciljev v evalvacijah le teh, smo nadaljevali s projektom Pojdi z menoj. Projekt smo v letu 2022 še nadgradili in sedaj omogoča uporabnikom obisk domačega kraja in sorodnikov, z namenom vzdrževanja stikov s svojci, ki zaradi različnih vzrokov tega ne zmorejo (zdravje, zahteven transfer uporabnika, starost, zahtevnost uporabnikovega stanja…). V preteklem letu smo tako realizirali 4 dogodke, v katere je bilo vključenih 14 uporabnikov. Projekt sva vodili in izvajali strokovni delavki IV.

Od januarja (razen aprila) do junija, so nas ob torki razveseljevali dijaki srednje zdravstvene šole, ki so na ZNO opravljali praktični del pouka. Skupaj z njimi smo izvedli razne delavnice in druženja, bili pa so tudi velik doprinos pri transferjih in spremstvih uporabnikov izven zavoda.

Vsebinski pregled po mesecih:

V januarju smo izpeljali palačinka party, ki smo ga prilagodili tudi tistim uporabnikom, ki niso pokretni ali pa uživajo pasirano hrano.

V februarju smo obeležili kulturni praznik, Valentinovo in pust.

V marcu smo obeležili dan žena, dan mučenikov in materinski dan. Dva uporabnika sta se udeležila pohoda ob svetovnem dnevu Downovega sindroma.

V aprilu smo obeležili Veliko noč. Ta mesec je bil tudi v znamenju novih okužb s Covid 19, zato se ta mesec nismo družili z dijaki na praksi.

Maja smo imeli zvočno kopel z gongi, trije uporabniki so se udeležili ogleda filma v kinu, ki ga je omogočilo podjetje Krka, v okviru Tedna humanosti. Dva uporabnika sta se udeležila slavnostne prireditve, na sejmu Parade učenja, na RIC NM, kjer so sodelovali na zvočni kopeli.

V juniju smo izpeljali dva izleta in sprehoda v naravo, v okviru skupine Babičin vrt. Imeli smo žetev sivke in iz nje izdelovali butarice.

V juliju se je 8 uporabnikov udeležilo taborjenja (7.-10.7.), v parku zavoda.

V avgustu je praznovala svoj 85.rojstni dan naša najstarejša uporabnica.

Septembra je bila (14dni) v prostorih ZNO D, vzpostavljana rdeča cona.
Sprejeli smo nove dijake srednje zdravstvene šole, ki so v našem zavodu opravljali prakso. Letos se je prvič skupina uporabnikov iz ZNO udeležila srečanja V jati z drugačnimi, kjer so si v parku zavoda ogledali predstavitev gasilskega vozila in se preizkusili v uporabi pripomočkov za gašenje in reševanje. V nadaljevanju so se družili z učenci OŠ Dolenjske Toplice.
Medse smo sprejeli novo prostovoljko, študentko specialne in rehabilitacijske pedagogike, ki nam je pomagala pri različnih prosto- časovnih aktivnostih.

V oktobru smo sprejeli povabilo na kostanjev piknik v DC NM- Draga Ig. Njih pa smo povabili na druženje v park in na zibanje na zibalki za invalide.
Dijaki zdr. šole so nam pomagali pri spoznavanju gasilstva, ustvarjalni delavnici, kuharski in glasbeni delavnici in pri sprehodu do kmetije pri DSO.
Izpeljali smo srečanje s kužki iz društva Tačke pomagačke, s katerimi smo spoznavali jesen.
V KCJT smo si ogledali predstavo.
Pri aktivnostih sta nam pomagala dva prostovoljca.

V novembru smo skupaj z uporabniki izpolnjevali anketo o zadovoljstvu v zavodu. Strokovni delavki sta občasno formirali skupino uporabnikov, ki je odšla v prostore Babičinega vrta, kjer so se odvijale različne aktivnosti, pri katerih so nam bili v veliko pomoč tudi dijaki na praksi.
Skupina uporabnikov si je v KCJT ogledala interaktivno predstavo. Pri spremstvu nam je pomagal prostovoljec.

V decembru nas je najprej obiskal Miklavž. Ena skupina uporabnikov je obiskala lokal in se posladkala s kavico. Zaradi pojava okužb na ZNO so bili vsi uporabniki na D v izolaciji, na L pa so bili v izolaciji le oboleli. Zaradi tega smo odpovedali planirana druženja s prostovoljci in skavti. Izpeljali smo prednovoletno rajanje za uporabnike v beli coni, prinesli luč miru, ob koncu leta pa je vse uporabnike obiskal dedek Mraz iz društva Mali princ, jih obdaril in z njimi nazdravil.

V letu 2022 smo pri uporabnikih zaznali porast stisk in vedenjskih odklonov, zaradi spremenjene rutine (stiki s svojci, odhodi v domače okolje, spremembe dnevne rutine ob vzpostavitvi ali ukinitvi skupine Babičin vrt, reorganizacija zaposlenih in pomanjkanje zaposlenih…).
Več pozornosti in časa je bilo namenjenega tudi svojcem, saj smo tudi pri njih zaznali večjo potrebo po informiranju in po razbremenilnih pogovorih, zaradi pogostega spreminjanja protokolov v zvezi z organizacijo storitev in življenja v zavodu.

Kljub zahtevnim situacijam v zvezi z omejevanjem širjenja okužb, zaradi kadrovskega pomanjkanja in izčrpanosti zaposlenih ter vse bolj zahtevnim uporabnikom za oskrbo, smo se trudili ohranjati pozitivno vzdušje in omogočali uporabnikom kar se da kvalitetno oskrbo. Vsekakor pa je potrebno poudariti, da se posledice pomanjkanja kadra in izčrpanost obstoječega kadra, že kažejo na stiskah uporabnikov, ki tako ne morejo živeti življenja po svojih merilih in so tako diskriminirani in v neenakopravnem položaju kot osebe brez oviranosti.

V nadaljevanju podajamo poročilo bivalnih enot VDC Novo mesto. Bivanje v manjši bivalni enoti ponuja večjo možnost osebnostnega razvoja in učenja za samostojnejše življenje, povečuje možnost izbire in stremi k normalizaciji in integraciji v okolje. Osnovno vodilo našega dela je soustvarjanje bivalnega okolja, v katerem se uporabniki počutijo varno, sprejeto in domače. V manjši enoti uporabniki lažje uresničujejo svoje potrebe in želje ter aktivno sodelujejo pri organizaciji življenja in dela.
V enotah zagotavljamo 16 urno institucionalno varstvo, v dopoldanskem času pa se uporabniki vključujejo v storitev varstva in vodenja ter zaposlitve pod posebnimi pogoji (VVZPP).
Ob sobotah, nedeljah, praznikih in dela prostih dnevih se v enoti zagotavlja 24 urno institucionalno varstvo.

Upoštevajoč načela normalizacije in kakovosti življenja odraslih oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju smo sledili naslednjim nalogam:

- Zagotavljanje temeljnih življenjskih pogojev - bivanje, skrb za higieno enote in zagotavljanja prehrane, ki temelji na aktivni participaciji uporabnikov in vključevanju živil lokalnih pridelovalcev,
- oblikovanje čim bolj svobodne, samostojne, ustvarjalne osebnosti ob upoštevanju individualnih potreb, želja in sposobnosti posameznika,
- aktivno preživljanje prostega časa in omogočanje kulturnega, socialnega in rekreativnega udejstvovanja,
- svetovanje, usmerjanje in vodenje,
- pomoč pri razreševanju konfliktov in emocionalnih kriz preko individualnega in skupinskega dela, razbremenilnih pogovorov in timskim načinom dela.
- podpora in pomoč pri zagotavljanju formalnih, pravnih in človekovih pravic,
- pomoč pri ohranjanju stikov s svojci in drugimi pomembnimi ljudmi v življenju uporabnikov,
- sodelovanje s svojci in zakonitimi zastopniki,
- sodelovanje z lokalno skupnostjo, društvi in prostovoljci.

Tudi v tem letu so obe bivalni enoti zaznamovale okužbe s COVID, zato smo skupinsko in individualno veliko prostega časa namenjali pogovoru, razreševanjem vprašanj uporabnikov in stisk, ob številnih stresnih situacijah. Veliko smo se pogovarjali predvsem o preventivnih ukrepih zoper širjenje virusa.
Bralni kulturi smo v preteklem letu namenjali posebno pozornost. Uporabnike individualno spodbujamo, da berejo ali jim beremo zaposleni, pregledujejo dnevno časopisje ali slikanice.
Redno za vse uporabnike vodimo dokumentacijo v skladu s Pravilnikom o standardih in normativih v socialnem varstvu. Dokumentacija obsega evalvacijo, ki smo jo izvedli za vsakega posameznika v tekočem letu. Evalvacije smo v telefonskem pogovoru predstavili tudi staršem oz. zakonitim zastopnikom.
Vsakdanje posebnosti in dogodke redno beležimo v Probit.

Zaposlene so imele redne delovne sestanke (v času okužb je pretok informacij potekal elektronsko in po telefonu), kjer so se seznanile z vsemi tekočimi zadevami ter iskale skupne usmeritve.
V bivalnih enotah še naprej izvajamo Notranji nadzor zdravstvene ustreznosti živil.
Ključne osebe so nadaljevale s pomembno nalogo zaupnika in podpornika uporabnikov. Uporabniku priskočijo na pomoč in v oporo, kjer in kadar jo potrebuje - pri urejanju sobe, nakupu garderobe in drugih potrebščin, priboljškov, načrtovanju praznovanja rojstnih dni, so zaupne in tolažilne osebe ob stiski ali slabem počutju.

b) Institucionalno varstvo bivalna enota Cesarjeva

Lokacija: Cesarjeva ulica 27, Novo mesto. Je dislocirana enota zavoda, ki se nahaja v prijetni soseski in uporabnikom zagotavlja lepo izhodišče za vse kar potrebujejo.

Št. zaposlenih: 5 (2 varuhinji – bolničarki, 2 varuhinji, strokovna delavka 2 x tedensko ter pomoč pri delnem pokrivanju nočnega dela, dodatno ena bolničarka).

Št. uporabnikov: 12 (7 žensk, 5 moških). Dva moška in dve ženski so nameščeni v dvoposteljnih sobah, ostalim pa je zagotovljena namestitev v enoposteljni sobi, kar jim izredno veliko pomeni.

V bivalni enoti živi bolj samostojno življenje 12 oseb z motnjo v razvoju. Celotno delovanje je zastavljeno tako, da se čim bolj približa življenju v družini. Večji poudarek je na individualnem delu, upoštevanju njihovih želja, potreb... Zaposlene spremljamo uporabnike na vseh ravneh življenja in jim nudimo oporo, kjer to potrebujejo.
V dvajsetih letih delovanja se je pokazalo veliko pozitivnih učinkov in je to resnično oblika bivanja, ki zaradi manjšega števila ljudi, za vsakega uporabnika zagotavlja boljše pogoje življenja. Le to se dnevno odraža v njihovem zadovoljstvu in tudi zadovoljstvu njihovih svojcev.
Bivalna skupina je postala za vseh 12 uporabnikov, njihov dom, v katerega se vedno znova radi vračajo, eni pa so tam stalno, saj nimajo več svojcev, kamor bi odhajali za vikende.
Življenje v bivalni enoti nudi bolj kakovostno življenje, velik poudarek je na odnosih in medsebojnemu razumevanju, dnevno se jih uči in spodbuja k odkriti komunikaciji in iskrenosti. Ponujeno je veliko raznovrstnih vsebin, ki zagotavljajo stalno učenje in ohranjanje različnih pridobljenih spretnosti. Dnevno jih krepimo in učimo čim večje samostojnosti pri izvajanju vsakdanjih nalog in opravil (pospravljanju, pranju, pometanju, košnji trave, delu na vrtu, skrbi za rože...).
Na tedenskih in mesečnih sestankih se dogovorimo o vsebinah, ki jih uporabniki izpostavijo in skušamo čim več predlogov realizirati. Spodbujamo uporabnike, da čim bolj aktivno sodelujejo pri načrtovanju življenja in dela v enoti.
Samostojno odhajajo v nabavo v lokalno trgovino in sicer po nakupih vsakdanjih živil ali ko nečesa zmanjka.
Večina uporabnikov se vključuje v skrb za kokoši, ki so del naše skupnosti. Zelo lepo skrbijo za njih in jih večkrat spustijo na pašo, uporabnikom pa to predstavlja prijetno obliko druženja. Obenem razvijajo in krepijo občutek odgovornosti.
Nekaj uporabnikov je včlanjenih in redno obiskujejo knjižnico v mestu ter potujočo knjižnico. Radi berejo kakšne romane ali pa si izposodijo CD s kakšno glasbo.
Ko se pokaže potreba pokličemo frizerko in jih več skupaj uredi. Določenim pa pomagamo – jih naročimo v salonu, pospremimo; eni pa gredo sami in so čisto samostojni.

Krepimo občutek pripadnosti in dobro počutje uporabnikov v hiši; le to ohranjamo z različnimi obredi (skupaj praznujemo rojstne dneve, gremo na izlet, sprehode, obeležujemo vse večje praznike (Valentinovo, veliko noč, božič, novo leto...). Vedno znova zadiši iz kuhinje po domačih dobrotah, ki pričarajo pravo praznično vzdušje in vnesejo toplino v naš dom (da se vsi zberemo okoli skupnega ognjišča). Pri tem poskušamo dati čim večji poudarek na zdravi hrani (kar nekaj vrtnin pridelamo na domačem vrtu). Na vrtu pomagajo vsi, kar nekaj se pridela za sprotno uporabo, veliko pa se shrani tudi za ozimnico.
Bivalna enota sicer ohranja odprtost do okolice, a je tega v zadnjih letih bistveno manj (zaradi koronavirusa). Samostojno ali v spremstvu se uporabniki vključujejo v različne dejavnosti v lokalnem okolju, sodelujejo v društvenih dejavnostih ter se družijo s prijatelji.

Uporabniki rastejo in se krepijo na vseh področjih življenja. Preprosto življenje z njimi in ne namesto njih, razvijanje in utrjevanje njihovih znanj in veščin, izhajanje iz njihovih želja in potreb, je vodilo, ki mu sledimo!
Velik poudarek ohranjamo na čim bolj zdravem načinu življenja (spodbujamo veliko gibanja na

svežem zraku, zdravo prehrano, razbremenitvi napetosti in veliko smeha)...

Za osnovno, socialno in zdravstveno oskrbo v enoti skrbijo strokovna delavka, bolničarke in varuhinje, ki so jim v stalno oporo in pomoč.
Vsakdanje življenje in majhne pozornosti povezujejo vse v eno celoto. V letih skupnega bivanja je vsak od njih oblikoval svojo vlogo, spletle so se prav posebne vezi, znajo poskrbeti en za drugega in so res kot ena velika družina!

Koronavirus je tudi v tem letu nekaj časa krojil dogajanje, a se je veliko stvari že izvajalo po ustaljenem ritmu. Decembra je okužba ponovno vdrla v bivalno, okužili so se 4 uporabniki, ostali so ostali zdravi.
Do poletja so bili uporabniki v mehurčku (dnevno so hodili v enoto I., v Šmihel) in tako skupaj 24 ur na dan, kar je občasno pripeljalo do napetosti med njimi in kakšnih trenj. A so vse lepo prebrodili in vedno se je vse postavilo na svoje mesto.

Dva uporabnika sta imela redno ure harmonike, enkrat na teden. In kot hišni bend sta imela veliko nastopov po enotah zavoda, kar jima ogromno pomeni (in seveda vsem udeleženim). V septembru sta se udeležila prireditve Straška jesen, kjer sta ponovno nastopila kot gosta in bila na to zelo ponosna. Na prireditev so odšli skupaj s prijatelji iz hiše. Žiga se je celo udeležil tekmovanja harmonikarjev.
Žigi se je uresničila tudi življenjska želja – v studiu je namreč posnel svojo pesem (valček »Živim svoje sanje«); v naslednjem letu pa sledi še snemanje videospota.

Uporabniki so se udeležili različnih letovanj, ki so potekala v okviru skupin dnevnega varstva. Nekaj uporabnikov pa se je udeležilo seminarjev vseživljenjskega učenja, ki potekajo vsako leto v okviru društva Sožitja. Tudi sicer so ponovno stekle tudi ostale dejavnosti društva Sožitje, ki se jih naši uporabniki z veseljem udeležujejo (pohodi, pikniki, izlet, novoletna zabava, kuharski tečaj…).
Uporabniki so resnično zadovoljni, ko vse lepo poteka, saj so v dveh letih občutno doživljali kar nekaj stisk, zaradi zaprtja mnogih zadev…
Ob zaključku leta je bilo seveda kup obdarovanj vseh treh dobrih mož, kar je prineslo en lep zaključek.

c) Institucionalno varstvo bivalna enota Trebnje

Lokacija: Glavarjeva ulica 5, Trebnje

Št. zaposlenih: 8 (2 strežnici, 4 varuhinje-bolničarke, medicinska sestra/varuhinja, strokovna delavka 2x tedensko). V preteklem letu je bila v enoti zaposlena tudi delavka po programu javnih del v obsegu 25 ur/tedensko.

Št. uporabnikov: 12 (6 žensk, 6 moških v starosti od 32 do 59 let). Povprečna starost je 46,6 let.

Opis
Bivanje v manjši enoti ponuja uporabnikom večjo možnost osebnostnega razvoja in učenja za samostojnejše življenje, povečuje možnost izbire in stremi k normalizaciji in integraciji v okolje. Osnovno vodilo našega dela je soustvarjanje varnega, domačega in sprejemajočega bivalnega okolja. V manjši enoti uporabniki lažje uresničujejo svoje potrebe in želje ter aktivno sodelujejo pri organizaciji življenja in dela.

Bivalna enota je locirana v neposredni bližini DSO Trebnje in Vrtca Mavrica.
V enoti zagotavljamo 16 urno institucionalno varstvo, v dopoldanskem času se uporabniki vključujejo v storitev varstva in vodenja ter zaposlitve pod posebnimi pogoji (VVZPP) v Enoto

Trebnje. Ob sobotah, nedeljah, praznikih in dela prostih dnevih se v enoti zagotavlja 24 urno institucionalno varstvo. Uporabniki bivajo v prostornih eno (8) in dvo (2) posteljnih sobah s souporabo sanitarij in toaletnih prostorov.
V kletnih prostorih stavbe se izvaja storitev VVZPP, v pritličju ima sedež in svoj prostor društvo Sožitje Trebnje.

Upoštevajoč načela normalizacije in kakovosti življenja odraslih oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju smo sledili naslednjim nalogam:

- zagotavljanje temeljnih življenjskih pogojev - bivanje, skrb za urejenost enote in zagotavljanje prehrane, ki temelji na aktivni participaciji uporabnikov in vključevanju živil lokalnih pridelovalcev,
- oblikovanje čim bolj svobodne, samostojne, ustvarjalne osebnosti ob upoštevanju individualnih potreb, želja in sposobnosti posameznika,
- aktivno preživljanje prostega časa in omogočanje kulturnega, socialnega in rekreativnega udejstvovanja,
- svetovanje, usmerjanje in vodenje,
- pomoč pri razreševanju konfliktov in emocionalnih kriz preko individualnega in skupinskega dela, razbremenilnih pogovorov in timskim načinom dela.
- podpora in pomoč pri zagotavljanju formalnih, pravnih in človekovih pravic,
- pomoč pri ohranjanju stikov s svojci in drugimi pomembnimi ljudmi v življenju uporabnikov,
- sodelovanje s svojci in zakonitimi zastopniki,
- sodelovanje z lokalno skupnostjo, društvi in prostovoljci.

Posebnosti, zanimivosti:

Življenje in delo v enoti smo prilagajali glede na potrebe in želje uporabnikov, upoštevajoč epidemične razmere in preventivne ukrepe zoper širjenje virusa SARS-Cov-2.

Uporabniki so se dnevno vključevali v aktivnosti načrtovanja in priprave jedi ter skrbi za ožje in širše bivalno okolje. Sodelovali so pri naročanju živil, spletnih naročilih in nabavi v lokalni trgovini. Nadaljevali smo sodelovanje z lokalnimi pridelovalci, kmetija Uhan je dobavljala jabolka in sezonsko sadje (hruške, jagode), kmetija Radež mlečne izdelke, med smo naročali pri lokalnemu pridelovalcu medu g.Venclju.
Kuhanje v manjših enotah je izrednega pomena, ker obrok ni le postrežen na mizi, zgodi se cel proces od načrtovanja, nakupovanja in priprave obroka, kar življenje v enoti približuje domu. O hrani se veliko pogovarjamo in načrtujemo, posebej skrbno ob praznovanjih rojstnih dni in praznikih. Praznično obložena miza se je pričela že ob novem letu, nadaljevala s pustom, veliko nočjo, prvim majem in zaključila z božično novoletnih praznovanjem.
Tekom leta smo praznovali rojstne dni in godove uporabnikov, posebej praznično je bilo ob praznovanju 50. rojstnega dne uporabnika.
Pripravili smo domačo marmelado. Od junija do oktobra smo nabirali in obirali zelišča, ter jih sušili za čaj. Mesečno smo pripravljali delavnice peke piškotov, biskvitnih peciv, krofov, mišk, kruha itd.
Tematsko, glede na letni čas in praznike, smo z izdelki, ki smo jih pripravljali ob popoldnevih in večerih, okrasili sobe in skupni prostor.
Urejali smo okolico enote in skrbeli za cvetlične gredice in sobne rože.
Veliko pozornosti smo namenjali gibanju in se večkrat tedensko odpravili na sprehod v neposredno okolico enote ali v naravo. Uporabnikom smo glede na izražene želje omogočali obisk trgovine, nakup priboljškov, garderobe in drugih potrebščin.

Pregled aktivnosti po mesecih:

mesec	aktivnosti
JANUAR	- obisk knjižnice - dva daljša sprehoda

	- izdelovanje spomladanske dekoracije
FEBRUAR	- izlet na Lanšprež in nabiranje zvončkov - praznovanje dveh rojstnih dni - obisk domačega kraja (Jelševec, Trebelno, Mokronog)
MAREC	- pustovanje - nakupovanje v trgovini IKEA v Ljubljani - kopanje v Šmarjeških Toplicah - obisk domačega kraja (Dobrnič, Straža) - obisk Novega mesta in kavica pri Dolenjcu - urejanje zunanjih gredic
APRIL	- obisk muzeja Lojzeta Slaka in Toneta Pavčka v Mirni peči in večerja na domačiji Barbo na Velikem Kalu - praznovanje dveh rojstnih dni - masaža pri Andrejki Hlebec v Šentrupertu - obisk Tačk pomagačk
MAJ	- letovanje na Turistični kmetiji POMONA v Rogaški Slatini - praznovanje rojstnega dne - masaža in1x tedensko jahanje pri Andrejki Hlebec v Šentrupertu - udeležba na dogodku Lions klub gre v nebesa- akcija Pomagajmo otrokom z Downovim sindromom v Deželi pod kozolci v Šentrupertu
JUNIJ	- obisk bivalne enote Podvelnerji v Zagorju - piknik na srečanju skupine Vera in luč - praznovanje 50.rojstnega dne - dva uporabnika sta se udeležila Mini tabora tabornikov Rodu sivih jelš v Trebnjem - zaključek jahanja v Nebesih nad Šentrupertom - nabiranje, obiranje in sušenje zelišč za čaj
JULIJ	- krajši izlet do ribnika Blato in sprehod ob njem - obiski domačega kraja in sorodnikov (Straža, Trebelno, Mokronog, Šentrupert).
AVGUST	- kopanje v Šmarjeških Toplicah - krajši in daljši sprehodi v bližnji okolici
SEPTEMBER	- praznovanje dveh rojstnih dni - obisk in druženje z uporabniki iz BE Cesarjeva - predstavitev delovanje tabornikov Rodu sivih jelš - z vlakom v Novo mesto
OKTOBER	- obiski pokopališč (Trebnje, Karteljevo, Mokronog, Trebelno, Šentrupert) in obiski sorodnikov/svojcev - obisk Jurjeve domačije na Občinah in zaključek v Knežji vasi - izlet na Mirno in obisk upokojene sodelavke - piknik društva Sožitje Trebnje na Blatu - gostili smo srečanje skupine Vera in luč
NOVEMBER	- tedenska srečanja taborniške skupine - krajši izlet v Novo mesto in obisk prijateljev v enoti NM I - obisk prijateljev iz BE Cesarjeva
DECEMBER	priprave na praznični čas - taborniška skupina izdela adventne venčke - peka peciva za srečanje s svojci in priprava na praznovanje Božiča in Novega leta - praznično krašenje novoletne smrečice in prostorov - obisk župnika iz župnije Šentrupert in skupno postavljanje jaslic

	- miklavževanje v okviru srečanja skupine Vera in luč - udeležba na prednovoletnem srečanje društva Sožitje Trebnje v Galaksiji - obisk in obdarovanje Dedka Mraza Društva mali princ v enoti. - Praznovanje Božiča in Novega leta.

Dva uporabnika sta bili tudi v preteklem letu naročena na časopis Slovenske Novice in Rože in vrt. Uporabnikom smo pomagali pri vnovčenju turističnega bona za leto 2021.

Uporabnike smo spremljali k udeležbi na aktivnostih društva Sožitje Trebnje. Vsi uporabniki so se udeležili jesenskega piknika na Blatu in prednovoletnega srečanja v Galaksiji v Trebnjem. Uporabniki so koristili programe jahanja, masaže in plavanja. Ena uporabnica se je udeležila izleta društva Sožitje Trebnje, ena pa izleta društva Sožitje Novo mesto.
Uporabniki so se mesečno udeleževali srečanj skupine Vera in luč, v oktobru smo srečanje gostili v bivalni enoti. V okviru skupine Vera in luč so Miklavževali, Miklavž pa je ostale uporabnike obiskal tudi v enoti.

S svojci smo sodelovali preko osebnih pogovorov, telefonski stikov in sestankov v enoti. V marcu in decembru sta bili organizirani srečanji za svojce uporabnikov vključenih v storitev IV in VVZPP.
V skladu s protokolom obiskov so se obiski v enoti izvajali na terasi ali na hodniku pred pisarno. Obiski po potekali tudi v obliki dnevnih ali nekaj urnih izhodov. Dva uporabnika sta ob vikendih, praznikih in prostih dneh odhajala v domače okolje, iz enote sta bila odsotna 169 in 153 dni. Štirje uporabniki so občasno odšli v domače okolje (71, 20, 6 in 2 dni).
Uporabnikom smo nudili pomoč pri stikih s sorodniki, tako pri navezovanju telefonskega kontakta kot organizaciji obiskov, spremljali smo jih na pokopališče, obiskali smo domače kraje in sorodnike.
V mesecu decembru sta uporabnike obiskala in obdarila Miklavž iz skupine Vera in luč in Dedek mraz iz Društva Mali princ. Bogato darilo je za uporabnike pripravil Dedek mraz iz Društva Sožitje Trebnje in za dva svoja člana tudi društvo Sožitje Novo mesto. Praznično razpoloženje so uporabnikom polepšala prisrčna voščila ga. Jasmine Pečnik, ki se je odločila da obišče in z svojimi unikatnimi voščilnicami obdaruje uporabnike naše enote, in voščilnice svojcev, upokojenih sodelavk in prijateljev.

Ključne osebe so nadaljevale s pomembno nalogo zaupnika in podpornika. So zaupne in tolažilne osebe ob stiski ali slabem počutju, uporabnikom svetujejo in jih vodijo pri nakupu garderobe, osebnih potrebščin in priboljškov, skupaj z njimi načrtujejo praznovanja rojstnih dni in jim pomagajo pri urejanju sobe.

Uporabnikom smo ob pojavu stiske, težave ali ob zaznanih spremembah v vedenju in osebnosti omogočali individualne razbremenilne pogovore, prav tako smo intenzivno delali s skupino v smeri medsebojnega sprejemanja in krepitve dobrih medsebojnih odnosov. Veliko smo se pogovarjali o pojavu virusa SARS-Cov-2 in preventivnih ukrepih zoper širjenje virusa. Uporabnikom smo nudili strokovno pomoč ob bolezni in smrti starša, ob razpolaganju denarnimi sredstvi, urejanju dokumentacije za pridobitev evropske kartice invalida in brezplačne vozovnice v javnem prometu.

Za leto 2022 so bile v decembru in januarju 2023 opravljene evalvacije individualnih programov in postavljeni novi cilji.

Uporabniki imajo izbrano osebno zdravnico dr. Elizabeto Žlajpah v ZD Trebnje. Sodelujemo s psihiatrom dr. Petrom Kapšem, ki prihaja v enoto 2x letno oz. po potrebi.

Zaposlene v bivalni enoti so tekom leta svoje delo opravljale odgovorno, strokovno in srčno. Potrpežljivo in razumevajoče so se prilagajale spremembam delovnega procesa, ki so jih narekovale nepredvidljive situacije. Delovne naloge in dnevne izzive smo reševali dnevno, v manjših delovnih timih in na delovnih sestankih vseh zaposlenih.
Zaposlene so se udeležile naslednjih izobraževanj:

- Izgorelost- interno izobraževanje (vse zaposlene).
- Poklicna etika in zakonodaja in Kakovost v zdravstveni negi – Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije (2 zaposleni).
- Usposabljanje za demenci prijazno točko – društvo Spominčica (1 zaposlena).
- Strokovna ekskurzija v VDC Saša (7 zaposlenih).
- Usposabljanje za odgovorne osebe za gašenje in evakuacijo (7 zaposlenih).
- Sodelovanje v projektni skupini za pridobitev certifikata družini prijazno podjetje (1 zaposlena).
- Spletno predavanje o demenci- društvo Spominčica (2 zaposleni)
- Temeljni postopki oživljanja (1 zaposlena).

V času od 14.11. od 9.12. je v enoti opravljala prakso dijakinja 4. letnika Srednje zdravstvene in kemijske šole.

d) Vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji Šmihel

Lokacija: Šmihel 3, 8000 Novo mesto

Št. zaposlenih: 12
V enoti I Novo mesto je bilo na dan 31.12.2022 zaposlenih 12 delavcev, pri čemer je bilo 9 pripadnic ženskega spola in 3 zaposleni moškega spola. Starost zaposlenih v enoti I Novo mesto se je gibala med 20 in 62 let, pri čemer je bila povprečna starost zaposlenih v letu 2022 43,9 let. Struktura zaposlenih glede na skupine je bila sledeča:

- skupina Metulji: 3 zaposleni, na delovnem mestu varuh VVZPP,
- skupina Mavrice: 3 zaposleni, ena zaposleni na delovnem mestu delovni inštruktor ter dva zaposlena na delovnem mestu varuh VVZPP,
- skupina Zarja: 1 zaposleni, na delovnem mestu varuh VVZPP,
- skupina Samorastniki: 3 zaposleni, eden na delovnem mestu delovni inštruktor ter dva na delovnem mestu varuh VVZPP,
- strokovno delo: 2 strokovni delavki na delovnem mestu skupinski habilitator; ena strokovna delavka je hkrati bila tudi vodja enote I Novo mesto, druga strokovna delavka je bila prisotna v enoti I Novo mesto 3x tedensko.

Št. uporabnikov: 47
V enoti I je bilo na dan 31.12.2022 vključenih v storitev vodenje varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji 47 uporabnikov, od tega 22 pripadnic ženskega spola ter 25 moškega spola. Pri tem je bilo 20 uporabnikov z zmerno motnjo v duševnem in telesnem razvoju, 6 s težjo in 3 uporabniki s težko motnjo v duševnem in telesnem razvoju ter 18 uporabnikov z več motnjami v duševnem in telesnem razvoju.
Najmlajša uporabnica je bila v preteklem letu stara 25 let in najstarejša uporabnica 80 let. V letu 2022 je v 84. letu preminila uporabnica, katera je bila vključena v skupino Samorastniki.

Tabela 1: *Uporabniki, vključeni v storitev VVZPP, glede na spol v letu 2022.*

Tabela 1 prikazuje delitev uporabnikov, vključenih v storitev VVZPP, v letu 2022, v enoti I. Podatki kažejo, da je bilo v letu 2022 vključenih več uporabnikov moškega spola, namreč 22, v primerjavi z uporabnicami ženskega spola, katerih je bilo 22.

Tabela 2: *Število uporabnikov (VVZPP) glede na razvojno motnjo duševnem in telesnem razvoju, v letu 2022.*

Tabela 2 prikazuje delitev uporabnikov (VVZPP), glede na razvojno motnjo v duševnem in telesnem razvoju, v letu 2022. Podatki kažejo, da je bilo največ vključenih uporabnikov z opredeljeno zmerno motnjo v duševnem in telesnem razvoju (25), katerim so sledili uporabniki s pridruženimi motnjami (14). V manjšem deležu so bili uporabniki z opredeljeno težjo (6) in težko motnjo v duševnem in telesnem razvoju (3).

V letu 2022 se je upokojila zaposlena, na delovnem mestu varuh II, z delovno obremenitvijo 4 ure. Upokojila se je septembra 2022. S pogodbenim delom upokojenke je nadaljevala od meseca oktobra 2022, saj je delo po potrebi opravljala v šivalnici.
V letu 2022 se je v delovni proces, v storitvi VVZPP, vključil eden novo zaposleni. Na delovnem mestu varuh I, z delovno obremenitvijo 8 ur, se je vključil v mesecu juliju. Prehajal je med skupinami, se spoznal z ritmom dejavnosti, uporabniki ter novimi sodelavci. Delo z uporabniki, v storitvi VVZPP, je spoznal v vseh štirih skupinah.

Tekom leta 2022 je bilo v enoti I organiziranih 5 delovnih sestankov za zaposlene v storitvi VVZPP. Prisotni so bili na sestankih seznanjeni s sprejetimi sklepi na sestankih strokovnega sveta ter kolegija vodij VDC Novo mesto.

Tekom leta 2022 so zaposleni v storitvi VVZPP iz enote I opravljali spremstva uporabnikov v SB Novo mesto ali ZD Novo mesto, okulistu ali na druge specialistične preglede.

Zaradi epidemičnih razmer v letu 2022, je bila potrebna uvedba reorganizacije dela ter omejitev prehajanja uporabnikov med enotami:

- v mesecu januarju, februarju, marcu, aprilu, maju 2022 so bili uporabniki razdeljeni v »mehurčke«, zaradi naraščanja števil okužb s Covid-19.
  Uporabniki, kateri so bili vključeni v storitev IV, so obiskovali storitev VVZPP v enoti I Šmihel. Uporabniki, kateri so prihajali dnevno v zavod, so se v storitev VVZPP vključevali v enoti II Bršljin,
- od 24.05.2022 uporabniki niso bili več razdeljeni v »mehurčke« in so se uporabniki, kateri so prihajali dnevno od doma, ponovno vrnili v enoto I Šmihel ter se vključili v storitev VVZPP. Posledično so bile ponovno oblikovane 4 skupine, z manjšimi prerazporeditvami uporabnikov.

Zaradi poslabšanja razmer in naraščanja okužb s Covid-19 , strahu pred okužbo ali drugimi zdravstvenimi tegobami ter zaradi neadekvatnih prostorov v enoti II, je v domači oskrbi ostalo več uporabnikov:

- meseca januarja, februarja 2022 devet uporabnikov,
- meseca marca, aprila 2022 sedem uporabnikov,
- meseca maja 2022 šest uporabnikov,
- meseca junija 2022 štirje uporabniki,
- meseca julija 2022 pet uporabnikov,
- meseca avgusta 2022 šest uporabnikov,
- meseca septembra 2022 štirje uporabniki,
- meseca oktobra 2022 pet uporabnikov,
- meseca novembra 2022 štiri uporabniki,
- meseca decembra 2022 pet uporabnikov.

Porast okužb med uporabniki v zavodu ter vzpostavitev rdeče cone je bila na sedežu zavoda organizirana v mesecu aprilu, juliju in decembru 2022.

<u>Opis:</u>
Vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji odraslih oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju, je socialno varstvena storitev in organizirana oblika varstva odraslih oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju, katera je namenjena ohranjanju pridobljenih znanj in delovnih sposobnosti, pridobivanju socialnih in delovnih navad, razvijanju individualnosti, usposabljanju za čim bolj samostojno življenje ter vključevanju v skupnost in okolje.

V storitev vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji so se vključevali uporabniki, ki so vključeni v institucionalno varstvo ter uporabniki, kateri živijo v domačem okolju s starši ali sorodniki ali skrbniki. Glede na potrebe uporabnikov, je bil organiziran prevoz s kombiniranim vozilom ali osebnim avtomobilom.

Uporabniki so se vključevali v 4 skupine vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji. Storitev se je izvajala v VDC Novo mesto, enoti I v Šmihelu.
V skupini *Metulji* in *Zarja* je bila storitev osredotočena na vodenje in varstvo, zaradi primanjkljajev uporabnikov v telesnem in duševnem razvoju ter na osebno in zdravstveno nego pri uporabnikih, ki so to storitev potrebovali. Aktivnosti so bile usmerjene v ohranjanje pridobljenih sposobnosti. Uporabniki, zaradi celostnega razvojnega primanjkljaja ter

komorbidnosti motenj, niso bili zaposljivi.
V skupini *Samorastnikov* je bila storitev osredotočena na ohranjanje pridobljenih sposobnosti uporabnikov, ki so zaradi kronološke starosti v upadu, zato so bile aktivnosti prilagojene sposobnostim starejših uporabnikov, glede na njihove kognitivne, motorične sposobnosti in razvojne primanjkljaje. Opravljala se je tudi osebna in zdravstvena nega pri uporabnikih, ki so to storitev potrebovali.
V *skupini Mavrice* je bila storitev vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji, poleg vodenja in varstva, osredotočena na zaposlitev pod posebnimi pogoji. Uporabniki so opravljali kooperativna dela za Senčila Medle (eritir, čepki, ležišča), Total d.o.o. (pakiranje rokavic, itd.), Novodom (svečke), Ambi-plast (konektorji), Krka d. d. (voščilnice). V letu 2021 se zaradi epidemičnih razmer ter varnostnih ukrepov, uporabniki niso vključevali v »Zeleni program« na Kmetijski šoli Grm. Vključeni so bili v lasten program prilagojene zaposlitve in izdelave ročnih izdelkov, pri čemer so izdelovali voščilnice, adventne aranžmaje in venčke, lesene svečke, obeske in žakeljčke s sivko. Uporabniki so se vključevali v opravljanje hišnih del: pomivanje stopnic, brisanje miz, skrb za okolico, čiščenje avtomobilov, delo na recepciji ter zlaganje in sortiranje perila. Ustvarjen zaslužek od prodaje izdelkov in storitev, je v skladu s Pravilnikom o kriterijih in načinu nagrajevanja uporabnikov, kateri so bili vključeni v Varstveno delovni center Novo mesto, bil porabljen za izplačilo nagrad ter za skupne potrebe uporabnikov.

Posebnosti, zanimivosti:

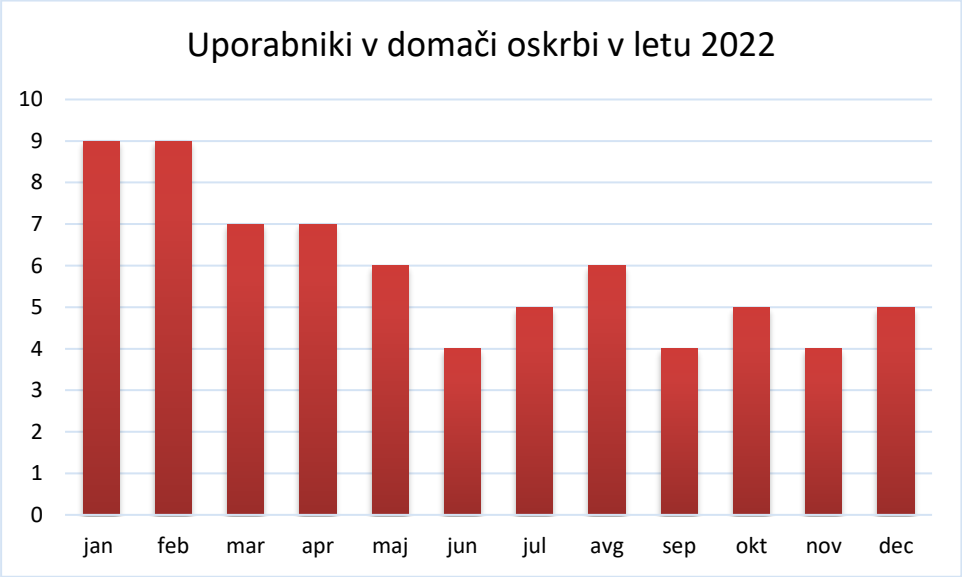

Tabela 3: *Število uporabnikov (VVZPP) v domači oskrbi, od januarja do decembra 2022.*

Tabela 3 prikazuje število uporabnikov (VVZPP), ki so bili od januarja do decembra 2022 v domači oskrbi, zaradi različnih razlogov; strah pred okužbo s Covid-19, okrevanje po okužbi s Covid-19 ali drugih boleznih.

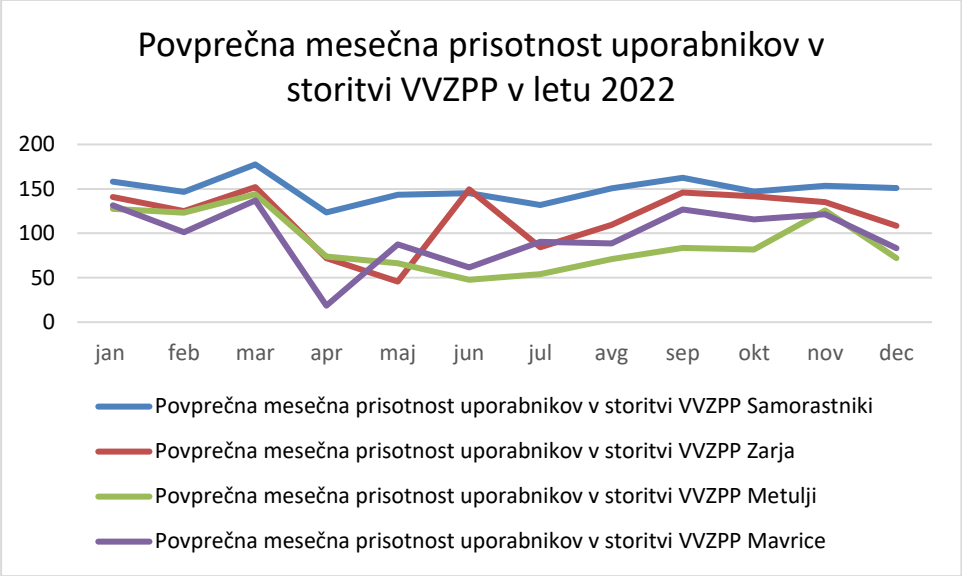

Tabela 4: *Povprečna mesečna prisotnost uporabnikov v storitvi VVZPP v letu 2022.*

Tabela 4 prikazuje povprečno število ur mesečne prisotnosti uporabnikov v vseh štirih skupinah, od januarja do decembra 2022. število vključenih uporabnikov v storitev VVZPP, v času reorganizacije dela, od januarja 2021 do maja 2021. Najvišja povprečna mesečna prisotnost uporabnikov v storitvi VVZPP je bila v mesecu marcu 2022 v skupini Samorastniki, medtem ko je bila najnižja zabeležena povprečna mesečna prisotnost v mesecu aprilu 2022, v skupini Mavrice, kar je posledica okužb s Covid-19 ter odsotnosti številnih uporabnikov, ki so ostali v domači oskrbi.

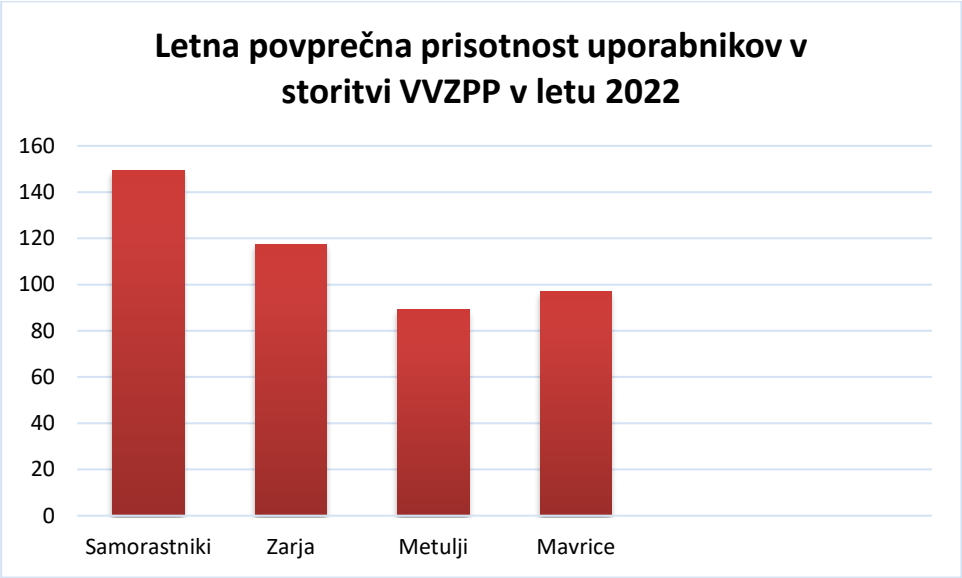

Tabela 5: *Letna povprečna prisotnost uporabnikov v storitvi VVZPP v letu 2022.*

Tabela 5 prikazuje letno povprečno prisotnost uporabnikov v vseh štirih skupinah. Podatki kažejo, da je bila najvišja prisotnost uporabnikov v letu 2022 v skupini samorastniki, medtem ko je bila najnižja v skupini Metulji.

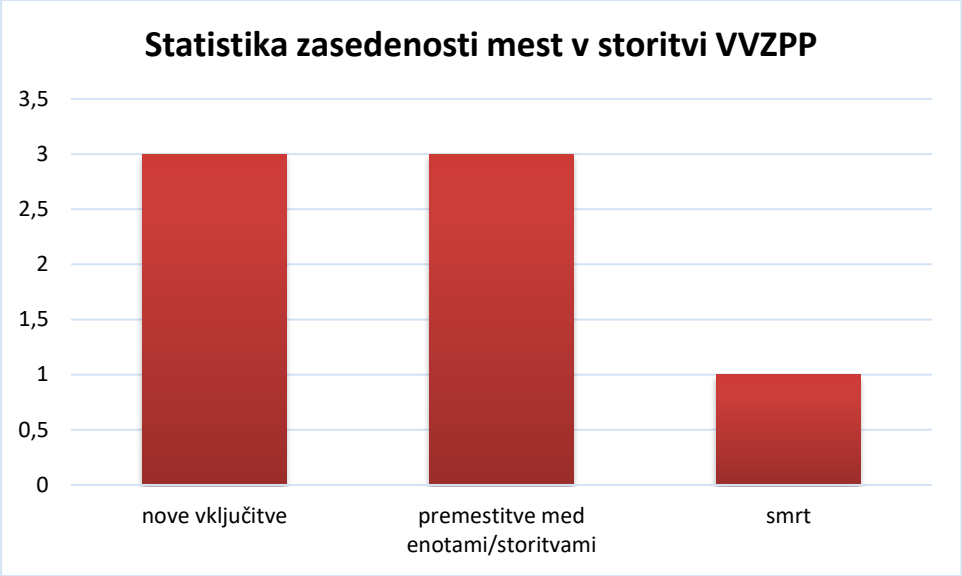

Tabela 6: *statistika zasedenosti mest v storitvi VVZPP, v enoti I, v letu 2022.*
Tabela 6 prikazuje število zasedenosti mest v storitvi VVZPP, v enoti I, v letu 2022. V mesecu juniju in juliju 2022 so bile izvedene vključitve novih uporabnikov, v storitev vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji.

- V mesecu januarju se je v skupino Zarja vključil nov uporabnik, v polnem obsegu – 5x tedensko od ponedeljka do petka.
- V mesecu juliju se je v skupino Metulji vključila nova uporabnica, v polnem obsegu – 5x tedensko od ponedeljka do petka.
- V mesecu juniju se je v skupino Samorastniki vključila nova uporabnica, v polnem obsegu – 5x tedensko od ponedeljka do petka.
- V mesecu oktobru je bil uporabnik premeščen v drugo storitev – 24-IV, zaradi upada psihofizičnih sposobnosti.
- V mesecu februarju je bila uporabnica premeščena v drugo storitev – 24-IV, zaradi upada psihofizičnega stanja.
- V mesecu marcu je bila premeščena uporabnica iz enote II v enoto I.
- V mesecu septembru 2022 je uporabnica, vključena v skupino Samorastniki, preminila.

Tekom leta 2022 so zaposleni ogromno časa namenili pogovorom o razpoloženju, počutju, željah in načrtih za prihodnost. Prav tako tudi pogovorom o epidemiološki situaciji, upoštevanju ukrepov v družbi in našem zavodu. Posebna pozornost se je namenila čustvovanju, razpoloženjskim nihanjem in spremembam v vedenju.

V času organiziranih »mehurčkov« ter porasta okužb s Covid-19, so se spremenile tudi metode in tehnike dela, v odnosu do uporabnikov, kateri so ostali v domači oskrbi. V letu 2022 so se posluževali sledečih pristopov in storitev na daljavo:

- *Terensko delo*; strokovna delavka je obiskala nekatere uporabnike in njihove svojce v domačem okolju. Skupaj so nagovorili pereče teme. Opažena je bila potreba po razbremenilnih pogovorih in opolnomočenju. Tako uporabniki, kot tudi starši/svojci/zakoniti zastopniki so bili obiskov zelo veseli in zadovoljni ob vzpostavitvi storitve na daljavo.
- *Telefonski pogovori*; pogosti telefonski pogovori s svojci/skrbniki/zakonitimi zastopniki ter uporabniki. Izražene so bile čustvene stiske med svojci/skrbniki/zakonitimi zastopniki, strah pred okužbo, apatičnost, strah pred ponovnim vključevanjem v storitve.

Uporabniki vključeni v storitev VVZPP in IV, kateri so nastanjeni v enoti I Šmihel, so se tekom leta 2022 vključevali v sledeče aktivnosti:

- vodene skupinske in individualne aktivnosti za razvedrilo, na področju čustvene inteligence - izražanje potreb, aktivnosti za sproščanje, vodeno izvajanje kognitivnih vaj,
- praznovanje rojstnih dni in praznikov,
- spremljanje in pomoč pri nabavi osebnih stvari,
- telovadba pod mentorstvom,
- sprehodi v spremstvu zaposlenih,
- individualni izleti,
- terapevtsko jahanje – KSCČV,
- meditativne delavnice,
- srečanja z vodnico s terapevtskim psom iz društva Tačk pomagačk,
- kegljanje v klubu Portoval,
- pohodi s PD Krka,
- treningi nogometa,
- bralne urice v sodelovanju z mestno knjižnico Mirana Jarca,
- branje zbirk slovenskih ljudskih pravljic in mesečnega časopisa v lahkem branju,
- kulinarične/ustvarjalne delavnice pod mentorstvom zaposlenih,
- priprava zdravih obrokov,
- piknik,
- ogledi filmov,
- urejanje okolice zavoda,
- sestanki skupine za samozagovorništvo,
- sestanki kolegija uporabnikov,
- projekt: Nacionalni mesec skupnega branja, z vodilno temo *gibanje*,
- sodelovanje z OŠ Bršljin, OŠ Drska in OŠ Frana Metelka Škocjan,
- individualna svetovanja, razbremenilni pogovori zaposlenih z uporabniki,
- storitve na daljavo – telefonski pogovori,
- individualni načrti,
- evalvacije individualnih načrtov,
- kooperativno delo; Novodom d.o.o., Senčila Medle d.o.o., Total d.o.o., Ambi-metalplast,
- lastni program dela; obeski, voščilnice, žakeljčki sivke, adventni in Novoletni aranžmaji, hišna dela (pomivanje stopnic, brisanje miz, urejanje okolice, čiščenje avtomobilov, delo na recepciji, zlaganje in sortiranje perila).

Strokovna delavka in sodelavci so se tekom leta 2022 udeležili sledečih strokovnih izobraževanj:

- spletno izobraževanja Unicefa – varna točka,
- spletna OMRA delavnice »Čustveni vrtiljak odnosov – prepoznajmo osebnostne motnje med nami«, katera je potekala na Zoom spletni platformi,
- usposabljanja na temo Mediacije, pod vodstvom ga. Ksenije Lorber.
- strokovna ekskurzija za zaposlene, pri čemer je strokovni del obsegal ogled VDC ter bivalno enoto Saša Mozirje. Neformalni del je obsegal obisk rudnika Velenje ter Velenjskega jezera,
- Usposabljanje za nove nosilce znaka kakovosti in koordinatorje, z namenom opolnomočenja in priprave organizacije, da prepozna in uporabi potenciale, ki jih prostovoljci prinašajo v organizacijo. Usposabljanje sta vodili trenerki Maja Drobne in Petra Jazbec. Prisotni so bili tudi predstavniki Nacionalne agencije,
- posveta za VDC in CUDV, na temo predstavitve izvajanja Pravilnika o socialnem vključevanju invalidov. Prav tako je bilo govora o postopku od namere do podpisa pogodbe, naloge izvajalcev ter izvajanje in financiranje storitev,
- slovesno odprtje novih prostorov v DSO Novo mesto. Prostore v mansardi so preuredili za namen delovne terapije, multisenzorne sobe, prostora za fizioterapijo ter telovadnico,
- Udeležba s socialno delavko na predstavitvi dobrih praks socialnega vključevanja invalidov, katera je potekala na daljavo – preko video konference v aplikaciji MS Teams.

Dobre prakse so predstavile Jasmina Breznik, direktorica VDC Polž Maribor, Danijela Majcenovič Cipot, vodja pilotnega projekta VDC Polž Maribor ter Špela Režun, direktorica VDC Zasavje.

- Aktiv socialnih delavk v VDC , katerega je organizirala socialna delavka, Janja Jakše,
- 1. svetovalna delavnica projektne skupine v postopku pridobitve osnovnega certifikata družini prijazno podjetje,
- strokovno srečanja: Covid-19-aktualne različice, 2. poživitveni odmerek cepiva in zaščita ranljivih skupin v DSO,
- 2. svetovalna delavnica projektne skupine v postopku pridobitve osnovnega certifikata Družini prijazno podjetje ter predstavitvene delavnice vodstvu zavoda, na kateri so izbrali ukrepe iz pripravljenega nabora projektne skupine,
- projekta »V jati z drugačnimi«, v vlogi koordinatorke,
- videokonference z izvajalci SV storitev, v organizaciji MDDSZ,
- predstavitve zavoda VDC Novo mesto na uradnem obisku zaposlenih iz Centra Korak. Strokovna delavka je prevzela organizacijo in predstavitev zavoda,
- Dan odprtih vrat v Centru Sonček, 6. oktobra - ob svetovnem dnevu cerebralne paralize,
- 8. kongres socialnega dela,
- posvet skupnosti VDC Slovenije,
- slavnostna podelitev certifikatov »Družini prijazno podjetje« v Ljubljani,
- slavnostna otvoritev Goska bara, v enoti II,
- sestanek s predstavniki Zavoda Dobrote Dolenjske.

Strokovna delavka je s sodelavci sodelovala pri pripravi in izvedbi sledečih izobraževanj/strokovnih skupin/strokovnega gradiva:

- sodelovanje na timskih obravnavah uporabnikov, vključenih v storitev VVZPP,
- izvedba internega izobraževanje za zaposlene v VDC Novo mesto, s soc. delavko, Janjo Jakše. Predstavili sta analizo izgorelosti med zaposlenimi v VDC Novo mesto v času epidemije Covid-19,
- moderiranje skupine za samopomoč za starše/svojce/zakonite zastopnike; tekom leta 2022 je bilo izvedenih 5 srečanj,
- sprejem zaposlenih VDC Nova Gorica, v okviru njihove strokovne ekskurzije. Strokovna delavka je z drugimi sodelavci in sodelavkami, predstavila zavod VDC Novo mesto ter storitve in aktivnosti, katere se izvajajo,
- predstavitev zavoda VDC Novo mesto in storitev, v okviru roditeljskega sestanka na OŠPP Mirna, sta predstavili strokovna delavka in univ. dipl. soc. delavka, Janja Jakše. Ugotovljeno je bilo, da staršem primanjkuje ključnih informacij o storitvah, katere zagotavlja VDC Novo mesto,
- uvodni sestanek za pridobitev certifikata Družini prijazno podjetje. Tekom leta so sledile svetovalne delavnice za projektno skupino, prezentacijska delavnica s predstavitvijo ukrepov, implementacija načrta ter pridobitev osnovnega certifikata DPP,
- predstavitev zavoda VDC Novo mesto ter storitev, katere se zagotavljajo za vse vključene uporabnike, za gimnazijce novomeške gimnazije,
- v sodelovanju s socialno delavko, organizacija zaključnega srečanja, za svojce/skrbnike/zakonite zastopnike oz. člane skupine za samopomoč. Nagovorili so aktualne zadeve, počutje ter načrte za poletje. Srečanje je bilo obarvano z lahkotnimi temami ter neformalnim druženjem ob ledeni kavi in sladoledu,
- vzpostavitev ponovnega sodelovanja s Komunala d.o.o. ter vodenje akcije »Prižgimo svečko manj – za več nasmehov«,
- priprava potrebne dokumentacije (plan implementacije, pravilnik, brošuro in vlogo za koriščenje ukrepov DPP) za revizijski postopek pridobitve osnovnega certifikata »Družini prijazno podjetje«,

- udeležba na 8. Kongresu socialnega dela, kjer je strokovna delavka s sodelavko, socialno delavko Janjo Jakše, na okrogli mizi predstavila prispevek *»Inovativne metode dela v času epidemije Covid-19«,*
- izvedba internega izobraževanje za zaposlene, na temo »Različni obrazi depresije«, v sodelovanju s socialno delavko Janjo Jakše,
- nudenje strokovne pomoči – psihološko svetovanje, za zaposlene v VDC Novo mesto.

Še nekaj izstopajočih dogodkov v letu 2022:

- uporabniki, katerih svojci/zakoniti skrbniki, so podali soglasje za cepljenje proti Covid-19, so v mesecu februarju 2022 bili cepljeni s 3. oz. nekateri s 1. odmerkom cepiva,
- v mesecu marcu 2022 udeležba uporabnikov na sprehodu z baloni, ob obeležitvi svetovnega dne Downovega sindroma. Udeleženci so se sprehodili do skupne točke na Glavnem trgu v Novem mestu, sklenili krog ter skupaj zapeli izbrano pesem,
- v mesecu marcu 2022 so se uporabniki vključili v novo kooperativno delo podjetja Senčila Medle d.o.o. Nove oblike dela so vključevale pakiranje čepkov v vrečke, katere so uporabniki sami izdelali, sestavljanje kotnikov za PVC okna ter trganje majhnih plastičnih delov ter vstavljanje plastike v mehanizem,
- v mesecu maju, v okviru Parade učenja, so se uporabniki, v spremstvu zaposlenega, udeležili organiziranih delavnic oz. zvočne kopeli, katera je edinstvena in sprostitvena izkušnja,
- v mesecu maju 2022 je bil v zavodu organiziran dan odprtih vrat, pri čemer so obiskovalci bili deležni predstavitve zavoda VDC Novo mesto, čutne poti, vodenega ogleda delavnic ter izkustvenih delavnic,
- v mesecu maju 2022 so se uporabniki, vključeni v storitev VVZPP v enoti I, udeležili celodnevnega izleta, v spremstvu zaposlenih. Obiskali so živalski vrt v Zagrebu ter turistično kmetijo pri Martinovih v Globočicah,
- v mesecu maju 2022 so se uporabniki v okviru tedna humanitarnosti in prostovoljstva, katerega organizira podjetje Krka d. d., udeležili kino predstave ter si ogledali sinhronizirano družinsko komedijo, Veliki redeči pes Clifford. Podjetje Krka je ob tem poskrbela tudi za prigrizke in pijačo uporabnikom med ogledom filma. Dva uporabnika sta podala tudi izjavo za Vaš kanal, pri čemer sta povedala, so si s pomočjo prostovoljcev podjetja Krka d. d. ogledali film. Prav tako je bila pa to priložnost tudi za družabništvo s prostovoljci.
  Spremstvo uporabnikov je bilo zagotovljeno z udeležbo 9-ih prostovoljcev podjetja Krka d. d. ter zaposlenih VDC Novo mesto,
- v mesecu juniju 2022 so zavod obiskali gimnazijci novomeške gimnazije, v spremstvu profesoric. Le tem je bil, s strani strokovne delavke in socialne delavke, predstavljen zavod ter storitvi, kateri se zagotavljata za vse vključene uporabnike. V drugem delu so se udeležili izkustvenih delavnic, katere sta vodili strokovni delavki ter ogled prostorov in aktivnosti v skupini Samorastniki in Mavrice,
- v mesecu avgustu 2022 obisk čebelnjaka VDC Črnomelj, pri Bivalni enoti v Črnomlju. Skupina uporabnikov si je v spremstvu zaposlenih ogledala čudovit čebelnjak, ki je namenjen pridobivanju medu in apiterapiji,
- v mesecu septembru 2022 sodelovanje z učenci OŠ Drska, v okviru nacionalnega meseca branja. Vodilna tema v letu 2022 je bila gibanje. Učenci so tekom dveh srečanj pripravili gradivo, katerega so prebrali uporabnikom in temu je sledila »ura športa« oz. načrtovane gibalne aktivnosti, katere so bile izvedene v parku zavoda,
- v mesecu septembru 2022 udeležba uporabnikov, skupine Mavrice, v projektu »V jati z drugačnimi«. Vodilna tema je bila varnost. Srečanja so se udeležili učenci različnih šol, uporabniki varstveno delovnih centrov iz Slovenije ter osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju iz Avstrije in Koprivnice. Aktivnosti so potekale na različnih lokacija (PU Novo mesto, Vojašnica, Civilna zaščita), temu je pa sledila še zaključna slovesnost v Gostišču Loka,

- v mesecu septembru 2022 obisk prostovoljk študijskega krožka Mala Pletilnica Novo mesto (RIC Novo mesto), katero so tekom poletja spletle nekaj dekic ter jih podarile uporabnikom zavoda VDC Novo mesto.
- V mesecu septembru 2022 udeležba na »*Sprehodu za spomin«*, pod okriljem Spominčice ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni. Sprehoda so se udeležili uporabniki skupine Samorastniki, kateri so se na sprehajališču Loka srečali z uporabniki enote II ter enote Trebnje,
- v mesecu oktobru 2022 realizacija prevoza štirih uporabnikov na novi relaciji (Šmihel – Stranska vas – Rajnovšče – Veliki Orehek – Ravnica – Šmihel), zaradi racionalizacije stroškov. Prevoz je izvajal novo zaposleni, na delovnem mestu vzdrževalca oz. šoferja.
- v mesecu oktobru 2022 udeležba na dnevu odprtih vrat centra Sonček Novo mesto, ob svetovnem dnevu cerebralne paralize. Obiska se je udeležilo 7 uporabnikov ter 2 zaposleni,
- v mesecu oktobru 2022 udeležba 5-ih uporabnikov, v spremstvu 2-ih zaposlenih, na regijskih igrah MATP Ljubljansko-Dolenjske regije. Le te so potekale v športni dvorani Zagorje ob Savi in s kosilom v VDC Zasavje.
- V mesecu oktobru 2022 realizacija projekta »Prižgimo svečko manj – za več nasmehov«, v sodelovanju s podjetjem Komunala d. o.o.,
- v mesecu oktobru 2022 donacija izsekov usnja, kateri so se uporabljali za izdelavo obeskov za ključe. Donacijo je zagotovilo podjetje Lotas iz Ljubljane,
- v mesecu oktobru 2022 udeležba 5-ih uporabnikov, vključenih v storitev VVZPP v enoti I, na regijskih igrah MATP Ljubljansko-Dolenjske regije. Le te so potekale v športni dvorani Zagorje ob Savi, s kosilom v VDC Zasavje,
- v mesecu novembru 2022 prodaja novega izdelka lastnega programa – solne kopeli s sivko,
- v mesecu novembru 2022 pridobitev osnovnega certifikata Družini prijazno podjetje,
- v mesecu novembru 2022 izdelava adventnih venčkov in aranžmajev in prodaja le teh,
- v mesecu novembru 2022 udeležba 5-ih uporabnikov, v spremstvu 2-ih zaposlenih, na državnih igrah MATP, katere so potekale v okviru Specialne olimpijade Slovenije. Tekmovanje je potekalo na Pedagoški fakulteti v Ljubljani,
- v mesecu decembru organizacija srečanja s starši in svojci uporabnikov, vključenih v storitev VVZPP, v enoti I,
- v mesecu decembru 2022 obisk prostovoljcev, dijakov Šolskega centra Novo mesto, kateri so pripravili predstavitev ozadje goda sv. Nikolaja ali Miklavža,
- v mesecu decembru 2022 obdaritev vseh uporabnikov ob obisku Miklavža v zavodu. Uporabniki so prejeli darila, katerih so se zelo razveselili.

e) Vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji Bršljin

Lokacija: Foersterjeva 10, 8000 Novo mesto

Št. zaposlenih: 17 oseb
Delovni inštruktor …4,2
Varuh I …… 3,5
Varuh II ……1,5
Strokovna delavka ….2,6
Kuharica ……..1
Čistilka ……1
Voznik …… 1/2

Št. uporabnikov:
V začetku leta 2022 je bilo v enoto vključenih 62 uporabnikov, od tega 35 žensk in 27 moških.

Leto smo zaključili z 60 vključenimi uporabniki, od katerih je 35 žensk in 25 moških. Od tega je bilo 15 institucionalnih in 44 zunanjih uporabnikov. Najstarejši uporabnik je imel 68 let, najmlajši pa 27 let.

Opis enote:
V enoti je delovalo 6 delavnic za delo pod posebnimi pogoji.
V vsako delavnico je bilo vključenih 3-13 uporabnikov.
Program se je izvajal od 5:45 do 14:30 ure. Zaradi delovnih potreb staršev, pa so lahko uporabniki v prostorih enote počakali tudi do 16:00 ure.

V okviru lastnega programa smo izdelovali naslednje izdelke:

- Šiviljske izdelke
- Naravna mila
- Voščilnice
- Okrašene sveče
- Lastno darilno embalažo
- Novoletne obeske iz filca – poslovna darila za Krko

Opravljali smo tudi kooperacijska dela - za naslednja podjetja:

- Robikum d.o.o., Ljubljana
- Plast – Kartoni s.p., Ljubljana
- Kovinoplast – Laharnar d.o.o., Novo mesto
- Total d.o.o., Novo mesto
- IN d.o.o., Ljubljana

Večje prodaje izdelkov lastnega programa:

- Za tovarno Zdravil Krka iz Novega mesta in za firmo Terme Krka smo izdelali skupno 10.088 kompletov poslovnih daril – obeskov za smrečico iz filca.
- Za občino Straža smo izdelali 31 kompletov darilnega kompleta brisače in naravnega mila.
- Za firmo Plast Kart Toni smo izdelali 150 kosov naravnih mil.
- Izdelali in prodali smo 140 krstnih, 20 poročnih in 25 birmanskih sveč.
- Za Firmo EKW Kremen d.o.o. smo izdelali 35 mošnjičkov za kruh.
- Za firmo Terme Krka d.o.o. smo sešili 80 predpasnikov iz Jeansa.
- Za sindikat Krka smo izdelali 20 kosov kuhinjskih krp z napisom.
- Za Fizioterapijo Rudolfovo smo izdelali 15 kuhinjskih krp z napisom.
- Za Župnijo Novo mesto sv. Lenart smo sešili 18 kompletov kuhinjskih krp z napisom.
- S strani raznih firm smo dobili naročila za 300 rojstnodnevnih in 415 novoletnih voščilnic.

Prodaja naših izdelkov:
Naše izdelke smo prodajali v trgovinici na sedežu zavoda in v naši enoti, ter preko spletne trgovine. Prodaja pa je potekala tudi na naslednjih mestih:

- Mestna hiša Brežice
- Knjigarna Kapitelj
- Župnija Vavta vas
- VDC Zasavje
- Slomškova knjigarna Celje
- Župnija Novo mesto-sv. Lenart
- Krka, Tovarna zdravil d.d. – decembrska prodaja preko telefonskega naročanja

Dodatni programi:

V letu 2022 so bili dodatni programi, ki se izvajajo zunaj zavoda, zaradi epidemije Corona virusa zmanjšani. Ohranili smo predvsem programe, ki smo jih izvajali sami, brez prisotnosti zunanjih izvajalcev.

AKTIVNOST	**Čas izvajanja**
Nogomet	petek ob 9:00
Kegljanje	četrtek ob 11:30
Pohodniška skupina	1 x mesečno
Pekovske delavnice	Vsak torek od 8:00 – 10:00
Vodena telovadba	Torek in petek 8:30 – 9:00
Obiskovanje fitnes studia	Oktober in november 2x/t
Nastop harmonikaškega dua	Po dogovoru
Zbiranje starega papirja	Po dogovoru
Jahanje v Češči vasi	Po dogovoru

Poleg rednih programov v zgornji tabeli, smo izvedli še posamezne delavnice in projekte:

- 9.2. smo s prireditvijo počastili minuli kulturni praznik
- 14.2. smo pripravili srčkov ples in spekli Valentinove srčke
- 17.2. smo se v okviru priprave za Camino Krk udeležili pohoda do Mirne peči.
- 18.2. smo z uporabniki izvedli jahanje v Češči vasi.
- 23.2. smo imeli 1. sestanek organizacijskega odbora Camino – Krk, s sodelavci pa smo se na ta dan udeležili tudi izobraževanja za Unicefovo varno točko.
- 18.3. smo izvedli pohod s PD Krka
- 21.3. smo se udeležili sprehoda z baloni po Novem mestu, s čimer smo počastili dan Downovega sindroma
- 24.3. smo imeli sestanek s starši uporabnikov programa VVZPP, ki smo ga zaključili s kulturnim programom ob materinskem dnevu
- 28.3. smo za uporabnike izvedli poučno predavanje o varnosti v prometu z naslovom: Bodi previden – bodi viden
- 8.4. je skupina uporabnikov izvedla pohod po gozdni učni poti, druga skupina pa daljši pohod po okolici mesta kot pripravo na pohod Camino Krk.
- v času med 11.4. in 15.4. je potekala prodaja naših izdelkov zaposlenim v Krki.
- 15.4. smo z uporabniki spekli velikonočno potico.
- 20.4. smo organizirali in izvedli lokalne igre MATP
- 12.5. smo v okviru Krkinega tedna humanosti z njihovimi prostovoljci igrali golf na golf igrišču na Strugi pri Otočcu.
- 13.5. smo se nekateri zaposleni udeležili strokovne ekskurzije v VDC Saša v Mozirju
- 14.5. smo se udeležili Regijskih iger SOS v Ljubljani
- 16.5. smo odigrali prijateljsko nogometno tekmo z učenci OŠ Bršljin
- 15.7. smo za vse uporabnike organizirali izlet na ranč Aladin v Trebnjem.
- 24.8. se je planinska skupina udeležila izleta na Soriško planino
- 25.8. je skupina Pikapolonice z vlakom obiskala VDC Trebnje
- 26.8. smo obiskali VDC Črnomelj in si ogledali njihov čebelnjak
- 1.9. smo se z uporabniki udeležili poslikave bal sena v organizaciji Turističnega društva Straža
- 15.9. smo organizirali in izvedli projekt V jati z drugačnimi
- 20.9. smo v okviru tedna mobilnosti izvedli več pohodov za naše uporabnike od kraja njihovega bivanja do naše enote. Tako so ta dan mnogi uporabniki, tudi iz bolj oddaljenih lokacij, ob spremstvu naših zaposlenih na delo v enoto prišli peš.
- 21.9. smo se z uporabniki udeležili Sprehoda za spomin ob Loki. Ta dan so nas obiskali tudi učenci OŠPP Dragotin Kette.
- 22.9. smo se, v sklopu tedna mobilnosti, priključili organiziranemu pohodu po Novem

mestu,.

- 28.9.smo organizirali in izvedli jesenski izlet uporabnikov v Trst in ogled gradu Miramar
- S podjetjem Komunala iz Novega mesta smo izvedli prvo-novembrske akcijo »Prižgimo svečko manj – za več nasmehov«, s katero smo prispevali k zmanjšanju količine odpadne plastike na pokopališčih, hkrati pa smo zbirali tudi sredstva za nujno potrebni fizioterapevtski pripomoček. V oktobru smo v sklopu omenjene akcije tako brusili, oljili in prodajali lesene svečke. V tednu pred 1. novembrom smo le-te prodajali tudi pred pokopališčem Ločna.
- 5.10. smo se z uporabniki udeležili tekme nogometne lige na Ptuju.
- 10.10. smo se udeležili finala tekme nogometne lige na Brdu.
- 21.10. smo izvedli pohod s planinskim društvom Krka.
- 12.11. smo se udeležili smo se z uporabniki udeležili državnih iger MATP
- 14. 11. so nas obiskale knjižničarke.
- 2.12. smo imeli uradno otvoritev naše kavarne Goska bar.
- V času od 28.11. do 2.12. smo za Krko pripravili decembrsko prodajo naših izdelkov, ki smo jih kupcem dostavili tudi na delovno mesto – na posamezne Krkine vhode.
- 5.12. smo obiskali knjižnico Mirana Jarca v Novem mestu.
- 6.12. je naše uporabnike obiskal Miklavž.
- 6.12. in 7.12. smo zaposleni prisluhnili predavanju o depresiji, ki sta ga izvedli naši sodelavki Janja Jakše in Suzana Savičić.
- 14.12. smo imeli v Hotelu Dolenjc zabavo ob zaključku dela za Krko. Poveselili smo se ob Bowlingu, biljardu in drugih zabavnih igrah. Zabavo smo popestrili tudi s plesom in glasbo in jo zaključili z dobrim kosilom.
- 16.12. smo izvedli tradicionalno decembrsko srečanje za starše s priložnostnim programom in prodajo naših izdelkov.
- 22.12. je naše uporabnike obiskal Božiček. S torto in šampanjcem smo se poslovili od starega leta.
- v času od 27.12. do 30.12. smo imeli v enoti kolektivni dopust. Program smo izvajali le v obliki dežurnega varstva.

Strokovna obravnava uporabnikov:
Za vsakega vključenega uporabnika smo pripravili Individualni načrt obravnave, ki ga enkrat letno skupaj z uporabnikom in njegovim zakonitim zastopnikom ponovno ocenimo. V tako pripravljeni evalvaciji ocenimo doseganje zastavljenih ciljev in postavimo nove cilje.
V primeru posebnosti, se sestane bodisi interni tim, bodisi razširjeni tim, ki se pogovori o aktualni situaciji in predvidi nadaljnjo obravnavo. Pri izvajanju storitve smo v stalnih stikih s starši oz. zakonitimi zastopniki uporabnikov. V minulem letu smo pri eni od uporabnic opažali še posebno težko družinsko problematiko, zato smo bili v rednih stikih tudi s Centrom za socialno delo Novo mesto.

f) Vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji Trebnje

Lokacija: Glavarjeva ul. 5 in Stari trg 63, Trebnje.

Št. zaposlenih:
Do 1. 7. 2022 je bilo v enoti zaposlenih 5 oseb. S 1. 7. 2022 sta se nam pridružila še dva zaposlena: strokovna delavka in varuh.

- 1x vodja enote, strokovna delavka – Ž
- 1x strokovna delavka – Ž
- 3x delovni inštruktor – 1 M, 2 Ž
- 2x varuh – 1M, 1 Ž

Št. uporabnikov:
Število uporabnikov v VVZPP Trebnje je 34 (18 M, 16 Ž). Najstarejša je uporabnica z 72 leti in najmlajši uporabnik s 26 leti starosti.

- Prihod dnevno od doma: 22 (12 M, 10 Ž), najstarejši 72 let (Ž), najmlajši 26 let (M)
- Prihod dnevno iz bivalne enote: 12 (6 M, 6 Ž), najstarejši 59 let (Ž), najmlajši 32 let (Ž)

V program VVZ v enoti je bilo do julija vključenih 32 uporabnikov, julija sta se vključila še dva uporabnika, ki sta zaključila šolanje v OŠPP Mirna in OŠPP Novo mesto.
22 uporabnikov dnevno prihaja od doma z organiziranim prevozom oz. peš ali jih pripeljejo svojci oz. zakoniti zastopniki, za enega smo poskrbeli za prevoz zaposleni.

Dnevno varstvo je potekalo 8 ur dnevno, 5 dni v tednu in je bilo organizirano skozi celo leto.
Zaradi izražene potrebe po podaljšanemu varstvu svojca, smo od septembra naprej vpeljali tako imenovano dežurstvo do 15.30 ure.
Varstvo, vodenje in zaposlitev smo organizirali tako, da smo uporabnikom omogočili ohranjanje pridobljenih in širitev novih znanj in delovnih spretnosti, da so pridobivali nove socialne in delovne navade, uresničevali lastne ideje in ustvarjalnosti. Potrebno jih je vzpodbujati s takimi aktivnostmi, ki so jim v zadovoljstvo. Nekateri so nagnjeni k nedejavnosti, zato smo poskušali izbrati take, ki bi jim vzbudile pozornost.
V enoti Trebnje imamo tudi tako imenovan klub Trebelno, ki poteka 1x tedensko. Vključenih je 5 uporabnikov. V VVZ sta prihajala dva uporabnika, ostali so zaradi epidemičnih razmer ostali doma.
Skozi celo leto imamo kooperativno delo (TEM Čatež). Občasno delamo za A.B.K. Otočec (sestavljamo in pakiramo satnice).
Delamo na lastnem programu, predvsem na izdelavi novoletne voščilnice, pletenje nogavic, šivanje na juto. Kosimo okrog bivalne enote, obrežemo živo mejo.
Z društvom Sožitje smo dogovorjeni za čiščenje prostorov pred sejo izvršnega odbora. Zbiramo star papir. Naredimo priložnostne izdelke po naročilu.
Vsak mesec smo imeli sestanke z uporabniki, kjer smo se sproti dogovarjali o tekoči problematiki, o delu, o konfliktih in nudili razbremenilne pogovore uporabnikom, ki so to potrebovali.
Večkrat smo organizirali kuharske delavnice, kjer si za malico kaj skuhamo oz. spečemo (kompot, jabolčni zavitek, palačinke, peka mišk..).
Pevski zbor je imel redno pevske vaje. Praznovali smo rojstne dneve vseh uporabnikov in zaposlenih. Hodili smo na pohode, sprehode po bližnji in daljni okolici.
Poskrbeli smo za zajtrk, za nabavo malice, za občasna spremstva uporabnikov, ki so to potrebovali.
Skrbeli smo za ustrezen način prehranjevanja (diete, pasirano, celiakija). Skrbeli smo za varnost, red in ustrezno čustveno klimo in dobro počutje uporabnikov v delavnici.
Uporabnike smo vzpodbujali k napredovanju in samostojnosti, jih usmerjali v aktivno zadovoljevanje lastnih potreb, skrbeli za zdravje, higieno. Nekateri zaradi starosti potrebujejo več pomoči pri osebni negi.
Opažamo, da imajo uporabniki z leti več zdravstvenih težav, sposobnosti jim upadajo, zato je potrebno veliko prilagajanja. Skozi različne dejavnosti smo spodbujali k ohranjanju in razvijanju motoričnih in kognitivnih sposobnosti.
Redno smo pregledovali lokalni časopis, reklame in se pogovarjali o aktualnem dogajanju v občini Trebnje in širše.
Barvali, risali, pisali, računali, igrali različne namizne igre in sestavljali kocke, ter sestavljanke.
Skrbeli smo za samega sebe: umivanje rok pred jedjo, po jedi, ko pridemo iz trgovine. Skrbeli smo za urejenost oblačil in za garderobne omarice.
Nudili pomoč uporabnikom pri intimni negi.
Vodja enote in vsi zaposleni so bili skozi celo leto svojcem na voljo za individualna srečanja.
V mesecu januarju in februarju smo izvedli evalvacije individualnih načrtov.

V obeh skupinah smo zaposleni namenili veliko časa pogovorom o razpoloženju, počutju. Pozorni smo bili na različne spremembe čustvovanj in razpoloženjskih nihanj, zato smo opravili veliko razbremenilnih pogovorov z uporabniki.

V nadaljevanju sledijo aktivnosti po mesecih v letu 2022:

januar

V mesecu januarju 2022 so bili uporabniki še vedno razdeljeni v »mehurčke«, zaradi naraščanja števila okužb s Covid-19. Uporabniki, ki bivajo v BET so vključeni v delavnico na Starem trgu. Uporabniki, ki prihajajo od doma pa so se vključili v delavnico na Glavarjevi ulici. Zaradi pojava okužbe s korona virusom v delavnici na Glavarjevi, so bili uporabniki od 24. 1. do 28. 1. 2022 v karanteni. Okuženih je bilo 6 uporabnikov in ena zaposlena. Pozneje sta se okužili še dve zaposleni. Z uporabniki in svojci uporabnikov, ki so ostali doma, smo imeli redne telefonske stike.
Pričeli smo z vezenje motiva za velikonočne voščilnice.
Opravljali smo različna hišna dela (kuhanje kave, čaja, pomivanje posode, priprava miz za malico, kosilo – razkuževanje, zračenje…). Poslušali glasbo, spremljali dnevne novice, risali, barvali, šivali, pripravili malico, zlagali puzzle, brskali po računalniku.
Poleg rednega programa v VVZ smo odšli po star papir in ga odpeljali na Dinos. Šli smo na krajše sprehode po Trebnjem.
Pospravili smo novoletno dekoracijo in naredili zimsko.
Sestala se je skupina za samozagovorništvo. Pogovarjali so se o prijateljstvu kot vrednoti.
Imeli smo organizirano pedikuro.
Ob ugodnem vremenu smo odšli na bližnje igrišče.
V mesecu januarju smo praznovali dva rojstna dneva.
V obeh skupinah smo zaposleni namenili veliko časa pogovorom o razpoloženju, počutju. Pozorni smo na različne spremembe čustvovanj in razpoloženjskih nihanj, zato opravimo veliko razbremenilnih pogovorov z uporabniki.

februar

V mesecu februarju 2022 so bili uporabniki še vedno razdeljeni v »mehurčke«, zaradi naraščanja števila okužb s Covid-19. Uporabniki, , ki bivajo v BET so vključeni v dalavnico na Starem trgu. Uporabniki, ki prihajajo od doma pa so se vključili v delavnico na Glavarjevi ulici. Okužba s koronavirusom se je prenesla iz uporabnikov na zaposlene. Zaradi tega smo potrebovali pomoč pri delu v dnevnem varstvu. 9. in 10. 2. sta se v delo vključila dva zaposlena iz enote Bršljin.
Z uporabniki in svojci uporabnikov, ki so ostali doma, smo imeli redne telefonske stike. Opravljali smo različna hišna dela (pranje kombija, kuhanje kave, čaja, pomivanje posode, priprava miz za malico, kosilo – razkuževanje, zračenje…). Poslušali glasbo, spremljali dnevne novice, risali, barvali, šivali, pripravili malico, zlagali puzzle, brskali po računalniku.
Prostore smo okrasili s srčki (Valentinovo). Organizirali smo dve kuharski delavnici: peka piškotov v obliki srčkov in miške.
Poleg rednega programa v VVZ smo odšli po star papir in ga odpeljali na Dinos. Šli smo na krajše sprehode po Trebnjem.
Sestala se je skupina za samozagovorništvo. Pogovarjali so se o enakih pravicah in enakih možnostih za vse.
V mesecu februarju smo praznovali en rojstni dan.

marec

V mesecu marcu 2022 so bili uporabniki še vedno razdeljeni v »mehurčke«, zaradi naraščanja števila okužb s Covid-19. Uporabniki, , ki bivajo v BET so vključeni v dalavnico na Starem trgu. Uporabniki, ki prihajajo od doma pa so se vključili v delavnico na Glavarjevi ulici. Predstavnik uporabnikov se je udeležil sestanka kolegija uporabnikov, na katerem so se pogovarjali o počutju in zadovoljstvu uporabnikov, o dejavnosti po enotah, seznanili so se z informacijami o načrtih v letu 2022.

Ob svetovnem dnevu Downovega sindroma so se uporabniki udeležili sprehoda z baloni. Sprehodili so se do Glavnega trga v Novem mestu, kjer so sklenili krog in zapeli. Sestala se je skupina za samozagovorništvo. Pogovarjali so se o enakih pravicah in enakih možnostih za vse.
Organizirano smo imeli pedikuro za uporabnike, ki so to želeli.
Skupina uporabnikov je odšla na pohod na Šmaver.
Organizirali smo kuharsko delavnico: peka krompirja s pršutom.
S skupino uporabnikov smo odšli na pokopališče pokropit mamo sodelavke iz BET.
Ob ugodnem vremenu smo odšli na bližnje igrišče.
23.3. je bil organiziran sestanek za svojce, v prostorih dnevnega varstva na Starem trgu. Na sestanek so bili vabljeni svojci uporabnikov storitve VVZ in BE v Trebnjem. Ob zaključku sestanka so bili svojci povabljeni na predstavitev evalvacij. Odzvalo se je sedem svojcev, katerim je bila E tudi predstavljena.
Praznovali smo 8. marec, se pogovarjali o ljudski praznikih (Gregorjevo) in obeležili materinski dan. Naredili smo priložnostne izdelke in voščila, ki so jih uporabniki odnesli domov.

april
V mesecu aprilu 2022 so bili uporabniki še vedno razdeljeni v »mehurčke«, zaradi naraščanja števila okužb s Covid-19. Uporabniki, ki bivajo v BET so vključeni v dalavnico na Starem trgu. Uporabniki, ki prihajajo od doma pa so se vključili v delavnico na Glavarjevi ulici.
Vezli smo veliko nočne voščilnice.
Opravljali smo različna hišna dela (kuhanje kave, čaja, pomivanje posode, priprava miz za malico, kosilo – razkuževanje, zračenje…).
Imeli smo dve delovni akciji v okolici BE (košnja trave in obrezovanje žive meje).
Poslušali glasbo, spremljali dnevne novice, risali, barvali, šivali, pripravili malico, zlagali puzzle, brskali po računalniku.
Poleg rednega programa v VVZ smo odšli po star papir in ga odpeljali na Dinos. Šli smo na krajše sprehode po Trebnjem.
V mesecu aprilu smo praznovali dva rojstna dneva.
Ob ugodnem vremenu smo odšli na bližnje igrišče.
Ob Veliki noči smo okrasili prostore, izdelali voščilnice, se pogovarjali o tem, kaj ta praznik pomeni
Z gozdarjem smo se odpravili po gozdni učni poti v Kočevski rog. Ogledali smo si najstarejšo jelko, medvedov brlog, jedli na ognju pečene klobase.
Udeležili smo se MATP iger.
Obiskali so nas zaposleni iz VDC Nova Gorica.
V zadnjem tednu meseca aprila 2022 je bil v enoti organiziran kolektivni dopust za uporabnike, ki prihajajo od doma. Z uporabnike, ki so ostali v BE, je bila organizirana dežurna služba. Za eno uporabnico, ki prihaja od doma, je bilo potrebno zagotoviti nujno varstvo. Priključila se je uporabnikom iz BE.

maj
Od 3. do 6. 5. je bil v BET sum okužbe uporabnikov na koronavirus. Zaradi tega so bili vsi uporabniki v BET, kar pomeni, da so morali vsi, ki prihajajo od doma na Stari trg. Zajtrk in kosilo smi jim postregli, nekaterim v sobe, nekaterim v jedilnici.
Do 24. 5. 2022 so bili uporabniki še vedno razdeljeni v »mehurčke«, zaradi epidemičnih razmer. Uporabniki, ki bivajo v BET so vključeni v dalavnico na Starem trgu. Uporabniki, ki prihajajo od doma pa so se vključili v delavnico na Glavarjevi ulici. Po 24. 5. so bili ukinjeni ukrepi za zmanjševanje okužb, zato smo oblikovali novi skupini. Uporabnike, ki prihajajo od doma in uporabnike, ki bivajo v BET smo pomešali, kar se je pokazalo kot zelo dobro, ker niso skupaj 24 ur.
Pripravili smo podlogo za vezenje božičnih voščilnic.
Opravljali smo različna hišna dela (kuhanje kave, čaja, pomivanje posode, priprava miz za malico, kosilo – razkuževanje, zračenje…).
Poslušali glasbo, spremljali dnevne novice, risali, barvali, šivali, pripravili malico, zlagali puzzle,

brskali po računalniku.
Poleg rednega programa v VVZ smo odšli po star papir in ga odpeljali na Dinos. Šli smo na krajše sprehode po Trebnjem.
V mesecu maju smo praznovali dva rojstna dneva.
Ob ugodnem vremenu smo odšli na bližnje igrišče.
Organizirano smo imeli pedikuro za uporabnike, ki so to potrebovali.
Obiskali so nas učenci z OŠ PP Mirna.
Očistili smo garderobne omarice in dve pripravili za uporabnika, ki bosta prišla v VVZPP.
V mesecu maju so potekala letovanja, katerih so se udeležili tudi naši uporabniki

junij
V mesecu juniju 2022 uporabniki niso bili več razdeljeni v »mehurčke«. Uporabnike smo prerazporedili po njihovih željah in po oceni zaposlenih v dve skupini. Na Glavarjevi sta ostala dva uporabnika iz BE, Na Stari trg se je vključilo pet uporabnikov, ki prihajajo od doma, ter 1x tedensko dva uporabnika, ki prihajata v tako imenovano klubsko dejavnost. V domači oskrbi so ostali 4-je uporabniki.
Po naročilu društva Mali princ smo zašili rute, ki jih bodo potrebovali na taboru na Kolpi.
Opravljali smo različna hišna dela (kuhanje kave, čaja, pomivanje posode, priprava miz za malico, kosilo – razkuževanje, zračenje…).
Poslušali glasbo, spremljali dnevne novice, risali, barvali, šivali, pripravili malico, zlagali puzzle, brskali po računalniku.
Nekajkrat smo se ohladili z ledeno kavo ali s sladoledom.
Poleg rednega programa v VVZ smo odšli po star papir in ga odpeljali na Dinos. Šli smo na krajše sprehode po Trebnjem.
Organizirali smo kuharsko delavnico, peke mišk.
V organizaciji planinskega društva Krka Novo mesto smo se udeležili pohoda Bršljin – Zalog, kjer je učna pot glinokopi.
Predstavnik uporabnikov se je udeležil kolegija uporabnikov v NM.
V mesecu juniju smo praznovali tri rojstne dneve. Prav posebej smo obeležili Markovega, saj je praznoval 50 let.
Imeli smo prikaz temeljnih postopkov oživljanja (TPO) z defibrilatorjem (AED). Te delavnice se je udeležilo tudi nekaj uporabnikov. Za uporabnike je socialna delavka pripravil pogovorno delavnico na temo: Znanje rešuje življenja! Osvežili so znanje kako ravnati v primeru nesreče, koga je potrebno poklicati in na katero telefonsko številko, kje se nahaja najbližji defibrilator.

julij
S 1.7. sta se vključila v VVZPP dva uporabnika . Uporabnik bo v VVZPP prihajal dnevno. Pripeljala ga bo mami, domov bo odhajal z organiziranim prevozom. Uporabnica se bo vključevala 3x tedensko (ponedeljek, četrtek in petek). Prav tako jo bo pripeljala mami, domov pa bo šla z organiziranim prevozom.
V mesecu juliju se je pojavila okužba s koronavirusom tako v bivalni enoti kot pri uporabnikih, ki dnevno prihajajo v VVZPP. Uporabniki z okužbo, ki živijo v BET so bili preseljeni v rdečo cono v Šmihelu, zunanji so ostali doma. Ponovno smo se morali razdeliti v tako imenovane »mehurčke«.
Kljub okužbam na koronavirus smo uspeli izpeljati zaključek pred kolektivnim dopustom. Organizirali smo piknik na terasi BET. Prostor nam je omogočil, da smo bili razdeljeni na dva dela.
V mesecu juliju smo praznovali en rojstni dan. Uporabnici, ki je odsotna smo poslali voščilnico.
Ob ugodnem vremenu smo odšli na bližnje igrišče.
V obeh skupinah smo zaposleni namenili veliko časa pogovorom o razpoloženju, počutju. Pozorni smo na različne spremembe čustvovanj in razpoloženjskih nihanj, zato opravimo veliko razbremenilnih pogovorov z uporabniki.

S 1. 7. sta se v enoti Trebnje zaposlila dva delavca, strokovna delavka in varuh. Zaradi okrepljene ekipe zaposlenih smo načrtovali nekaj izletov s kombijem, ker lahko zagotovimo spremljevalce. Odšli s v Žužemberk, nekajkrat v NM (Supernova, na obisk v enoto II) in na Krko, kjer so nekateri uporabniki zaplavali, ostali pa namočili noge.
Od 25. 7. do 15. 8. smo imeli kolektivni dopust za uporabnike, ki dnevno prihajajo v VVZPP, za prebivalce BET smo organizirali dežurno službo.
Skrbnica CN je izrazila potrebo po nujnem varstvu. Do preklica z okužbo s koronavirusom, smo varstvo organizirali v kletnih prostorih na Glavarjevi, pozneje se je priključila skupini.
Dnevno smo odhajali na jutranje sprehode, na bližnje igrišče oz. se kam zapeljali.

avgust
Do15. 8. smo imeli je storitvi WZPP kolektivni dopust. Za uporabnike, ki bivajo v BE smo poskrbeli za varstvo. Dva uporabnika iz BE sta ta čas preživela doma, ena uporabnica pa se je zaradi zdravstvenih težav vrnila v enoto. Skrbnica CN je izrazila nujno potrebo po varstvu. Priključila se je skupini prebivalcev BE. Med dopustom smo izvedli več krajših izletov (Klevevž, Novo mesto, Žužemberk). Veliko smo se sprehajali po bližnji okolici, šli na bližnje igrišče, v knjižnico.
V mesecu avgustu smo praznovali en rojstni dan
Luščili smo fižol.
Organizirali smo kuharsko delavnico peke cimetovih rolic.
Udeležili smo se celodnevnega planinskega izleta na Soriško planino.
Obiskala nas je skupina prijateljev iz bršljinskih delavnic.

september
Opravljali smo različna hišna dela (kuhanje kave, čaja, pomivanje posode, priprava miz za malico, kosilo – razkuževanje, zračenje…).
Poslušali glasbo, spremljali dnevne novice, risali, barvali, šivali, pripravili malico, zlagali puzzle, brskali po računalniku.
Poleg rednega programa v VVZ smo odšli po star papir in ga odpeljali na Dinos. Šli smo na krajše in daljše sprehode po Trebnjem.
V mesecu septembru smo praznovali dva rojstna dneva.
Ob ugodnem vremenu smo odšli na bližnje igrišče.
Dogovarjala sem se za tečaj računalništva na CIK – u.
Dogovarjala sem se za plesne vaje z g. Borisom, ki jih je kasneje odpovedal.
Organizirano smo imeli pedikuro.
Udeležili smo se projekta v Jati z drugačnimi.
Šli smo na sprehod za spomin (Alzhimer). V okviru tedna mobilnosti pa sprehoda po NM.
Imeli smo sestanek za bralno značko in določili datum za njen pričetek. Prvo srečanje bo potekalo v knjižnici Pavla Golie.
S skupino uporabnikov smo odšli na pokopališče pokropiti moža bivše sodelavke.
Vsi smo odšli na izlet v ljubljanski živalski vrt.
Opravili spremstva z uporabniki k fizioterapiji in h kardiologu.
Uporabnice se redno sestajajo s strokovno delavko v tako imenovanem ženskem kotičku. Na zadnjem srečanju so naredile kremo za obraz s katero se vsak dan namažejo. Prav tako se redno sestajajo uporabniki pri bralnemu krožku, pri katerem obnavljajo in s tem ohranjajo bralne sposobnosti.

oktober
V začetku meseca oktobra smo se odpravili na izlet v ljubljanski živalski vrt. Šli smo vsi. V živalskem vrtu smo se razdelili na dve skupini, glede na telesne sposobnosti uporabnikov.
Opravili smo različna spremstva uporabnikov (h kardiologu, na fizioterapijo v NM).
1 x tedensko odhajamo na CIK na ure računalništva.
V oktobru smo s sodelovanjem knjižničark iz knjižnice Pavla Golie začeli z bralno značko. Prvo srečanje je bilo v knjižnici, kjer je knjižničarka predstavila knjižnico, predstavila zvočne knjige, očal za 3 D ogled filmov.

V kulturnem domu Janeza Trdine smo si ogledali prvo predstavo: Drobtine iz Mišje doline.
Skupina uporabnikov je odšla na pohod po Vranovi poti.
V mesecu oktobru smo praznovali dva rojstna dneva.
Uporabnika Marjan Bevc je bil pogrešan 22. 10. 2022. Vse skozi sem sodelovala s policijo in jim posredovala željene informacije in z bratom. Po nekajdnevnem iskanju so uporabnika našli mrtvega. Imeli smo žalno komemoracijo v njegov spomin, kar je uporabnikom veliko pomenilo in jim ob tem nudili podporo, ker so bili nekateri precej prizadeti, žalostni. Ko so ga pripeljali v mrliško vežico sva ga šli z vodjo BET s skupino uporabnikov pokropit.

november
Zaradi pojava okužbe na koronavirus v BE v začetku meseca, smo se razdelili v dve skupini. Zboleli uporabniki so ostali v sobah, zdravi so prihajali v VVZ v kletne prostore na Glavarjevi. Uporabniki, ki prihajajo od doma so prihajali v VVZ na Starem trgu. Poskrbeli smo za razvoz kosila v BE. 22. 11. je bilo konec karantene za uporabnike, ki bivajo v BE, tako da smo prešli na ustaljeno prakso dela.
Opravili smo različna spremstva uporabnikov
1 x tedensko odhajamo na CIK na ure računalništva.
Novembra smo imeli 2 x bralno značko v sodelovanju s knjižničarkami iz knjižnice Pavla Golie. Pri prvem srečanju smo imeli predstavitev eksotičnih živali (pajek, kače, ščurek, kuščar). Čas smo posvetili tudi odpravljanju strahu pred njimi, spoznali smo tudi koristnost teh živali. Nekateri uporabniki so bili pogumni in so živali pobožali, jih imeli v rokah. Na drugem srečanju smo imeli potopisno predavanje o otoku Sokotra. Spoznali smo naravo otoka in kako živijo ljudje na tem otoku.
Uvedli smo dnevno jutranje razgibavanje telesa.
V kulturnem domu Janeza Trdine smo si ogledali predstavo: Huda mravljica.
2 x smo organizirali kuharske delavnice. Naredili smo kremšnite, popse in spekli palačinke.
Organizirano smo imeli pedikuro.
Dobrote dolenjske so imeli dan odprtih vrat. Udeležili smo se v dveh skupinah.
Organizirali smo kuharske delavnice: peka mišk in brezglutenskih palačink.
Uporabnice so vezle novoletne voščilnice za znane naročnike (Dana, občina Trebnje, Komunala Trebnje).

december
Za Dobrote dolenjske smo pripravili naročene izdelke in jim jih dostavili.
V okviru bralnih uric obnavljajo branje in domišljijsko pripovedujejo zgodbe ob slikah. Pregledajo različne knjige, odidejo v knjižnico.
Opravili smo različna spremstva uporabnikov
1 x tedensko odhajamo na CIK na ure računalništva.
Dnevno jutranje razgibavanje telesa.
2 x smo organizirali kuharske delavnice. Spekli smo piškote.
2. 12. smo se s skupino uporabnikov udeležili uradne otvoritve Goska bara v Bršljinu.
Na kroženju je bila sodelavka iz enote Bršljin.
5. 12. smo imeli organizirano izobraževanje za zaposlene o depresiji, ki sta ga izvedli Janja Jakše in Suzana Savičić.
8.12. smo imeli sestanek s starši
20. 12. je bil kolegij uporabnikov
21. 12. smo se poslovili od starega leta
Od 27. 12. do 30. 12. smo imeli kolektivni dopust. Program smo izvajali v obliki dežurnega varstva v bivalni enoti Trebnje.

III. POROČILO O DELU SOCIALNE SLUŽBE

Lokacija: Šmihel 3, 8000 Novo mesto

Št. zaposlenih: 1 (univerzitetna diplomirana socialna delavka)

Št. uporabnikov:

Na dan 31.12.2022 je bilo v VDC Novo mesto vključenih 169 uporabnikov.

Storitev	Število - moški	Število - ženske	Skupaj
IV 16 ur - v zavodu	15	17	32
IV 24 ur - v zavodu	20	9	29
IV 16 ur - BET	6	6	12
IV16 ur - BEC	5	7	12
VVZPP - dnevno	40	44	84
Skupaj	**86**	**83**	**169**

Tabela 1: število uporabnikov po spolu glede na storitev na dan 31.12.2022

Starostni razred	Število - moški	Število - ženske	Vsi
od 21 do 25 let	3	1	4
od 26 do 39 let	29	23	52
od 40 do 54 let	36	37	73
od 55 do 64 let	12	14	26
od 65 do 74 let	4	7	11
od 75 do 79 let	2	0	2
nad 80 let	0	1	1
Skupaj	**86**	**83**	**169**

Tabela 2: število uporabnikov po spolu in starosti na dan 31.12.2022

Najmlajši moški uporabnik je dopolnil 23 let, najmlajša ženska uporabnica je dopolnila 23 let. Oba sta vključena v storitev VVZPP. V IV je najmlajši uporabnik dopolnil 24 let.
Najstarejši moški uporabnik je dopolnil 79 let, najstarejša ženska uporabnica je dopolnila 80 let. Oba sta vključena v obe storitvi, IV in VVZPP.

Povprečna starost uporabnikov VDC Novo mesto je 46 let (moški 45 let, ženske 47 let).

Uporabniki so glede na stopnjo motenosti razvrščeni v naslednje kategorije:
- Odrasle osebe z zmerno motnjo v duševnem razvoju,
- odrasle osebe s težjo motnjo v duševnem razvoju,
- odrasle osebe s težko motnjo v duševnem razvoju in
- odrasle osebe z več motnjami.

Razvrstitev uporabnikov glede na stopnjo motenosti je razvidna iz spodnjih tabel.

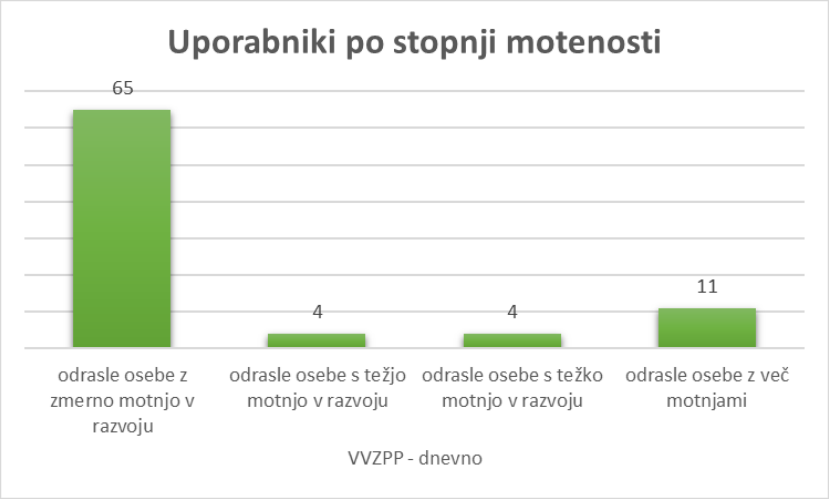

Tabela 3: število uporabnikov, vključenih v storitev VVZPP - dnevno, glede na stopnjo motenosti

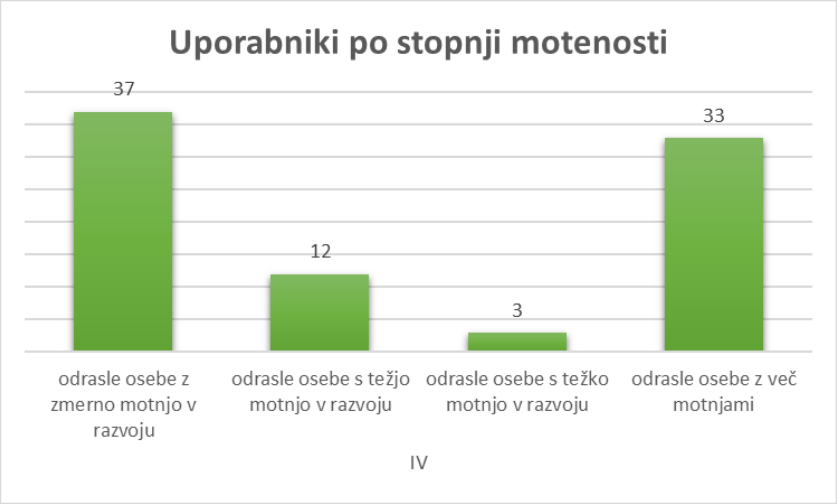

Tabela 4: število uporabnikov, vključenih v storitev IV, glede na stopnjo motenosti

<u>Opis:</u>

Socialnovarstvene storitve so namenjene vsem uporabnikom, zato se delo socialne delavke prepleta z vsemi službami v zavodu glede na potrebe, normative in standarde. Pri delu socialna delavka uporabnikom svetuje, jih vodi, zastopa, skrbi za njihovo socialno oskrbo ter jih ob tem obravnava tako individualno kot skupinsko.
Socialna delavka se z uporabnikom in njegovimi svojci/zakonitimi zastopniki sreča že pred vključitvijo v zavod (delo s prosilci pred sprejemom). V nadaljevanju je njeno delo vezano na pripravo uporabnika pri vključitvi v storitev, pri čemer poskrbi, da se pri vsakem posamezniku upoštevajo maksimalne življenjske možnosti. Sledi spremljanje uporabnika pri nadaljnji vključitvi v delo in življenje.
Socialna delavka uporabnika na primeren način usmerja in vodi v procesu opolnomočenja, doseganju čim večje samostojnosti, mu sledi in ga podpira pri njegovih ciljih. Pri svojem delu upošteva temeljna načela učinkovitega socialnega dela z uporabniki:

- udeleženost in aktivna vključenost uporabnika,
- individualiziran pristop,
- vsestranski partnerski odnos, kjer so uporabniki aktivni sooblikovalci življenja v zavodu,
- krepitev moči oz. proces opolnomočenja uporabnika,
- dostopnost, enakopravna obravnava in zaupnost.

Delo socialne delavke je obsegalo:
Delo s prosilci in njihovimi svojci pred sprejemom:

- spoznavni pogovor,
- delo s prejetimi vlogami,
- zbiranje prosilčeve dokumentacije,
- pomoč posamezniku in družini,
- možnost uveljavljanja različnih oblik pomoči pred sprejemom.

Delo socialne delavke ob sprejemu novega uporabnika:

- vodenje sprejemnega postopka,
- priprava potrebne dokumentacije za sprejem bodočega uporabnika,
- delo z novo sprejetim uporabnikom in njegovimi svojci,
- seznanitev s strokovnimi delavci in ostalim osebjem,
- namestitev uporabnika v sobo oz. vključitev v skupino, predstavitev ostalim uporabnikom ter seznanitev z življenjem v zavodu,
- seznanitev novega uporabnika s hišnim redom,
- sklenitev dogovora o zagotavljanju storitve,
- urejanje osebnih zadev za uporabnika (osebne izkaznice, denarne zadeve, prijava začasnega ali stalnega bivališča, urejanje skrbništva).

Strokovna obravnava uporabnika:

- spremljanje uporabnika (individualni pogovori, stvarna in osebna pomoč, negovanje odnosov, ustvarjanje prijetnega življenjskega okolja),
- vodenje predpisane dokumentacije o uporabnikih (sprotno beleženje, uradni zaznamki, zapisi pogovorov, timske obravnave, poročila, urejanje osebnih map itd),
- urejanje organizacijskih in administrativnih zadev za in skupaj z uporabniki (nudenje pomoči pri uveljavljanju pravic, urejanju osebnih dokumentov, pomoč pri razpolaganju z denarjem),
- strokovno sodelovanje v timu, v okviru reševanja socialnovarstvene in zdravstvene problematike,
- povezovanje z drugimi strokovnimi službami v zavodu in izven,
- delo s svojci (informiranje, opravljanje svetovanj in razgovorov, obiski na domu, spodbujanje k sodelovanju in vzdrževanju stikov),
- preventivno delo (spodbujanje, koordiniranje in vodenje socialnih programov - samozagovorništvo, opolnomočenje).

Sodelovanje z okoljem:

- sodelovanje s pristojnimi službami, ustanovami in institucijami (centri za socialno delo, občinami, VDCji in drugimi socialnovarstvenimi organizacijami po Sloveniji),
- sodelovanje s Fakulteto za socialno delo (učna baza za področje socialnega dela in izvajanje praktičnega dela za študente),
- sodelovanje z Društvi Sožitje Novo mesto in Trebnje.

<u>Posebnosti, zanimivosti</u>:

Sprejemni postopek v letu 2022

O sprejemu uporabnika v zavod odloča Komisija za sprejem, premestitev in odpust, v skladu s Pravilnikom o postopkih pri uveljavljanju pravice do institucionalnega varstva in pri tem upošteva vrstni red po prispetju prošenj oz. dolžino čakalne dobe, zdravstveno stanje, socialne razmere in pa tudi bližino bivališča uporabnika.
Komisija za sprejem, odpust in premestitev se je v letu 2022 sestala 8 krat in obravnavala:

- 7 vlog za sprejem v institucionalno varstvo,
- 12 vlog za sprejem v storitev vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji,
- 6 vlog za začasno institucionalno varstvo.
- 2 vlogi za premestitev znotraj zavoda (menjava enote),
- 1 vlogo za povečan obseg storitve.

V letu 2022 je bilo sprejetih 11 uporabnikov:

- 6 sprejemov v institucionalno varstvo,
- 5 sprejemov v storitev vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji.

Poleg rednih sprejemov, je bilo tudi 6 začasnih sprejemov v institucionalno varstvo. V vseh primerih so storitev koristili uporabniki, ki so vključeni v storitev VVZPP.

Prekinitve izvajanja storitve

V letu 2022 je prišlo do 6-ih prekinitev pri izvajanju storitve. V institucionalnem varstvu je bila storitev prekinjena v 3. primerih (v vseh primerih je bil vzrok smrt). V storitvi VVZPP so nastopile 3 prekinitve izvajanja storitve (1 na željo uporabnika, 1 na željo zakonite zastopnice, in 1 zaradi smrti).

Čakalna lista za storitev vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji

Na dan 31.12.2022 čaka na vključitev v storitev VVZPP skupaj 36 uporabnikov .

STORITEV VVZPP	število EVIDENTIRANIH vlog	od tega število AKTUALNIH vlog
enota Šmihel	12	12
enota Bršljin	17	17
enota Trebnje	7	7
skupaj	**36**	**36**

Tabela 5: število vlog VVZPP

Čakalna lista institucionalno varstvo

Na dan 31.12.2022 čaka na vključitev v institucionalno varstvo skupaj 16 uporabnikov (od tega 4 za 24 urno institucionalno, 12 za 16 urno).
Vloge 15. uporabnikov so evidenčne, kar pomeni, da še ne želijo sprejema in se v bližnji prihodnosti pričakuje potreba po namestitvi, ali pa so nameščeni v drug SVZ in vloge ne želijo umakniti.

STORITEV IV	število EVIDENTIRANIH vlog	od tega število AKTUALNIH vlog	želena oblika vključitve v IV (izmed aktualnih vlog)	
			16-urno IV	24-urno IV
glavna enota Šmihel	25	15	11	4
bivalna enota Novo mesto	5	1	1	0
bivalna enota Trebnje	1	0	0	0
skupaj	**31**	**16**	**12**	**4**

Tabela 6: število vlog IV

Prisotnost/odsotnost

Mesečno je bila spremljana prisotnost uporabnikov v obeh storitvah (institucionalno varstvo in storitev vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji).
Prisotnost/odsotnost uporabnikov je bila beležena v programu Probit.
48 uporabnikov, ki so bili v letu 2022 vključeni v storitev IV, je zabeležilo 4207 dni odsotnosti, od tega je bilo 226 dni odsotnosti zaradi odhoda v bolnišnico in 13 dni zaradi rehabilitacije v zdravilišču.
Na ravni zavoda je bila v letu 2022 v storitvi IV 86,44% prisotnost vključenih uporabnikov.

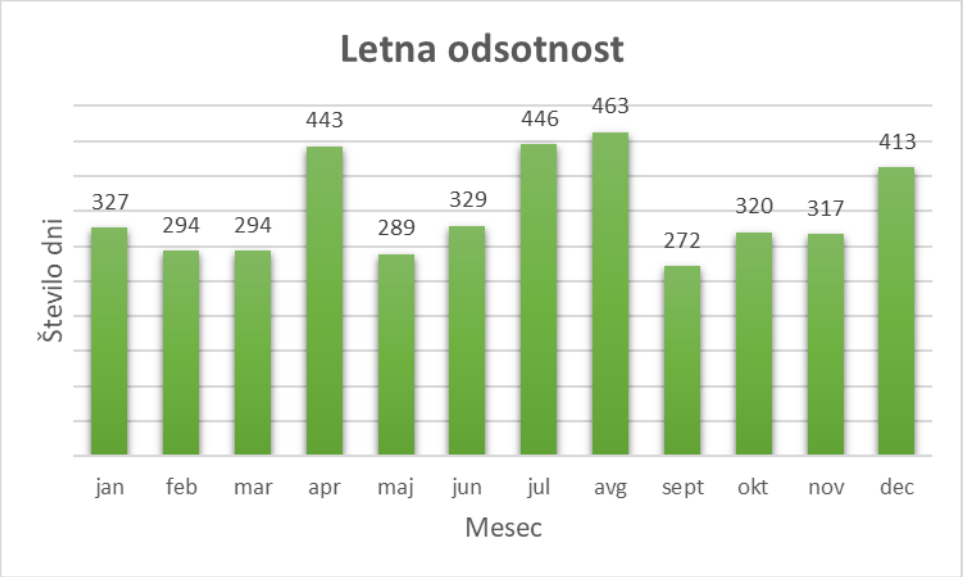

Tabela 7: število dni odsotnosti uporabnikov IV po mesecih

Delo in sodelovanje s svojci/sorodniki/zakonitimi zastopniki uporabnikov

Za uspešno delo je pomembno, da se družina in zavod čim bolj povezujeta in prepletata. Dobro sodelovanje s svojci uporabnikov je bila ena izmed temeljnih strateških usmeritev.
Oblike sodelovanja z družino:

- v postopku sprejema,
- individualno pri ohranjanju stikov,
- svetovalno delo,
- nudenje osebne in stvarne pomoči,
- sodelovanje na habilitacijskih timih,
- informiranje staršev/svojcev o programih, življenju in delu v zavodu (preko elektronskih medijev).

IV. POROČILO O DELU ZDRAVSTVENE NEGE

Lokacija: Šmihel 3, Novo mesto

Št. zaposlenih: 19,5
Kadrovska struktura: Dipl. med. ses.: 2
Tehnik zdr. nege : 8,5
Bolničar/negovalec: 9

Št. uporabnikov: 85
Na treh lokacijah biva 46 uporabnikov in 39 uporabnic.
Najstarejši uporabnik je star 79 let, najmlajši 24 let.
Najstarejša uporabnica je stara 80 let, najmlajša 32 let.

Posebnosti, zanimivosti:
V programu institucionalnega varstva je v VDC Novo mesto za vse uporabnike organizirana 24-urna kontinuirana zdravstvena nega vse dni v letu.
Po merilih ZZZS so zdravstveno nego 1 konec leta 2022 potrebovali 3 uporabniki, zdravstveno nego 2 je potrebovalo 18 uporabnikov in zdravstveno nego 3 – 63 uporabnikov. Do sprememb glede potreb po zdravstveni negi je prihajalo med celim letom.

Zdravstveni pregledi oz. vizite za uporabnike so potekale pri izbrani osebni zdravnici iz ZD Novo mesto in pri izbrani osebni zdravnici iz ZD Trebnje. Ena uporabnica je opredeljena pri svoji osebni zdravnici v ZD Novo mesto.

Specialistični pregledi pri psihiatru so, odvisno od epidemične situacije, enkrat mesečno potekali v zavodu, sicer pa je bil na voljo za telefonske konzultacije oz. konzultacije preko e-pošte. V okviru svojega dela je nudil podporo svojcem, če so to želeli, s sodelovanjem na timskih sestankih in izobraževanjih, pa tudi zaposlenim.

Zobozdravstvene storitve so opravljali izbrani zobozdravniki.
1 uporabnik je bil obravnavan na stomatološki kliniki v Ljubljani. Opravili so mu sanacijo zobovja v splošni anesteziji.
Na obravnavo na stomatološki kliniki še vedno čakata uporabnica, ki je bila na čakalno listo uvrščena leta 2017 in uporabnik, ki je bil na čakalno listo uvrščen leta 2021.

Glede na zdravstveno stanje uporabnikov in presojo splošnega zdravnika, so potekali tudi specialistični pregledi (ginekolog, nevrolog, dermatolog,…).

Zaradi različnih zdravstvenih težav je bilo 16 uporabnikov hospitaliziranih. 5 več kot dvakrat. Odsotnosti zaradi hospitalizacij je bilo skupaj 208 dni.
1 uporabnica je bila, po operativnem posegu, napotena na 14-dnevno rehabilitacijo v zdravilišče.
1 uporabnik ima zaradi težav pri požiranju uvedeno perkutano entero gastrostomo (PEG).
Zaradi retence urina imajo 4 uporabniki uveden stalni urinski kateter. Uporabnik, ki mu urinskega katetra ni mogoče uvesti, ima narejeno cistostomo.
1 uporabnik ima zaradi težav s črevesjem, narejeno ileostomo.
2 uporabnici prejemata insulin.
1 uporabnik ima razjedo zaradi pritiska.
1 uporabnica je kolonizirana z MRSA. Izvedli smo dekolonizacijo, vendar le ta ni bila uspešna.
Umrli so 3 uporabniki. 1 uporabnik se je iz zavoda izselil.
Sprejetih je bilo 7 novih uporabnikov.
Proti sezonski gripi se je v letu 2022 cepilo 39 uporabnikov.
Proti Covidu-19 je s tremi odmerki cepljenih 57 uporabnikov, z dvema 14 in z enim 1 uporabnik.

Opravljenih je bilo: 781 prevezov, apliciranih 986 s.c. injekcij.

Tabela 1: Pomičnost uporabnikov glede na spol in število

Spol	Delno pomični	Nepomični
Moški	4	12
Ženske	6	3
Skupaj	**10**	**15**

Tabela 2: Inkontinenca uporabnikov

Stopnja inkontinence		Srednja	Težka	Zelo težka
Spol	Moški	1	13	11
	Ženske	12	12	6
	Skupaj	**13**	**25**	**17**

Tabela 3: Najpogostejše zdravstvene diagnoze glede na število in spol uporabnikov

Najpogostejše zdravstvene diagnoze	Spol		**Skupaj**
	Moški	Ženske	
Duševna manjrazvitost	46	39	**85**
Epilepsija	18	10	**28**
Cerebralna paraliza	11	3	**14**
Mb. Down	4	4	**8**
Povišan krvni tlak	10	11	**21**
Sladkorna bolezen tipa 2	5	2	**7**
Izguba vida	1	3	**4**
Gluhonemost	1	2	**3**

Na organizacijo in potek dela so v letu 2022 še vedno v veliki meri vplivale okužbe s koronavirusom, ki so se pojavljale med celim letom na vseh lokacijah našega zavoda. Uporabniki so okužbe prebolevali v blažji obliki. Zapletov in hospitalizacij ni bilo.
Pri organizaciji dela smo sledili navodilom pristojnih služb in ministrstev. Tekom leta je bila uvedena sprememba pri postavljanju con. Ob izbruhu so bili uporabniki z dokazano okužbo nameščeni v rdečo cono, ostali uporabniki pa so se, do pojava simptomov, še naprej vključevali v dnevne aktivnosti. Zdravstvena obravnava uporabnikov je potekala skladno z epidemično situacijo.
Skladno z navodili smo izvajali testiranje s HAG testi za uporabnike in zaposlene.
Trenutnim razmeram smo prilagodili razdeljevanje hrane in sortiranje čistega perila.
Še vedno smo poostreno izvajali razkuževanje, čiščenje in zračenje prostorov ter higieno rok.
Zaposlene smo vzpodbujali k pravilni uporabi OVO.

Na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti smo mesečno poročali o zalogah OVO. Po navodilih ministrstva za zdravje smo mesečno spremljali kakovost in varnost zdravstvene obravnave v zavodu in rezultate sporočali na ministrstvo.

Opravili smo interni strokovni nadzor. Ugotovljenih je bilo nekaj manjših neskladij, ki so bila takoj odpravljena.

Organizacija dela v preteklem letu je od vseh zaposlenih zahtevala veliko mero prilagodljivosti in fleksibilnosti. Kljub pogosto spremenjeni organizaciji dela, smo delo uspeli organizirati s trenutno kadrovsko strukturo. Ne moremo pa spregledati dejstva, da so uporabniki vsako leto starejši, vsako leto z več pridruženimi zdravstvenimi težavami, ki zahtevajo zdravstveno usposobljen kader in resnično potrebujemo dodatne zaposlitve tudi na tem področju.

V. POROČILO O DELU FIZIOTERAPIJE

Lokacija: Šmihel 3, 8000 Novo mesto

Št. zaposlenih: 1

Št. uporabnikov: 45 v stalni obravnavi, 4 na obnovitveni rehabilitaciji, 23 protibolečinska terapija in akutna stanja.

Fizioterapevtske storitve so namenjene vsem uporabnikom, zato se delo fizioterapevta povezuje z vsemi oddelki zavoda kjer gre za težjo klinično prizadetost ali akutne poškodbe ter kronične bolečine mišično-skeletne etiologije. Namen fizioterapevtskih obravnav je zagotavljanje optimalnih funkcij ter izboljšanje in ohranjanje kvalitete funkcionalnih sposobnosti posameznika. Fizioterapija torej zadeva fizično oskrbo pacienta hkrati pa timsko delo vseh zdravstvenih delavcev v kolektivu. Pri obravnavi je pomembno, da dosežemo bolnikovo sodelovanje, ki traja čez celoten proces rehabilitacije. Obravnavamo odraslo populacijo z različnimi motnjami.

BOLEZNI	ŠTEVILO
Respiratorni infekti (prehladi, pljučnice, SARS-CoV-2)	43
Poškodbe lokomotornega aparata (zlomi, zvini, udarci)	21
Degenerativne bolezni	23
Nevrološka obolenja	55
Ostalo (padec kondicije, posedanje, mobilizacija)	5
Fizioterapija zaposlenih - promocija zdravja na delovnem mestu	19

Časovni normativ obravnav pri populaciji z motnjo v duševnem razvoju združeno z dodatnimi motnjami ali okvarami se podaljša, oziroma je individualno prilagojen uporabniku. Vzrok pojava le-tega je sama fizioterapevtska ocena, ki je obsežnejša glede na težave uporabnika. Fizioterapija v akutnem obdobju po poškodbi ali poslabšanju kondicijskega stanja se odvija po sobah na oddelku in zajema vse postopke za vertikalizacijo in čim prejšnjo mobilizacijo. Trajanje obravnave v tem obdobju je odvisno od stanja uporabnika in se prilagaja posamezniku.

Poleg fizioterapije zagotavljamo še delo delovnega terapevta glede rednega in izrednega servisa rehabilitacijskih pripomočkov vsem uporabnikom VDC, ki bivajo tu, zagotavljamo servis (redni, izredni) njihovih ortopedskih in rehabilitacijskih pripomočkov. Vsi stroški so bili pokriti s strani ZZZS.

Pri ocenjevanju uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, se ne moremo izogniti dejstvu, da je možnosti za izvedbo ciljev leta 2022 krojila predvsem epidemija. V vsakem pocovidnem valu epidemije se je vpliv epidemije odrazil predvsem v zaustavitvi rednih programov in vplival na izvedbo delovnega programa. V postkovidni rehabilitacije je bil splošen znak vseh uporabnikov izguba mišične mase (sarkopenija, kaheksija). Pri 2 uporabnikih pa je prišlo do pojava globoke venske tromboze.

Pripravništvo se v letu 2022 ni izvajalo. Se je pa v lokalni skupnosti zvedelo, da se izvaja kvalitetna fizioterapija v našem zavodu, kar dokazujejo redni klici študentk/študentov s prošnjami po klinični praksi.

VI. POROČILO O KADROVANJU

Socialno varstvene in druge potrebne storitve je v VDC Novo mesto v letu 2022 opravljalo *99 zaposlenih delavcev različnih profilov*, od katerih prevladujejo bolničar negovalec I (9%), srednja medicinska sestra I (9%), varuhinja II (19 %), varuhinja VVZPP (11%) ter delovni inštruktor I (10%).

Tabela št. 1: ***Število delavcev glede na delovno mesto***

Delovno mesto	Število delavcev	
	M	Ž
Čistilka II	-	1
Strežnica – socialno varstvo	-	7
Bolničar negovalec I	2	5
Bolničar negovalec I (25%)-varuhinja II (75%)	-	4
Bolničar negovalec I (50%)-varuhinja II (50%)	-	2
Bolničar negovalec - pripravnik	-	1
Varuhinja II	5	9
Varuhinja II (60%) – gospodinja oskrbovalka (40%)	-	2
Gospodinja oskrbovalka	-	2
Vzdrževalec – tehnik V (I) v ZSV	1	-
Vzdrževalec IV (I) v ZSV (50%) – voznik oseb s posebnimi potrebami (50%)	1	-
Voznik oseb s posebnimi potrebami	1	-
Varuhinja institucionalno varstvo	-	3
Varuhinja vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji	5	6
Delovni inštruktor I	2	8
Kuhar V	-	1
Srednja medicinska sestra I	2	6
Srednja medicinska sestra I (50%) – Varuhinja institucionalno varstvo (50%)	1	1
Diplomirana medicinska sestra	-	1
Vodja III	-	1

Sodelavec za javna naročila	-	1
Strokovni sodelavec za upravno pravne zadeve VII/1	-	1
Finančno računovodski delavec V	-	1
Fizioterapevt samostojni svetovalec	1	-
Skupinski habilitator višji svetovalec	-	5
Skupinski habilitator samostojni svetovalec	-	3
Skupinski habilitator	-	1
Socialni delavec višji svetovalec	-	1
Računovodja VII/2 (II)	-	1
Direktor	1	-
Javna dela-pomoč pri omilitvi posledic epidemije Covid 19	1	2
Skupaj	23	76
Skupaj vsi	**99**	

Tabela št. 2: ***Število delavcev glede na obliko storitve, na dan 31.12.2022***

Oblike storitev	Število delavcev
Dnevno varstvo	40,50
Zdravstveno varstvo	21,00
Institucionalno varstvo	33,50
Javna dela-pomoč pri omilitvi posledic epidemije Covid	3
Pripravnik bolničar – negovalec	1
Skupaj	**99**

Storitev dnevnega varstva, vodenja in zaposlitve pod posebnimi pogoji je izvajalo 40,50 delavcev, storitve zdravstvenega varstva je izvajalo 21 delavcev, storitve institucionalnega varstva 33,50 delavcev, v program javnih del – pomoč pri omilitvi posledic epidemije Covid - 19 so bile vključene 3 osebe. Od vseh zaposlenih (99) je bilo 8 invalidov, kar presega potrebno kvoto invalidov (2 invalida).

V letu 202 smo *zaposlili 13 oseb*, od tega smo zaposlili na podlagi dodatne odobritve MDDSZ pet oseb v programu varstva, vodenja in zaposlitve pod posebnimi pogoji, tri osebe smo zaposlili v programu javnih del – pomoč pri omilitvi posledic epidemije Covid-19, eno osebo v storitvi zdravstvenega varstva, tri osebe zaradi nadomestitve delavcev (zaradi upokojitve) in eno osebo za nadomestitev zaposlene delavke, ki je sporazumno prekinila delovno razmerje na kombiniranem delovnem mestu varuhinja II (60%) – gospodinja oskrbovalka (40%). Na navedeno kombinirano delovno mesto smo v letu 2021 zaposlili osebo, ki je izpolnjevala pogoje za razpisano delovno mesto, katera pa z delom sploh ni pričela, saj je bila od prvega dne zaposlitve v bolniškem staležu in je po dveh mesecih sama podala odpoved delovnega razmerja. Razpis za prosto kombinirano delovno mesto smo takoj oddali na Zavodu RS za zaposlovanje, fb in na spletno stran zavoda, ki pa žal še nismo uspeli dobiti ustreznega kandidata, s katerim bi sklenili delovno razmerje. Pri iskanju kandidatov za zaposlitev smo sodelovali z Zavodom za zaposlovanje in opravili veliko razgovorov. V mesecu maju 2022 smo uspeli zaposliti osebo na navedenem delovnem mestu.

V sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje, Upravo za probacijo v Novem mestu in na podlagi izdanega sklepa omenjene Probacijske enote, smo v letu 2021 eni osebi omogočili izvrševanje dela v splošno korist.

Na Zavodu RS za zaposlovanje smo se prijavili na javno povabilo za izvedbo lokalnih

programov usposabljanje na delovnem mestu »Usposabljam.se« 2020/2021 in tako eni osebi omogočili usposabljanje.

Z izvajanjem navedenih programov smo olajšali delo zaposlenim, brezposelnim osebam pa pomagali, da so pridobile nove izkušnje, znanja in veščine.

VII. POROČILO O IZOBRAŽEVANJU

V VDC Novo mesto smo prepričani, da lahko kvalitetne storitve izvaja samo učeč in kreativen kader, zato smo tudi v letu 2022 organizirali izobraževanje za vse zaposlene in v okviru zmožnosti delavcem omogočili udeležbo na izobraževanjih.

Izobraževanje v letu 2022 je potekalo v skladu z epidemiološkimi razmerami, finančnimi zmožnostmi zavoda in izkazanega interesa zaposlenih.

Tabela št. 3: ***Naziv izobraževanja in število udeležencev***

Datum:	**Naziv izobraževanja**	**Izvajalec**	**Udeleženci**
13.1.2022	Varna točka	Unicef	16
17.1.-19.2.2022	Prebudimo svoj karizmatični jaz	RIC Novo mesto	1
15.2.-15.3.2022	Mediacija	Ksenja Lorber	13
23.2.2022	Varna točka	Unicef	17
23.2.2022	Izgorelost v času epidemije Covid-19 med zaposlenimi v VDC NM	Janja Jakše in Suzana Savičić	Enota Trebnje
24.2.2022	Izgorelost v času epidemije Covid-19 med zaposlenimi v VDC NM	Janja Jakše in Suzana Savičić	Enota Bršljin
10.3.2022	Izgorelost v času epidemije Covid-19 med zaposlenimi v VDC NM	Janja Jakše in Suzana Savičić	Enota Šmihel
11.3.2022	Izgorelost v času epidemije Covid-19 med zaposlenimi v VDC NM	Janja Jakše in Suzana Savičić	Enota Šmihel
24.3.2022	Poklicna etika in zakonodaja s področja zdravstva	DMSBZT Novo mesto	5
1.4.2022	Kakovost in varnost v zdravstveni negi	DMSBZT Novo mesto	6
14.4.2022	Demenci prijazna točka	Spominčica	5
5.4.2022	Komunikacija, antistres	Ksenja Lorber	5
12.4.2022	Komunikacija, antistres	Ksenja Lorber	5
13.5.2022	HACCP v enoti BE NM	Vintim	5
13.5.2022	HACCP v enoti NM II	Vintim	6
11.5.2022	Usposabljanje odgovorne osebe za gašenje požara	Opus Biro	12
12.5.2022	Usposabljanje odgovorne osebe za gašenje požara	Opus Biro	12
18.5.2022	Usposabljanje odgovorne	Opus Biro	11

	osebe za gašenje požara		
19.5. - 20.5.2022	Usposabljanje za nosilke znaka kakovosti	Ekvilib Inštitut	1
20.5.2022	Čustvena in socialna inteligenca pri delu z uporabniki socialnega varstva	Združenje Akademija za socialne vede	1
6.6.2022	Predstavitev Pravilnika o socialnem vključevanju invalidov	MDDSZ	3
22.6.2022	Agresija in medikamentozna terapija	dr. Kapš	21
23.6.2022	Ne slišim, povejte še enkrat	Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije	1
21.9.2022	Okrogla miza o nadomestni in dopolnilni komunikaciji (NDK)	Društvo Mavrica izzivov	2
22.-23.9.2022	Dnevi Socialne zbornice	Soc. zbornica	1
28.9.2022	Izobraževanje za mentorje prostovoljcev v socialno varstvenih zavodih	Slovenska Filantropija	1
28.9.2022	Izobraževanje VPD in VPP	Opus Biro	10
30.9.2022 in 7.10.2022	Ocena tveganja	FSD (Skupnost VDC-jev)	2
13.10.2022	Seminar sindikalnih zaupnikov	Sindikat zdravstva in soc. varstva Slovenije	1
25.10.2022	Demenci prijazne točke	Spominčica	3
25.10.2022	Srečanje mentorjev PUD-a	Šolski center Novo mesto	4
16.11.2022	Aktiv računovodij	Skupnost VDC	1
17.11.2022	8. kongres socialnega dela	Fakulteta za socialno delo	3
23.11.2022	Posvet Skupnosti VDC SLO	Skupnost VDC-jev	5
24.11.2022	Glejmo v prihodnost, včeraj je že zgodovina	Zbornica - Zveza	1

VIII. POROČILO O DODATNIH DEJAVNOSTIH IN PROJEKTIH

DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE

Pridobitev certifikata »Družini prijazno podjetje« je svetovalni in revizorski proces, kateri pomaga delodajalcem uvajati ukrepe za boljše upravljanje s človeškimi viri, v kontekstu usklajevanja poklicnega in družinskega življenja zaposlenih. Certifikat *Družini prijazno podjetje* predstavlja družbeno odgovoren princip upravljanja in je edini tovrstni certifikat v Sloveniji. Postopek poteka s pomočjo usposobljenih zunanjih/notranjih svetovalcev. Certifikat zagotavlja kratkoročne in dolgoročne pozitivne učinke usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih.

V Varstveno delovnem centru Novo mesto smo pridobili osnovni certifikat »Družini prijazno podjetje« v mesecu novembru 2022. Slavnostna podelitev certifikatov »Družini prijazno podjetje« je potekala v Ljubljani in udeležila sta se je direktor zavoda, mag. Mitja Mežik ter koordinatorka certifikata, Suzana Savičić.

V okviru pridobljenega certifikata je bil ustanovljen tim za usklajevanje poklicnega in družinskega življenja oz. projektna skupina, katero sestavljajo zaposleni iz različnih storitev in enot v VDC Novo mesto. Osnovna naloga članov projektne skupine je, da zbirajo, obravnavajo in uvajajo nove, boljše metode dela, ki so usmerjene v usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. Projektna skupina spremlja potrebe zaposlenih vezane na načrtovanje poklicnega in družinskega življenja ter spodbuja uporabo ukrepov pri zaposlenih.

Zaposleni v VDC Novo mesto so bili s pomočjo različnih komunikacijskih orodij seznanjeni s sprejetimi ukrepi za usklajevanje zasebnega in poklicnega življenja. Vsi zaposleni so prejeli brošuro ter bili na delovnem sestanku seznanjeni s potekom pridobitve certifikata ter sprejetimi ukrepi. Prav tako si bili v mesecu decembru 2022 seznanjeni z novostmi v zakonodaji oz. z novelo na področju starševskega varstva.
Eden izmed sprejetih ukrepov je bil tudi psihološko svetovanje in pomoč, pri čemer zavod za zaposlene organizira anonimno (zunanjo ali notranjo) strokovno pomoč, npr. v primeru težav v duševnem zdravju, odvisnosti ali težav v partnerskem odnosu. Pomoč je namenjena zaposlenim, katerih narava dela je lahko zelo stresna ali pa jih do potrebe po tovrstni pomoči pripeljejo dogodki (npr. nezgode na delovnem mestu). Zaposleni so se notranje strokovne pomoči, v mesecu novembru in decembru 2022, poslužili v obsegu 12 ur.

EQUASS

EQUASS – sistem kakovosti na področju socialnih storitev – je evropski in sektorski sistem kakovosti za organizacije, ki zagotavljajo socialne storitve in so zavezane k upoštevanju temeljnih vrednot in načel kakovosti v socialnem sektorju. Namen EQUASS-a je krepitev socialnega sektorja z vključevanjem izvajalcev storitev v izvajanje kakovostnih storitev, nenehno izboljševanje, učenje in razvoj ter z zagotavljanjem kakovostnih storitev uporabnikom po vsej Evropi.

Odbor za podeljevanje certifikata EQUASS je Varstveno delovnemu centru Novo mesto podelil certifikat EQUASS leta 2020. Certifikat ima opredeljen obseg področja uporabe in veljavnost 3 leta. V tem času je zavod zavezan k poročanju o napredku

in rezultatih uresničevanja priporočil za izboljšave ter razvoj (12 mesecev in 24 mesecev po prejetju certifikata).

V decembru 2022 je bilo izdelano vmesno poročilo o napredku, ki je obsegalo ukrepe/aktivnosti, ki jih je VDC Novo mesto izvedel v zadnjih 12 mesecih, z namenom, da bi izboljšal delovanje po načelih in merilih EQUASS.

UNICEFOVA VARNA TOČKA

VDC Novo mesto je na svojih štirih lokacijah postal Unicefova varna točka. V Sloveniji je 1075 UNICEF-ovih varnih točk. V devetnajstih letih so zaživele že v 120 krajih po vsej Sloveniji. V Varnih točkah sodeluje več kot 2050 ljudi, ki prostovoljno pomagajo otrokom, ko se znajdejo v težavah.
UNICEF-ove varne točke so različni javni prostori, v katerih so prisotni ljudje, ki nudijo otrokom trenutno zaščito, pomoč ali zgolj nasvet v stiski. Ti so usposobljeni za pomoč otrokom, saj se udeležijo posebnega izobraževanja, ki ga zanje organizira UNICEF Slovenija.
Zaposleni so se udeležili online uvodnega usposabljanje za Varne točke, ki ga je izvedla koordinatorka projekta UNICEF-ove varne točke na Slovenski fundaciji za UNICEF.
Prvi del usposabljanja je bil teoretičen, predstavljen je bil projekt, njegov namen, delovanje in okrepljen s statističnimi podatki o obiskih otrok v Varnih točkah in vrstah stisk otrok, s poudarkom na nasilju in duševnem zdravju otrok in mladih. Osrednji del usposabljanja je bil namenjen prepoznavanju stiske otroka in učenju tehnik za vzpostavljanje stika in varnega odnosa z otrokom ter učenju reagiranja in komuniciranja v primeru, da se otrok zateče v Varno točko. V zadnjem delu pa so bili predstavljeni resnični primeri obiskov otrok.
V VDC Novo mesto v letu 2022 nismo zabeležili obiska otroka, ki bi potreboval pomoč, zaščito ali nasvet v stiski.

ŠPORT

Gibalno športne aktivnosti so izredno pomembne za osebe z motnjo v razvoju. Zaradi razvojnih posebnosti pa potrebujejo poseben pristop in obravnavo. Redno izvajanje športno rekreativnih aktivnosti ohranja bio-psihosocialno ravnovesje oseb z motnjo v razvoju.
Naše osebe imajo običajno manj aktiven življenjski slog in so manj vpletene v socialne mreže, zato je še toliko bolj pomembno sodelovanje pri športnih aktivnostih. Na ta način ne le, da se skrbi za njihovo zdravje, omogoča se jim tudi več socialne vključenosti in višjo kakovost življenja. Različne športno rekreativne dejavnosti pa seveda nudijo našim uporabnikom veliko zadovoljstva in dobrega počutja.

V VDC-ju krepimo in ohranjamo zavedanje, da šport in na sploh veliko gibanja, pozitivno vpliva na psihične procese ter na splošno dobro počutje vsakega posameznika.
Vsi zaposleni se trudimo, da uporabnike spodbujamo in učimo čim bolj aktivno in osmišljeno preživljati prosti čas. Vse, ki pa kažejo dodaten interes, pa spodbujamo v različne športne aktivnosti ter tudi tekmovanja, kjer se lahko dodatno potrdijo.

Vsem našim uporabnikom smo tako kot vsako leto tudi v letu 2022 omogočili raznovrstne vsebine, ki smo jih sami izvajali, nekaj pa v sodelovanju z zunanjimi izvajalci:

- Večina uporabnikov se je tako ali drugače vključevala v vodeno telovadbo, ki je

potekala v prostorih posameznih enot. Vodil jo je fizioterapevt ali del. inštruktor vešč športnih vsebin.

- Največ poudarka smo dali na gibanju v naravi (omogočali sprehode, pohode…).

- KEGLJANJE – udeležba skupin uporabnikov iz različnih enot zavoda v spremstvu zaposlenih. Vadba je potekala vsak četrtek 1 uro, na Kegljišču Portoval.
- JAHANJE – udeležba skupin iz različnih enot zavoda v spremstvu zaposlenih. Jahanje je potekalo po vnaprejšnjem dogovoru, v Češči vasi (financirano s strani Društva Sožitje).
- Plavanje v Dol. Toplicah – občasna izvedba s skupino uporabnikov (financirano s strani Društva Sožitje).

Vključitev v motorične dejavnosti in spretnosti prekine predsodke o sposobnostih. Pri uporabnikih povečuje mobilnost, samostojnost in zaupanje vase. Uporabniki so bolj integrirani v okolje in poveča se družabništvo, kar nudi veliko zadovoljstva.
Sledimo sloganu »Zdrav duh, v zdravem telesu«. Bolj in dlje časa kot bomo aktivni, bolj polno in kvalitetno bo naše življenje.

SAMOZAGOVORNIŠKE SKUPINE

Odrasle osebe z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju so premalo vključene v procese odločanja o najosnovnejših stvareh v njihovem življenju. Ena od možnih oblik, kako to spremeniti, je tudi skupina za samozagovorništvo.

Samozagovorništvo je gibanje, ki posamezniku in skupini omogoča, da izrazi svoje potrebe, želje, cilje in hkrati išče rešitve zanje.
Cilj skupine za samozagovorništvo je usposobiti uporabnike, da so sami svoji zagovorniki. To pomeni, da imajo razvit občutek lastne vrednosti, znajo izbirati, sprejemati odločitve in komunicirati z okoljem. Naučijo se pozitivno razmišljati o sebi, prepoznavajo lastne sposobnosti, delajo na svojih slabostih in razvijajo prijateljske odnose.

V VDC Novo mesto delujeta dve skupini za samozagovorništvo: v enoti Šmihel in v enoti Trebnje. Skupino v enoti Šmihel vodi strokovna delavka – vodja enote, skupino v enoti Trebnje pa vodi socialna delavka. V enoti Trebnje, v skupini aktivno sodeluje 10 uporabnikov, medtem ko v enoti I Šmihel od 15 do 21 uporabnikov.
Člani skupine se srečujejo v skupinski obliki enkrat mesečno. Srečanja so potekala na način, ki omogoča vsakemu posamezniku možnost aktivnega vključevanja, izražanja lastnih mnenj in želja. Uporabniki so med sabo podelili podobne izkušnje, ob pomoči strokovne delavke pa so si nudili medsebojno podporo in oblikovali predloge pri iskanju rešitve.

SKUPINA ZA SAMOPOMOČ SVOJCEV/SKRBNIKOV

V Varstveno delovnem centru Novo mesto smo v letu 2022 nadaljevali s srečanji skupine za samopomoč, ki so namenjena staršem, svojcem, sorodnikom in skrbnikom naših uporabnikov.

V skupini so člani lahko podelili svoje izkušnje, se pogovorili o svojih stiskah in na ta način poskušali premagati krizne situacije.
Teme pogovorov so bile vnaprej določene in usmerjene na konkretno problematiko.
Skupina je delovala po načelih spoštovanja, zaupnosti in varovanja osebnih podatkov.
Osnovni cilj srečanj je bilo opolnomočenje, medsebojna podpora, razbremenjevanje čustvenih stisk, graditev pozitivne samopodobe, pomoč pri sprejemanju sebe in okolice, premagovanje občutkov izoliranosti in zmanjševanje socialne izključenosti. Namen skupine za samopomoč

je vzpostavitev osebnega stika in izmenjava izkušenj z drugimi članicami.
Pri vodenju skupine sta članicam v podporo in pomoč strokovni delavki zavoda.

Skupina je odprtega tipa, udeležba na skupini je prostovoljna. Srečanja skupine so se odvijala v prostorih Varstveno delovnega centra Nov mesto.
Skupina se je v preteklem letu sestala štirikrat. Na skupini so članice nagovorile naslednje teme:

- sram,
- zaupanje, nezaupanje ali sumničenje,
- samospoštovanje in spoštovanje.

Eno srečanje je bilo namenjeno evalvaciji dosedanjih srečanj, druženju in načrtovanju prihodnjih srečanj.

PROJEKT »V JATI Z DRUGAČNIMI«

Varstveno delovni center Novo mesto je 15. 9. 2022 organiziral že 6. mednarodno srečanje oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju z osebami brez motnje s sloganom »V jati z drugačnimi«.

Tema letošnjega srečanja je bila varnost, zato smo k sodelovanju povabili Policijsko upravo Novo mesto, Vojašnico Franca Uršiča, Globalno varnostni servis, Gasilsko reševalni center in Občinsko civilno zaščito.

Na srečanju je sodelovalo 176 udeležencev, od tega 80 oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju s spremljevalci in 96 učencev/dijakov z učiteljicami.

Srečanje je dopoldne potekalo na 5 lokacijah:
– v Gimnaziji Novo mesto so se družili gimnazijci in učenci OŠPP Dragotin Kette, spoznavali so dejavnost Občinske civilne zaščite in si ogledali zaklonišče na Jerebovi ulici,
– na Policijski upravi v Bršljinu so se družile skupine iz VDC Novo mesto enote II Bršljin, iz Avstrije iz Heimstaette Birkenhofa, iz OŠ Vavta vas in iz OŠ Frana Metelka Škocjan. Policisti so predstavili njihovo konjenico, 2 policijska psa, policijsko vozilo in opremo in prostore za pridržanje,

– v vojašnici Franca Uršiča so sodelovali uporabniki iz VDC NM enota Trebnje, VDC Črnomelj, OŠ Drska in OŠ Šmihel. Udeleženci so se preizkusili v streljanju z airsoft puško, si ogledali vojaški muzej, se vozili z oklepniki – valuki in se pomerili na vojaškem poligonu,
– v OŠ Trebnje v Podružnični šoli Šentlovrenc so se učenci skupaj s skupino iz VDC Krško seznanili z dejavnostjo Globalno varnostnega servisa,
– v VDC Novo mesto, v enoti I Šmihel so se uporabniki in skupina učencev OŠ Dolenjske Toplice seznanili z delom Gasilsko reševalnega centra, si ogledali gasilski avto in se preizkusili v uporabi različnih gasilskih pripomočkov.

V popoldanskih urah smo v Gostišču Loka izvedli zaključno slovesnost. Nastopali so uporabniki enote II Bršljin. Sledil je nastop priznane TV voditeljice Darje Gajšek. Dogajanje je popestril ansambel Gašperja Kavška. Udeleženci so z zanimanjem spremljali dogajanje in plesali ob glasbi povabljenih glasbenikov.

Finančna sredstva za izvedbo srečanja je prispevala Alpsko jadranska zveza iz Celovca. Vsi udeleženci srečanja so preživeli čudovit dan, ki jim bo še dolgo ostal v lepem spominu.

PROJEKT »MESTO REUPORABE«

V VDC Novo mesto smo ekološko ozaveščeni, saj v zavodu že nekaj let vestno sortiramo odpadke.

Maja 2021 smo se pridružili akciji EKO iniciative, OMV in Dinosa. Tako smo tudi v letu 2022 v vseh naših enotah; enota I Šmihel, enota II Bršljin, enota Trebnje, Bivalna enota Novo mesto in Bivalna enota Trebnje zbiramo uporabljeno embalažo mleka in sokov, ki bo vrnjena v ponovno uporabo. S pomenom in izvedbo akcije so seznanjeni tudi uporabniki, ki so prepoznali njene koristi in so vključeni v zbiranje embalaže v posamezni enoti.

Zbrano odpadno embalažo zaposleni odpeljemo na bencinske servise OMV, kjer imajo nameščene posebne zabojnike. Z vključitvijo v akcijo smo zmanjšali količino odpadkov v zavodu in prispevali surovine za ponovno uporabo. Embalaža mleka in sokov je namreč dragocen vir celuloznih vlaken. Iz nje lahko izdelajo higienski papir, robčke, brisače in druge izdelke.

S takimi akcijami tudi mi prispevamo k ohranitvi našega planeta.

PROJEKT »POJDI Z MENOJ«

V okviru projekta Pojdi z menoj smo v letu 2022 izpeljali 4 dogodke, v katerih je bilo udeleženih 14 uporabnikov. Uporabnikom smo omogočili obisk domačega kraja, sorodnikov in praznovanje rojstnega dne. Z omenjenim projektom uresničujemo cilje individualnih načrtov, ki jih skupaj z uporabniki vsako leto evalviramo.
Uporabnikom tako omogočamo stike s sorodniki in obisk domačega kraja, saj brez omenjene pomoči nekateri uporabniki zgubijo stik s svojimi bližnjimi. Velikokrat je tukaj ovira transfer (uporabnik na prilagojenem počivalniku potrebuje prevoz s prilagojenim vozilom) ali pa so starši/ sorodniki osebe, ki sami tega, zaradi različnih osebnih okoliščin in razlogov tega ne zmorejo realizirati.
Žal nismo uspeli izpolniti vseh želja-ciljev, pri temu je bila velika ovira kadrovski primanjkljaj, zahtevnost uporabnikovih individualnih okoliščin, spremenjeno zdravstveno stanje uporabnikov, omejitve zaradi pojava okužb s Covid 19…
Odzivi udeležencev in njihovih sorodnikov so bili zelo pozitivni. Uporabniki si želijo več teh obiskov/ dogodkov, svojci pa so zelo hvaležni in pozdravljajo omenjeni projekt.

PROJEKT »TAČKE POMAGAČKE«

Podobno kot preteklo leto smo tudi v letu 2022 sodelovali z društvom Tačke pomagačke.

Slovensko društvo za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke združuje člane, ki skupaj s svojimi psi obiskujejo različne ustanove. Društvo je humanitarno, nepridobitno združenje fizičnih oseb in deluje v javnem interesu.
Psi so zvesti, nenadomestljivi družabniki. Spodbudno vplivajo tudi na popolne neznance, kar potrjujejo številne znanstvene raziskave. So spretni motivatorji in dobrodošli pri delu z osebami s posebnimi potrebami, s posamezniki po poškodbah, z onkološkimi bolniki, z oslabelimi, s pacienti z nevrološkimi in degenerativnimi obolenji. Psi razveseljujejo in opogumljajo, uspešno premostijo zadrege ob človeški zadržanosti in odločilno pripomorejo k sproščenemu delovnemu vzdušju. Vsi psi so ustreznega značaja, šolani, veterinarsko pregledani in za svoje delo posebej usposobljeni. V društvu deluje 67 aktivnih terapevtskih parov (pes in njegov vodnik; oba z opravljenim internim društvenim izobraževanjem in usposabljanjem).

Zaradi upokojitve psičke Save (vodnica Vesna), s katero smo aktivno sodelovali v letu 2021, smo pričeli sodelovanje s terapevtskim parom vodnico Irino in psičkom Kimijem. Druženja so potekala v enoti Šmihel bodisi v notranjih prostorih bodisi na zunanjih površinah zavoda. Povabili smo ju na druženje tudi v času našega taborjenja, ki je bilo izvedeno v parku zavoda. Na povabilo sta se odzvala, s seboj pa pripeljala še psičko Luno in nam polepšali del prav posebne izkušnje na prostem.

Skupno sodelovanje načrtujemo tudi v letu 2023.

TABORJENJE

V parku zavoda smo v času od 07.07. do 10.07.2022 izvedli taborjenje za uporabnike stanovanjskega in zdravstveno negovalnega oddelka. Vodja taborjenja je bila strokovna delavka Sandra Grabić. Taborjenja se je udeležilo 13 uporabnikov in 10 zaposlenih.

Uporabnikom na invalidskih vozičkih oz. individualno prilagojenih počivalnikih in z različnimi zdravstvenimi specifikami želimo omogočiti novo življenjsko izkušnjo v obliki udeležbe na taborjenju.

Otvoritev taborjenja je potekala ob razdelitvi taborniški rutic, dvigu zastave in himni. Letos smo se družili s tabornikom Vorancem iz Rodu Sivih Jelš, s članom ansambla Gašperja Kavška in terapevtskim triom iz društva Tačke pomagačke (ga. Irino, psičkom Kimijem in psičko Luno). Imeli smo lokostrelsko delavnico (izdelali smo tarče, loke in puščice ter se preizkusili v streljanju z lokom), vodne igre (igre z vodnimi balončki in mehurčki, žal pa ni bilo moč izvesti kopanja v bazenu, zaradi slabega vremena), delavnico spoznavanja ognjev (nabiranje lesenega materiala, postavitev piramidnega in pagodnega ognja, kurjenje, peka klobas na palicah), delavnico skrite pisave (limonin sok, vatirana palčka, lista papirja, sveča, vžigalnik), likovno delavnico (barvali smo taborniške pobarvanke), večerno branje indijanskih zgodb in reševanje ugank, ogled filmov Mi gremo po svoje I in II. Ves čas pa nas je spremljala glasba, prepevanje in ples. Taborjenje smo zaključili s spustom zastave, himno in podelitvijo diplom.

Za pripravo zajtrkov smo poskrbeli zaposleni, kosila in večerje pa so bile naročene v DSO Novo mesto. Izjema je bil tretja večerja, ko so si nekateri uporabniki sami pripravili večerjo (peka klobas na palicah, priprava priloge – sezonske zelenjave,…).

V času taborjenja je imel en uporabnik 1x blažji epileptični napad, en uporabnik pa je bil zaradi zdravstvenih težav povezanih z njegovo siceršnjo zdravstveno problematiko 2. dan taborjenja v času popoldanskega počitka odpeljan v SB NM.

Sodelovali smo z OŠ Drska (izposoja blazin), z URSZR (izposoja treh štabnih šotorov), z Gasilskim društvom Žužemberk (izposoja rešilnih jopičev), s taborniki iz Rodu sivih Jelš (predstavitev lokostrelstva z vsemi pripadajočimi pripomočki – lok, puščice, tarča), z društvom Tačke pomagačke (druženje s terapevtskih triom), s podjetjem AB popravila (donacija majic za zaposlene), s podjetjem Roletarstvo Medle d.o.o. (donacija euro palet) ter z Zvezo tabornikov Slovenije (donacija obročkov za taborniške rutice).

Vse ostale pripomočke potrebne za izvedbo taborjenja kot so: bazen, ekstrudirn polistiren, jekleno ognjišče, električni kuhalnik, električni mešalnik, hladilnik, mize, stole, klopi, dvigalo za invalide, hidravlični voziček za tuširanje, voziček za smeti, voziček za nego s vsemi pripomočki, posteljnino, kopalne brisače, slinčke, plavalne plenice, kape s šiltom, rutice, zastavo, radio, TV, kuhinjske pripomočke, palice za peko, pripomočke za izvedbo aktivnosti, naglavne svetilke, cev za vodo, kolut z električnim kablom, je zagotovil zavod oz. posamezni zaposleni.

Sodelavec je realiziral lanskoletno idejo in se maksimalno angažiral, vložil dodatni trud, energijo, material ter z veliko mero inovativnosti in iznajdljivosti izdelal prilagojena lesena ležišča ter podlago za bazen in lesenih euro palet, vse z namenom lažjega/varnejšega dela zaposlenih z uporabniki (dostop z dvigalom za invalide do omenjenega – ležišč, bazena).

Tako udeleženci kot tudi zaposleni so po koncu taborjenja izrazili veliko zadovoljstvo in željo po ponovni udeležbi na taborjenju.

V letu 2022 je vodja projekta želela zadeve malce obrniti na glavo. Do sedaj smo se vedno trudili pridobiti manjše pozornosti za udeležence letovanj in taborjenj, tokrat pa je želela presenetiti zaposlene, ki so pripravljeni vložiti dodatno energijo in svoj čas, da se uporabnikom omogoči takšna izkušnja. Tako so se odzvala nekatera lokalna podjetja, pa tudi podjetja iz širše okolice in donirala nekaj njihovega promocijskega materiala:

- Roletarstvo Medle d.o.o.
- HRIBOVC.SI, trgovsko, proizvodno in storitveno podjetje, d.o.o.
- Eventus Novo mesto, d.o.o.
- M Caravaning d.o.o.
- Sparkasse Novo mesto
- Očesni center Preskar
- Dolenjske lekarne Trebnje
- Krka, d.d., Novo mesto
- Stari most, delikatesa in čajarna.

CAMINO – KRK

V času od 20.5.2022 do 29.5.2022 je ekipa 8 uporabnikov, 4 zaposlenih iz Varstveno delovnega centra Novo mesto, ter ene prostovoljke, osvajala pot Camino, po hrvaškem otoku Krku.

150 kilometrska pot Camino-Krk je speljana po obronku otoka in se vije skozi zelo različne pokrajine. Deloma poteka ob sami obali, deloma pa nekoliko bolj proti notranjosti otoka. Med hojo so si udeleženci lahko ogledali tako živahne in poseljene kraje, kot tudi zapuščene krške vasice. Občudovali pa so lahko tudi puščavski vrh otoka, gorate predele nad Baško, senčne, ob morju speljane stezice, starodavne romarske cerkvice in oblegane turistične kraje. Navdušila jih je prelepa narava, ki v maju še ni požgana od sonca in so zato lahko občudovali mogočna starodavna drevesa, mediteransko rastje in vonj naravnih eteričnih olj, bogate cvetoče grmičke, ter prelepe cvetlice in vzpenjavke, s katerimi domačini krasijo svoje vrtove.

Vreme je skupini dobro služilo, saj temperature nikoli niso bile previsoke, pogosto pa so se lahko razveselili tudi blagodejnega vetra, ki jih je še dodatno hladil.
Čeprav je bilo morje v mesecu maju še nekoliko hladnejše, so se vseeno uspeli tudi okopati v njem, da so tako zaokrožili njihovo morsko doživetje.

Skupno druženje so vsak dan obogatili z obilico humorja, z uživanjem ob dobri hrani, z ogledi zanimivih letoviških krajev, med drugim pa tudi z igranjem minigolfa, ki je bil našim uporabnikom še posebej všeč.

Celotna dogodivščina je minila brez žuljev in poškodb, česar so bili udeleženci še posebej veseli. Nekaj delov poti so zaradi lažje logistike sicer izpustili, kljub temu pa so skupno prehodili dobrih 100 km poti.
Z izkazanimi žigi v popotni knjižici, so si prislužili tudi posebno romarsko diplomo, ki potrjuje, da so prehodili pot Camino - Krk.

BRALNA ZNAČKA - TREBNJE

Vrsto let že sodelujemo z zaposlenimi v knjižnici Pavla Golie Trebnje. Izposodimo si knjige, odzovemo se na povabilo na razne delavnice, prireditve. S skupnimi močmi smo se odločili, da programe nadgradimo z bralno značko za uporabnike. Knjige so pomembne za naš domišljijski svet. Ker pa vemo, da naši uporabniki ne znajo vsi brati, smo jim bralno značko prilagodili.

Prvo srečanje za bralno značko smo imeli v knjižnici. Najprej sta nam prijazni in zabavni knjižničarki Mojca in Karmen razkazali celotno knjižnico. Potem smo se čudili, kako na Guinessovi knjigi rekordov s pomočjo pametnega telefona oživijo dinozavri. Sprehodijo se celo iz knjige in po mizi. Iz divjega kostanja smo izdelali Kostanjčka. Pocrkljali smo se s pečenim kostanjem in ob tem poslušali šale iz knjige. Blaž in Andrej sta se peljala na vlaku smrti s pomočjo očal za navidezno resničnost.
Nekateri od nas smo postali novi člani knjižnice.

Na drugem srečanju smo imeli prav poseben obisk. Nika in Aleš sta s seboj pripeljala šest prijateljev: ščurka Štefko in Štefana, goža Bojana, pajkovko Rozi, kuščarko Magdo in velikega udava Araxa. Čas smo posvetili odpravljanu strahu pred živalmi, spoznali pa smo tudi njihovo koristnost Nekateri uporabniki so bili zelo pogumni in so živali pobožali oz. si jih dali okrog vratu ali pa jih podržali v roki.

Na tretjem srečanju smo imeli potopisno predavanje o otoku Sokotra. Spoznali smo naravo otoka in kako ljudje živijo na tem otoku.

Na četrtem srečanju sta nas obiskala glasbenika, ki sta s pomočjo domiselnih preprostih inštrumentov in kitare ustvarila izvrstno glasbeno dogodivščino. Tudi mi smo se lahko preizkusili v posnemanju ritmičnih in melodičnih nizov. Za konec pa smo zapeli še nekaj domačih.

Ob koncu vsakega srečanja imamo kviz z enostavnimi vprašanji, da obnovimo kaj smo si tekom srečanja zapomnili.

Čakajo nas še tri srečanja:

- Tačke pomagačke – berem s psom
- Kamišibaj predstava in kako se pa to nariše
- Zaključek: Mini gledališka predstava in podelitev priznanj

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

V Novem mestu je od 16.9. – 22.9. 2022 potekal Evropski teden mobilnosti pod sloganom Trajnostno povezani. Organiziranih je bilo veliko zanimivih dogodkov, katerih namen je bil osveščanje občanov o trajnostni mobilnosti in spremembah potovalnih navad.

Tudi v Varstveno delovnem centru Novo mesto smo se odločili, da se vključimo v dogajanje v sklopu tedna mobilnosti, zato smo izvedli 2 dogodka: peš v službo ter pohod na Boričevo z udeležbo na prireditvi dan brez avtomobila.
Tako smo spodbudili uporabnike, da pridejo v torek – 20.septembra 2022 v spremstvu zaposlenih peš v službo v enoto II Bršljin. Oblikovali smo 4 skupine uporabnikov, ki so se ob določeni uri dobili na 4 lokacijah in potem odšli peš v službo in sicer: iz enote I Šmihel, iz Bivalne enote Cesarjeva, iz avtobusne postaje v Straži ter iz Gornjega Kamenja. Ob prihodu v enoto II Bršljin so bili uporabniki utrujeni, a zadovoljni, da so uspešno izvedli pohod in tako koristili sebe in okolju. Uporabnike še naprej spodbujamo k aktivnemu življenjskemu slogu tako, da 1 x mesečno ob petkih izvajamo daljše pohode ter 1 x mesečno organiziramo skupinski pohod »peš v službo«.

Uporabniki iz vseh enot VDC-ja Novo mesto so se v četrtek – 22. 9. 2022 udeležili dogodka dan brez avtomobila na Glavnem trgu in sicer:
- skupina uporabnikov iz enote Trebnje se je s kombijem pripeljala do enote II Bršljin in se tam pridružila uporabnikom na pohodu do Boričevega in nadaljevala pot peš do Glavnega trga
- iz enote I Šmihel so šli uporabniki peš do mestnega jedra in nazaj
- iz enote II Bršljin so šli uporabniki na daljši pohod na Boričevo, kjer so nas na kmetiji Mrvar, pogostili z jabolčnim zavitkom, nam zaigrali na harmoniko, potem pa smo se pridružili ostalim pohodnikom v mestu. Pohod sta organizirali članici PD Krka ga. Majda

Nemanič in ga. Marica Praznik v sodelovanju s strokovno delavko Melito Jarc.
Vse pohodniške skupine smo se potem srečale na Glavnem trgu, kjer je bilo veliko zanimivih aktivnosti, ki spodbujajo in krepijo trajnostno mobilnost. Našim uporabnikom je bilo zanimivo predvsem: predstavitev pohodništva in izdelava markacij, predstavitev temeljnih postopkov oživljanja ter gasilske veščine.

»PRIŽGIMO SVEČKO MANJ – ZA VEČ NASMEHOV«

Ponovno smo vzpostavili sodelovanje s podjetjem Komunala d.o.o. v projektu *»Prižgimo svečko manj – za več nasmehov«.*

Za uporabnike je bilo sodelovanje zelo dragoceno, saj so bili vpeti v prilagojen delovni proces, bolj ozaveščeni na področju skrbi za okolje, imeli so dodatno priložnost v procesu integracije v lokalno okolje in posledično navezovanja medosebnih stikov ter ozaveščanje okolice o osebah s posebnimi potrebami. Kar je pa najpomembneje, krepili so svojo samopodobo ter občutek lastne vrednosti, skozi svoj doprinos.

Akcija in svečke so se promovirale na uradni spletni strani zavoda in FB strani. Prodaja le teh je potekala v naši trgovini v zavodu, potom spletne trgovine ter na stojnicah pred pokopališči, na lokaciji Šmihel in Ločna.

Celotnega procesa obdelave lesenih svečk ter same prodaje, so se udeležili uporabniki, vključeni v storitev VVZPP, v enoti I in II.

POHODNIŠTVO

Pohodništvo je športna in rekreativna aktivnost, ki temelji na hoji, obenem pa ponuja tudi spoznavanje naravnega okolja ter aktivno doživljanje raznovrstnosti kulturno-etnološkega bogastva pokrajine, na vnaprej določeni, urejeni in označeni trasi.

Med uporabniki je pohodništvo priljubljena aktivnost. Prilagojeno njihovim zmožnostim jo izvajamo v vseh enotah zavoda.

V letu 2022 smo nadaljevali s sodelovanjem s Planinskim društvom Krka in skupaj z njihovimi vodniki v vseh enotah zavoda izvedli naslednje pohode:

Pohodniški skupini enote NM II in Trebnje

Zap.št.	datum	TURA	ŠT. UDELEŽENCEV
1.	25.2	BRŠLJIN-OB TEŽKI VODI- SV.ROK-BRŠLJIN	21
2.	18.3.	RDEČI KAL-ŠMAVER	25
3.	15.6.	BRŠLJIN-ZALOG(UČNA POT GLINOKOPI)-BRŠLJIN	25
4.	20.7.	SV. VID (ŠENTVIŠKA GORA) NAD ČATEŽEM	18
5.	24.8.	SORIŠKA PLANINA- LAJNAR IN DRAVH (skupni izlet)	38

6.	22.9.	POHOD V OKVIRU TEDNA MOBILNOSTI LOKA-SREBRNIČE- BERIČEVO-MRZLA DOLINA	30
7.	21.10.	DEL POTI VRANOV LET- ŽUŽEMBERK	36

Pohodniška skupina enota NM I

Zap.št.	datum	TURA	ŠT. UDELEŽENCEV
1.	MAREC	DOLINA RADULJE, ŠKOCJAN	10
2.	MAJ	OKOLICA NOVEGA MESTA (ZELENA POT)	12
3.	AVGUST	SORIŠKA PLANINA- LAJNAR IN DRAVH (skupni izlet)	12
6.	SEPTEMBER	POHOD V OKVIRU TEDNA MOBILNOSTI LOKA-SREBRNIČE- BERIČEVO-MRZLA DOLINA	12
7.	OKTOBER	GRAD HMELJNIK	10

Vodniki PD Krka vodijo pohode prostovoljno, s strani MO Novo mesto so pridobili donacijo za financiranje prevoza na pohodniški izlet na Soriško Planino.

Pohode izvajamo v dopoldanskem času, praviloma od 8.00 do 12.30 ure, povprečno na pohodih prehodimo 8 kilometrov poti. Pri izbiri primerne ture se pred pohodom posvetujemo z vodniki Pd Krka in jo prilagodimo udeležencem. Vodniki planinskega društva Krka prevzamejo vodenje pohoda in uporabnikom pripovedujejo zanimivosti ob poti, zgodbe in anekdote. Pri izvedbi pohoda kot prostovoljci sodelujejo upokojeni sodelavci in občasno tudi svojci uporabnikov.
Poleg pohodov s PD Krka v vseh treh enotah izvajamo tudi krajše pohode.

GLEDALIŠČE

Z novim šolskim letom smo ponovno vzpostavili sodelovanje s Kulturnim centrom Janeza Trdine in se odzvali njihovemu povabilu k ogledu vsebin, katere so pripravili v okviru programa Kulturno-umetnostna vzgoja za vrtce, osnovne in srednje šole
Pripravili so bogat kulturno – vzgojni program, v okviru katerega si uporabniki Varstveno delovnega centra Novo mesto lahko ogledajo lutkovne, dramske in plesne predstave.

Uporabniki , ki so izrazili željo po obisku gledališča, so si v letu 2022 že ogledali dve predstavi: interaktivno plesno predstavo z naslovom Huda mravljica in lutkovno predstavo z naslovom Drobtine iz mišje doline.

LETOVANJA – TURISTIČNA KMETIJA POMONA

1.termin

S skupino14 uporabnikov smo v tednu od 23.do 27. maja letovali na Turistični kmetiji Pomona v bližini Rogaške Slatine.

Na sadjarski kmetiji je gospodar Janko Zupanec zasnoval turistično dejavnost in kmetijo poimenoval po Pomoni, boginji sadja in sadovnjakov. V čudovitem naravnem okolju podeželja,

z dovršeno zunanjo podobo v tradicionalnem stilu in vrhunsko domačo kulinariko smo izredno uživali.

Zbujalo nas je ptičje petje, ob večerih smo prisluhnili regljanju žab. Vsak dan posebej pa nam je ponudil novo doživetje.

V dvorcu Strmol v Rogatcu smo se preizkusili v veščinah lončarstva in si nato ogledali tudi celoten dvorec. Sprehodili smo se po zdraviliškem parku v Rogaški Slatini in si privoščili sladoled, ledeno kavo ali brezalkoholno pivo. V sredo smo odšli na daljši izlet na Hrvaško in obiskali muzej Staro selo ter bili nad njihovo muzejsko vasjo navdušeni. V četrtek smo obiskali Boč in prehodili krožno pot do rastišča Velikonočnice. Zvečer pa nas je čakalo presenečenje tedna. Obiskal nas je glasbenik, harmonikaš Izidor Kitak in nam pričaral super praznovanje ob zaključku našega letovanja. Za obisk harmonikaša in številne drobne pozornosti je bil zaslužen gostoljuben gospodar Janko, od katerega smo se zadnji dan poslavljali s solzami v očeh. A po vsakem koncu pride nov začetek, na poti domov smo se ustavili še na Jelenovem grebenu in komaj čakali vrnitve domov, da svojim domačim in prijateljem povemo, kako dobro smo se imeli.

2.termin

Skupina uporabnikov enote I se je podala na tedensko letovanje. Izbrali so si čudovito destinacijo v Rogaški Slatini – POMONO, turizem na podeželju.
Sama domačija leži na izjemno lepem kraju v neposredni bližini najlepšega slovenskega naravnega zdravilišča in ponuja neomejene možnosti preživljanja prostega časa. Urejena je v tradicionalnem podeželskem štajerskem stilu, sobice v katere so se namestili pa odlikuje domačnost in izbrana oprema. Vsak kotiček je resnično skrbno načrtovan.

V petih dneh so doživeli in videli veliko zanimivega. Izvedli so:

- izlet v Rogaško Slatino, sprehod po zdraviliškem parku (imeli pokušino zdravilne vode),
- sprehod do izvira kraljevega vrelca,
- obisk Muzeja na prostem v Rogatcu,
- obisk Paviljona kaktej (ogled veliko vrst različnih kaktusov)
- vzpon do cerkve sv. Marije na Ložnem,
- ogled dvorca Strmol in lončarske delavnice, kjer si je vsak izdelal svojo posodico,
- Pohod po planinski poti do koče na Boču in okolici.

Gostitelji so našo skupino uporabnikov vzeli za svoje. Z vsakim korakom in vsako gesto, so jim dali vedeti, da so nekaj posebnega in so zanje resnično izredno lepo skrbeli.

PROJEKT »IGRAJ SE Z MANO«

Uporabnika bivalne enote Novo mesto že vrsto let nastopata kot hišni bend zavoda, pod imenom Ansambel Žige Zoreta. Pridno vadita harmoniko in se učita pod okriljem učitelja Gašperja Kavška. Letos sta skupaj posnela pesem, ki sta jo poslala za udeležbo na Festivalu »Igraj se z mano«, ki je potekal preko internetne povezave. Žiga pa se je samostojno prireditve udeležil tudi s solo nastopom. Le to je velik izziv in obema nudi veliko potrditev, da dobro delata in sta na svoji poti uspešna.

SPECIALNA OLIMPIADA SLOVENIJE (SOS)

Specialna olimpijada Slovenije (SOS) že od leta 1990 del svetovnega gibanja, v katerega je vključenih že prek 200 programov iz 150 držav sveta**.**

V letu 2022 smo se udeležili:

- 26. občnega zbora Društva specialna olimpiada v Laškem (29. marca).
- 27. regijskih iger Ljubljansko - dolenjske regije v Ljubljani (14. maj), na katerih je tekmovalo 14 naših športnikov in športnic.
- 19. poletnih državnih iger v Zagorju ob Savi (8.in 9. junija), ki je bil najpomembnejši športni dogodek leta. Na njem je sodelovalo 300 športnikov in 118 spremljevalcev. Na igrah je tekmovalo 6 naših športnikov, ki so posegli po najvišjih mestih in osvojili zlato, dve srebrni in tri bronaste medalje.
- Nogometna ekipa je tekmovala v nogometni ligi. V juniju smo organizirali nogometni turnir v Novem mestu. Nogometaši so se pomerili tudi na turnirju v Ljubljani (april) in na Ptuju (oktobra). V oktobru je sledilo še finale nogometne lige v Nacionalnem nogometnem centru NZS na Brdu pri Kranju.

Tekmovanj v zimskih športih se zaradi takratnih epidemičnih razmer žal nismo udeležili.

Treningi so potekali 1x tedensko. Spomladi smo treninge izvajali v avli enote NM II, v poletnem in jesenskem času smo v dogovoru z OŠ Bršljin trenirali na njihovem zunanjem igrišču. Novembra in decembra smo v okviru projekta Zdrav življenjski slog trenirali v Športnem centru Piramida, kar bomo zaradi odličnih pogojev za vadbo nadaljevali tudi v prihodnjem letu. Nogometaši so trenirali na igrišču z umetno travo na Portovalu. V maju so nogometaši odigrali prijateljski tekmo z učenci OŠ Bršljin.

Letu 2022 smo imeli 24 aktivnih športnikov, ki so tekmovali v atletiki, nogometu in igrah MATP.

Program specialne olimpiade ni namenjen le športu, ampak združuje športne, socialne in kulturne aktivnosti. Športni rezultat ne predstavlja edino vrednoto, ampak specialno olimpiado označuje kot način življenja, vadbe, socializacije in drugih vidikov skrbi za osebe z motnjami v duševnem razvoju.

Slogan specialno-olimpijskega gibanja se glasi: **"**Pustite mi zmagati, če pa ne morem zmagati, naj bom pogumen v svojem poskusu.**"**

SOS – ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG

Prijavili smo se na razpis Specialne olimpiade Slovenije z naslovom Zdrav življenjski slog. Projekt je obsegal 2-mesečni program športne vadbe z uvodnim srečanjem v Laškem.

V projektu je sodelovalo skupaj 48 športnikov in 16 trenerjev, posamezne članice SOS smo se lahko prijavile s kvoto 6+2 ali 3+1.

Vsebinsko je bil projekt zasnovan v obliki 2-mesečne vadbe 1x tedensko (skupno 8 vadb) v športnih centrih v bližini sodelujoče članice. Namen programa je bil poleg fizične vadbe tudi vključevanje uporabnikov v širše okolje. Stroške programa je financirala SOS.

V projekt smo vključili 6 uporabnikov, ki so tudi sicer vneti športniki in aktivni udeleženci atletskih tekmovanj in nogometne lige. Za vadbo smo se dogovorili v bližnjem športnem centru Piramida, vsako sredo od 10.00 do 11.00 pod vodstvom Zorana Dražetića. Izvedli smo 8 vadb od 5.oktobra do 23.novembra. Z vadbo so uporabniki utrjevali svoje fizične sposobnosti in spretnosti in se obenem tudi izredno zabavali. Drug pomemben dejavnik pa je bilo širjenje socialne mreže uporabnikov, pojavljanje v okolju in njihova prepoznavnost.

Vadbi so se pogosto pridružili tudi drugi uporabniki iz enote NM II, ki so izrazili interes. Uporabniki so bili nad tovrstno obliko vadbe zalo zadovoljni in so izrazili željo po nadaljevanju vadbe tudi po zaključku projekta.

V okviru omenjenega projekta smo se prijavili tudi na pregled oči in zabavni fitnes ter kopanje v bazenih Thermane Laško, 11.oktobra 2022, ki se ga žal zaradi takratnih razmer z okužbami uporabnikov s Covid-19 nismo udeležili.

MATP – SOS IGRE

Program MATP je najmlajši športni program specialne olimpijade. Namenjen je tistim osebam, ki zaradi težjih in težkih kombiniranih motenj ne zmorejo udejstvovanja v športih, ki zahtevajo razumevanje navodil, samostojnost pri izvedbi aktivnosti in poznavanje pravil. Kratica MATP izhaja iz ameriškega poimenovanja Motor Activities Training Program. Program se je kot dodatek športom specialne olimpijade iz Amerike v devetdesetih letih razširil v Evropo. Na svetovni ravni je bil MATP prvič predstavljen na Svetovnih poletnih igrah leta 2003 na Irskem. Od takrat ima ta program svoje mesto na vseh svetovnih poletnih tekmovanjih. V Sloveniji razvijamo program MATP od leta 2000.

Osebe s težjimi in težkimi kombiniranimi motnjami v duševnem in gibalnem razvoju imajo zaradi številnih težav v procesu zorenja in učenja manj gibalnih in senzoričnih izkušenj ter ne zmorejo pridobiti ustreznega funkcioniranja. Imajo tudi izrazito manj možnosti za delovanje in samopotrjevanje. Težave imajo lahko tudi na področjih vidnega, slušnega in taktilno-kinestetičnega zaznavanja ter na področju orientacije tako v povezavi s svojim telesom kot v prostoru. Športne aktivnosti so zanje lahko dober način razvijanja različnih sposobnosti in možnost uveljavitve. Treba pa jim je omogočiti dostop do fizičnih aktivnosti in iger prek uporabe prilagojene

opreme, prilagojenih pravil, ustvarjalnega načrtovanja ter upoštevanja zanimanja in sposobnosti posameznika.

Program MATP omogoča:

- da se vključijo v sistem treningov in tekmovanj in redno trenirajo,
- da razvijajo motorične in socialne spretnosti,
- da pokažejo svoje dosežke na tekmovanjih MATP,
- da doživljajo uspeh,
- da so opaženi ter pohvaljeni za svoj trud,
- da razvijajo pozitivno samopodobo,
- da so ŠPORTNIKI.

V letu 2022 so uporabniki se udeležili treh večjih dogodkov:

- lokalnega tekmovanja, 20.4.2022, ki smo ga organizirali v Novem mestu,
- regijskih iger, 28.10.2022 v Zagorju ob Savi in
- državnih iger, 12.novembra v Ljubljani.

Lokalnih iger se je udeležilo 5 ekip (31 tekmovalcev in 13 spremljevalcev) iz VDC Zasavje, VDC Krško – Leskovec, OŠ Dragotin Kette in dve skupini VDC Novo mesto. Udeleženci so na 8 tekmovalnih postajah samostojno ali s pomočjo spremljevalcev premagovali zadane naloge in se ob tem tudi odlično zabavali. Pri organizaciji iger so nam priskočili na pomoč dijaki Srednje zdravstvene in kemijske šole Novo mesto, s pomočjo donatorjev pa smo lahko udeležencem poklonili priložnostna darila, ki so se jih izjemno razveselili. Celotno srečanje smo popestrili s prijetnim kulturnim programom in po končanem uradnem delu tudi s harmoniko in plesom.
Regijskih iger v Zagorju ob Savi se je udeležilo 7 uporabnikov in 2 spremljevalca, državnih iger v Ljubljani pa 4 uporabniki z dvema spremljevalcema. Regijske in državne igre MATP-SOS so bile s strani organizatorjev številčno omejene.

V vseh organizacijskih enotah smo uporabnikom tekom leta v okviru storitve VVZPP in IV omogočali fizično aktivnosti in igro preko uporabe prilagojenih pripomočkov in opreme.

SPECIALNI ZDRAVKO

Društvo za kulturo inkluzije je v sodelovanju s Centrom Janeza Levca Ljubljana in Biotehniškim izobraževalnim centrom Ljubljana izvedla program Specialni Zdravko. Delavnica je potekala z uporabniki bivalne enote Novo mesto. Namen programa je izboljšati zdravje in navade oseb s posebnimi potrebami.

Na delavnici so našim uporabnikom preko interaktivne družabne igre Specialni Zdravko predstavili koncept zdravega življenjskega sloga. Gre za igro velikega formata (2,3 x 2,3 m), ki je bila nadvse zabavna (obenem pa zelo poučna). Ker je bilo vreme čudovito smo delavnico izvedli zunaj. Vodili pa sta jo strokovni delavki, ki sta zaposleni v Društvu za kulturo inkluzije. Vedno znova se učimo in vsi skupaj redno ozaveščamo, kako pomemben je zdrav življenjski slog za kvalitetno življenje.

DRUGAČNOST JE MED NAMI

V letu 2022 smo pričeli z izvedbo projekta Izkustvene delavnice za zaposlene in lokalno skupnost pod naslovom »Drugačnost je med nami«.

Premierno je bila izkustvena delavnica predstavljena oz. izvedena v sklopu projekta Teden vseživljenjskega učenja (TVU) v okviru temeljnega nacionalnega projekta Andragoškega centra Slovenije (ACS) na dan odprtih vrat VDC Novo mesto 31.05.2022. Pri izvedbi delavnice so aktivno sodelovali dijaki Srednje zdravstvene in kemijske šole Novo mesto, katerim so bile delavnice predhodno predstavljene dne 24.05.2022, sami pa so jih preizkusili tudi pred samim pričetkom dneva odprtih vrat.
Dne 15.06.2022 so se izkustvenih delavnic udeležili dijaki splošne gimnazije Novo mesto. Dijaki so obiskali VDC Novo mesto v okviru projektnega učenja, poklicne orientacije in predmeta nevroznanost.

Bistvo izkustvenih delavnic je, da udeleženci na lastni koži doživijo različne situacije, s katerimi živijo osebe s posebnimi potrebami. Spoznajo in doživijo, kako se osebe z motnjam v duševnem razvoju, gluhi in naglušni, slepi in slabovidni, ljudje z govorno-jezikovnimi motnjami, gibalno ovirani ljudje, s čustvenimi in vedenjskimi motnjami, z motnjami avtističnega spektra itd. soočajo z izzivi vsakdanjega življenja. Udeleženci dobijo uvid v to, kako doživlja okolico slepa oseba, kako doživlja svet oseba z okvaro sluha, kako se oseba na invalidskem vozičku spoprijema z arhitektonskimi ovirami itd.

TEDEN VSEŽIVLJENSKEGA UČENJA

25.5. 2022 se je skupina 25 uporabnikov iz vseh enot VDC NM udeležila Parade učenja. Parada učenja je 'sejem' priložnosti za učenje in ustvarjalnost na javnem mestu. Udeležencem so bile namenjene informativne in svetovalne stojnice, predavanja, delavnice, projekcije, nastopi zglednih učečih se, predstavnikov vseh generacij, kulturni nastopi in drugi, za široko javnost privlačni dogodki. Naši uporabniki so se udeležili delavnice Lego kock, zvočne kopeli in gibalne delavnice.

31.5. 2022 je v okviru projekta Teden vseživljenjskega učenja-TVU, sodeloval tudi naš VDC. Pripravili smo dan odprtih vrat, z naslovom - Drugačnost je med nami. Dogodka se je udeležilo 28 učencev in 7 spremljevalcev iz OŠ Dragotin Kette. Učenci so prisluhnili predstavitvi zavoda in imeli voden ogled delavnic VVZPP, v enoti Šmihel. Preizkusili so se pri hoji po čutni poti in se udeležili izkustvene delavnice o različnih oviranostih (gluhota, slepota, gibalna oviranost, motnje avtističnega spektra…). Pri izvedbi izkustvenih delavnic so sodelovali dijaki srednje zdravstvene šole. Ob zaključku druženja so vsi udeleženci prejeli medalje za sodelovanje.

SVETOVNI DAN DOWNOVEGA SINDORMA

V Varstveno delovnem centru Novo mesto smo v mesecu marcu 2022 v sodelovanju z Društvom Downov sindrom Slovenije obeležili Svetovni dan Downovega sindroma in sodelovali pri izvedbi pohoda z baloni v 21. krajih v Sloveniji.

Datum 21. marec simbolno izraža genetsko posebnost tega sindroma – tretji kromosom na 21. paru kromosomov človeške celice. Ta genetska posebnost vpliva na posameznikove fizične in intelektualne sposobnosti. Mednarodna nevladna organizacija EDSA je za leto 2022 opredelila geslo »Full and effective participation and inclusion in society« (»Polno in učinkovito sodelovanje in vključevanje v družbo«).Varstveno delovni center Novo mesto se je povezal dvema novomeškima osnovnima šolama OŠ Drska in OŠ Dragotina Ketteja in z novomeškim vrtcem Ciciban ter na dan 21.03.2022 izpeljal skupni sprehod z baloni, krajši program v mestnem jedru ter pogostitev v Gostišču Loka. Vsaka skupina se je odpravila na sprehod z baloni iz svoje lokacije ob simbolni uri 10.21 uri. Na ciljni lokaciji - mestnem trgu smo se z baloni v rokah postavili v velik krog in ob spremljavi kitare skupaj zapeli tri pesmi »Naši mali sončki«, »Mi se imamo radi« in »Če si srečen«.

Udeleženci pohoda so prejeli s strani društva Downov sindrom v ta namen majice in balone modre barve ter nogavice različnih barv, ki so zaščitni znak Downovega sindroma. Za ozvočenje MO NM oz. Zavod Novo mesto, za okrepčilo polnoletnih udeležencev pa Gostišče Loka. Po prejetih podatkih smo bili občina z najštevilčnejšo udeležbo (zbralo se nas je okoli 300).
Tako smo vsi skupaj pridali košček v mozaik ozaveščanja javnosti in oblikovanje enotnega svetovnega glasu, ki se zavzema za pravice, vključevanje in dobro počutje ljudi z Downovim sindromom.

STRAŠKA JESEN

Turistično društvo Straža je v času med 1.9. – 11.9. 2022 organiziralo že 36. Straško jesen. Slogan letošnje prireditve je bil »od njive do mize«, njen namen je bil predstaviti stare in preverjene načine in poti pridelave zdrave in doma pridelane hrane.

Glavni organizator različnih dogodkov je bil predsednik Turističnega društva, g. Pavel Vidic, ki je k sodelovanju povabil tudi uporabnike Varstveno delovnega centra Novo mesto. Povabilu smo se z veseljem odzvali in se udeležili kar nekaj dogodkov:
- v petek, 2.9. 2022 je skupina uporabnikov iz enote II Bršljin z barvnimi spreji in z alkoholnimi flomastri poslikala 3 bale in tako polepšala center Straže. Veseli smo bili obiska župana g. Dušana Krštinca in njegove sodelavke g. Andreje Kren, ki sta nas nagradila s pijačo in pizzo v Pizzeriji Ravbar.
- v soboto, 3.9. 2022 se je skupina uporabnikov iz bivalne enote Cesarjeva pridružila slikarjem na 10. likovni koloniji na kmetiji Vidic v Hruševcu.

Ob zaključku dogodka sta uporabnika Robert Semenič in Žiga Zore zaigrala in zapela na harmoniko.
- v nedeljo, 4.9. 2022 sta uporabnika Žiga Zore in Robert Semenič s petjem in igranjem na harmoniko polepšala dogodek žetev in metev prosa.
- v soboto, 10.9. 2022 se je uporabnik Žiga Zore udeležil 10. tekmovanja harmonikarjev za pokal Straže, ki je potekal v šotoru za gasilnim domom.
- v nedeljo, 11.9. 2022 sta se uporabnika Robert Semenič in Žiga Zore udeležila velike vrtne veselice PGD Vavta vas, kjer je dogajanje popestril priljubljen ansambel Modrijani.

DEMENCI PRIJAZNA TOČKA

Demenci prijazna točka (DPT) je točka, ki je namenjena osebam z demenco, svojcem in vsem zaposlenim (policisti, trgovci, bančni in poštni uslužbenci, farmacevti, gasilci…) kot tudi vsem drugim v lokalni skupnosti, saj je pomembno, da tudi sosedje prepoznajo osebe z demenco in jim pomagajo. Na DPT se lahko obrnejo po informacije, predvsem pa se seznanijo z načini in postopki usmerjanja oseb z demenco, ki se izgubijo in ne najdejo poti domov.

Po slavnostni pridobitvi naziva Demenci prijazna točka, smo v VDC NM poskrbeli, za informativni kotiček o demenci. V ta namen so na voljo različne zloženke, ki nudijo informacije kaj demenca je, kateri so prvi znaki in kje poiskati pomoč. Informacije so na zloženkah, ki so nameščene neposredno ob vhodu v stavbo in so dostopne vsem obiskovalcem, uporabnikom in svojcem.
Letos smo se prvič udeležili sprehoda za spomin, ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni. Uporabniki iz vseh enot našega zavoda, so s sprehodom iz različnih strani mesta dosegli skupni cilj na gostišču Loka.
Na srečanjih z uporabniki in svojci smo podali informacijo o vzpostavitvi Demenci prijazne točke.
Zaposleni, ki so izkazali interes so se v novembru 2022, udeležili obnovitvenega usposabljanja in osvežili in dopolnili že pridobljeno znanje, ki jim služi pri pomoči osebi v stiski, ki kaže znake demence.
Od vzpostavitve DPT zaenkrat nismo imeli primera, kjer bi se oseba z demenco ali drugi obrnili na nas za pomoč.

GOZDNA PEDAGOGIKA

Gozdna pedagogika se je v začela razvijati leta 2010. Preživljanje prostega in vzgojno-izobraževalnega časa v gozdu ima številne pozitivne učinke. Sprehod skozi gozd ugodno vpliva na vsakega človeka. Gozd je povsem drugačno okolje, kot smo ga vajeni vsak dan. Je prostor sprostitve in miru. Zvoki ne potujejo daleč in pogosto je slišati le šelestenje listov v vetru, petje ptic v bližini in šumenje listja v podrasti, ki ga povzročajo drobne živali, ki se gibljejo po tleh. Drevesa z zadrževanjem padavin in oddajanjem vode povečujejo zračno vlažnost in hladijo zrak. V poletni vročini je v gozdu vedno nekaj stopinj hladneje, kot na bližnjem travniku. Zrak je čistejši in prijetnejši za dihanje. Sprehod skozi gozd nas sprosti. Hoja po gozdnih tleh je mehka, odsotnost zvokov civilizacije pa blagodejno vpliva na počutje. Večina ljudi se v gozdu pomiri. Gozd nas napolni z energijo. Včasih je dovolj kratkotrajen sprehod, drugič pa je potrebnega več časa.

Z VDC – ja smo se na povabilo Zavoda za gozdove, z g. Romanom in g. Gregorjem odpravili

po gozdni učni poti v Kočevski rog. Pohoda so se udeležili uporabniki iz enote Šmihel, Bršljin in Trebnjega. Dobili smo se v Dolenjski toplicah in skupaj nadaljevali pot proti Kočevskemu rogu. Namen poti je bil namenjen naravoslovnemu izobraževanju, spoznavanju rastlin, živali, naravnih pojavov, srečali smo se z osnovami gozdarstva. Spoznali smo najstarejšo Črmošnjiško jelko, si ogledali medvedov brlog, jazbino, opazovali ptice, našli smo jelenovo rogovje. Del poti smo prehodili po medvedovih stopinjah. Naučili smo se osnovnega bontona v gozdu. Za zaključek smo si spekli klobase na ognju.

SVETOVNI POKAL V SMUČARSKIH SKOKIH V PLANICI

Za največji mejnik v miselnosti, da človek na smučeh lahko leti, je najverjetneje zaslužna dolina pod Poncami (https://www.nc-planica.si/o-planici/)

Po dveh letih premora smo ponovno naslovili prošnjo Organizacijskemu odboru Planice in pridobili brezplačne vstopnice za ogled četrtkove kvalifikacijske tekme svetovnega pokala v smučarskih skokih.

24.marca 2022 se je ogleda kvalifikacijske tekme udeležilo 16 uporabnikov s 4 spremljevalci. Uporabniki so skakalce spodbujali s transparenti, ki so jih skrbno pripravili v delavnicah in uživali v prijetnem edinstvenem dnevu.

Po ogledu kvalifikacij so se nazaj grede ustavili na kosilu v Kranjski Gori in se v popoldanskih urah vrnili domov.

BEREMO SKUPAJ

V mesecu septembru 2022 smo ponovno vzpostavili sodelovanje z učenci OŠ Drska, v okviru nacionalnega meseca branja. Vodilna tema v letu 2022 je bila gibanje. Učenci so tekom dveh srečanj pripravili gradivo, katerega so prebrali uporabnikom in temu je sledila »ura športa« oz. načrtovane gibalne aktivnosti, katere so bile izvedene v parku zavoda.

PROJEKT »ŽENSKI KOTIČEK«

Naš t. i. ženski kotiček je zrasel iz ideje druženja za ženske, kjer bi se uporabnice imele priložnost pogovoriti o temah, ki so lastne le nam, ženskam. Te teme navadno zahtevajo več intimnosti in varno okolje, kjer jih lahko naslavljamo sproščeno, v prijetnem vzdušju.

Z rednim druženjem smo tako oblikovale zaupno skupino, v kateri ne rabijo skrivati svoje ranljivosti, pač pa nanjo dobijo sočuten odziv. V ženskem kotičku pa se zberemo vsak torek ob 11.00, naše aktivnosti pa so navadno vezane na gospodinjske dejavnosti, nego telesa in duševno počutje. Tako npr. pečemo piškote, se učimo nege kože, nohtov in las, se sprehajamo po gozdovih in opazujemo naravo, pojemo stare slovenske popevke, plešemo in razvijamo smisel za gib; pripravile pa smo tudi hranljivo kremo za obraz, s katero se enkrat tedensko skupaj namažemo in si zmasiramo obraz.

Naš kotiček uporabnice zelo rade obiskujejo, trenutno se redno srečuje deset uporabnic, a število raste. Med pripadniki močnejšega spola pa že raste zanimanje za podobno dejavnost

v moškem krogu. Radi smo skupaj, včasih pa nam paše biti tudi malo posebej.

UČNI ZAVOD

V skladu s Pravilnikom o pogojih, ki jih mora izpolnjevati zavod za izvajanje praktičnega pouka dijakov zdravstvenih šol in študentov visokošolskih zavodov za podelitev naziva učni zavod, je Ministrstvo za zdravje VDC Novo mesto podelilo naziv učni zavod za izvajanje praktičnega pouka dijakov srednjega strokovnega izobraževalnega programa tehnik zdravstvene nege in srednjega poklicnega izobraževalnega programa bolničar-negovalec. Naziv je podeljen za dobo 5 let.

Na podlagi dogovora s Srednjo zdravstveno in kemijsko šolo Novo mesto, dijaki na zdravstveno negovalnem oddelku opravljajo praktični pouk. Vodi jih mentorica iz šole. V preteklem letu je v našem zavodu praktični pouk opravilo 36 dijakov.

V našem zavodu je mogoče opraviti tudi praktično usposabljanje pri delodajalcu (PUD). Mentorji so zaposleni, ki imajo opravljeno usposabljanje za mentorje. V dogovoru s Srednjo zdravstveno in kemijsko šolo Novo mesto, smo dvema dijakinjama omogočili opravljanje PUD – a. Eni dijakinji smo ga, zaradi njenega neresnega pristopa predčasno prekinili, druga ga je uspešno opravila v celoti.

Za poklic bolničar-negovalec občasno izvajamo pripravništvo za dijake kot tudi za odrasle osebe, ki so zaključile izredni izobraževalni program. Meseca novembra je s pripravništvom začela gospa, ki je zaključila izredni izobraževalni program. Pred tem je v prvi polovica leta v našem zavodu opravila praktični pouk v obsegu 465 ur.

TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA

Statistični podatki kažejo, da nenadni srčni zastoj letno doživi 1600 Slovencev. Torej vsak dan v povprečju 4 osebe. Vsako minuto, ko očividec še ne začne oživljati, se verjetnost preživetja človeka s srčnim zastojem zmanjša za 10 %.
V Varstveno delovnem centru Novo mesto se zavedamo pomembnosti nudenja prve pomoči, zato smo tudi v letu 2022 izvedli kar tri termine delavnic prikaza temeljnih postopkov oživljanja (TPO) z avtomatskim zunanjim defibrilatorjem (AED).
Delavnice je vodila zaposlena, ki je aktivna članica ekipe prve pomoči OZRK Novo mesto.
Skupaj so osvežili veščine in znanje temeljnih postopkov oživljanja, predvsem pa se znebili občutka strahu, če bi se znašli v situaciji, ko bi morali oživljati.

TERAPEVTSKO JAHANJE

Uporabniki, vključeni v VDC Novo mesto, so se v letu 2022 udeležili terapevtskega jahanja v prijetnem ambientu Konjeniškega šolskega športnega centra Češča vas. Vsem vključenim je bilo druženje prijetno in zanimivo. Pod vodstvom prijaznih in usposobljenih terapevtov Jureta in Tanje Grubačevič smo se veliko naučili o čudovitih konjih, jih spoznavali in z njimi ustvarili poseben odnos. Pomembno je tudi to, da smo bili v naravnem okolju, kar je še dodatno pozitivno vplivalo na naše uporabnike.
Aktivnost so uporabniki iz skupine Mavrice, vključeni v storitev VVZPP v enoto I Šmihel izvajali v mesecu juniju 2022, uporabniki, vključeni v storitev VVZPP v enoto II Bršljin pa od februarja do maja 2022. Termine smo sproti določali glede na vremenske razmere, delo v delavnicah in možnosti izvajalcev.
Društvo Sožitje Novo mesto je za izvedbo terapevtskega jahanja omogočilo finančna sredstva, za kar se jim v imenu uporabnikov iskreno zahvaljujemo, za transport in spremstvo uporabnikov pa smo poskrbeli zaposleni v VDC Novo mesto.

TABORNIŠTVO – ROD SIVIH JELŠ (TREBNJE)

V letu 2022 smo se povezali s taborniki Rodu sivih jelš Trebnje v želji ponuditi uporabnikom še več možnosti aktivnega preživljanja prostega časa.

Taborniki Rodu sivih jelš Trebnje oblikujejo vsakdan tabornikov v Trebnjem že več kot 60 let. V vseh starostnih skupinah je trenutno okrog 70 aktivnih članov. Najmlajši murenčki spoznavajo taborništvo in bivanje v naravi, učenci nižjih razredov OŠ (medvedki in čebelice) osnove gibanja v naravi (orientacija), bivanje v naravnem okolju, prvo pomoč, starejši osnovnošolci (gozdovniki, gozdovnice) že preživijo kakšno noč povsem samostojno v naravi, pripravijo bivak, zakurijo ogenj, skuhajo večerjo, skrbijo za naravo in svojo varnost. Srednješolci (popotniki, popotnice) prevzemajo vlogo vodnikov mlajših, raziskovalci in raziskovalke se sčasoma umikajo iz aktivnih vodniških funkcij. Grče pa le še pomagajo pri večjih organizacijsko zahtevnih dogodkih.

V letu 2022 smo začeli z izvajanjem taborniških sestankov tudi v bivalni enoti v Trebnjem (BET). Delo je zastavljeno pestro in razgibano, čim več zunaj. Seveda je vse odvisno od vremena in od zdravstvenega stanja posameznega tabornika. Nekaj srečanj je odpadlo zaradi kovida, do konca leta pa smo jih vseeno izvedli 8 (začeli smo sredi oktobra).

Na uvodnem sestanku je vodnica predstavila tabornike, njihovo poslanstvo, strukturo rodov , grb in sestavo njihovega voda. V začetku so interes pokazali trije uporabniki. Naslednji teden so odšli na Lanšprež in se sprehodili po gozdu ter iskali vodovo ime. Sledil je sprehod ob Temenici, opazovali so tok reke, se pogovarjali, kaj je ponikalnica. Izbrali so tudi vodovo ime, postali so vod veveric. V preddecembrskem času so skupaj izdelovali adventne venčke za bivalno enoto in podelili rutke, na prvem sestanku v decembru pa kapice iz volne. Večerno Trebnje so si ogledali, ko so obiskali knjižnico v Trebnjem. Tam so gledali posebne knjige (postavljanke) o naravi in živalih. Sredi decembra so imeli skupno akcijo celega roda, kjer so izdelovali voščilnice. Družili so se z ostalimi taborniki v taborniških prostorih. Pridružil se jim je nov član. Na zadnjem srečanju so prebirali pravljico o taborniških dogodivščinah živalskih tabornikov, se pogovarjali, kaj potrebujejo v nahrbtniku, če gredo na izlet.

Člani aktivno sodelujejo na sestankih in spoznajo marsikaj novega. Za lažje razumevanje nekaterih pojmov uporabljajo veliko praktičnega materiala, nekaj gradiva pa je izdelala tudi vodnica sama (npr. spomin s topografskimi znaki, spoznavanje delov kroja s pomočjo t.im. učnega kroja z odstranljivimi našitki ipd.). V nadalje kaže, da bo skupina imela 5 članov, kar je za dobro delo ravno prav. V prihodnje si želijo, da še več dejavnosti opravljajo zunaj v naravi, gozdu in da se čim več članov voda udeleži mini tabora ter prespi v pravem šotoru.

SPREHOD ZA SPOMIN

Ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni so se uporabniki, ob spremstvu in asistenci zaposlenih odpravili na sprehod do gostišča Loka v NM. Sprehoda so se udeležili uporabniki iz enote Šmihel, Bršljin in Trebnje.
Namen sprehoda je bil opozoriti širšo javnost o pojavu demence med uporabniki z intelektualno oviranostjo in s tem spodbuditi k enakopravnejši obravnavi v družbi.
Zaposleni pri delu z uporabniki v VDCju, opažamo, da se tudi pri naših uporabnikih pojavljajo simptomi demence. Kljub temu, da imajo naši uporabniki omejene oziroma zmanjšane kognitivne sposobnosti, niso imuni na bolezen demence.
Ker smo v letu 2022 vzpostavili demenci prijazno točko, želimo z udeležbo na tem sprehodu in z drugimi različnimi aktivnostmi, informirati lokalno okolje in prav tako prispevati košček v mozaiku osveščanja, na nacionalnem in svetovnem nivoju, ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni.

TEDEN HUMANOSTI KRKA

Tovarna zdravil Krka vsako leto teden svojega delovanja posveti tudi ranljivim skupinam. S svojimi prostovoljci so tako tudi za uporabnike našega zavoda organizirali aktivnosti, za katere smo se predhodno dogovorili s Krkino službo za stike z javnostmi.
Za 58 uporabnikov enote II so Krkaši 12.5. 2022 organizirali druženje na Golf igrišču na Strug i pri Otočcu. Njihovi prostovoljci in učitelji golfa so naše uporabnike učili igranja golfa, veliko zabave pa so bili deležni tudi med vožnjo z golf - avtomobilčki po igrišču.
Uporabniki, vključeni v storitev VVZPP v enoti I, so se udeležili kino predstave kjer so si ogledali sinhronizirano družinsko komedijo Veliki redeči pes Clifford. Podjetje Krka je ob tem poskrbelo tudi za prigrizke in pijačo med ogledom filma. Dva uporabnika sta ob dogodku podala tudi izjavo za Vaš kanal. Prav tako je bila to priložnost za družabništvo s prostovoljci.

IZLET ZOO ZAGREB

Uporabniki, vključeni v storitev VVZPP v enoti I, so se v letu 2022 udeležili celodnevnega izleta, v spremstvu zaposlenih. Iz Novega mesta so se odpravili proti Zagrebu, kjer so obiskali živalski vrt. Le ta se nahaja v več kot 200 let starem parku Maksimir, ne daleč iz centra mesta. Lepo urejen živalski vrt se razteza na sedmih hektarjih.

Po zaključenem ogledu najrazličnejših živalskih vrst, so se odpravili na kosilo, na turistično kmetijo pri Martinovih, v Globočicah, kjer so jim postregli domačo in lokalno hrano. Na kmetiji so si ogledali tudi domače živali ter nekateri jahali tudi na oslu. Po razburljivem dnevu so se, polni novih doživetij in vtisov, vrnili nazaj v Novo mesto.

IZLET ZOO LJUBLJANA

Z uporabniki enote Trebnje smo se v začetku oktobra (3. 10. 2022) odpravili na dolgo pričakovani izlet v ljubljanski živalski vrt. Vse skupaj nas je bilo kar 34; od tega 27 uporabnikov in 6 spremljevalcev. Takoj po jutranjem čaju, ob 7.45, smo se vkrcali na avtobus in šofer nas je popeljal na pot prek okoliških gričev. Sam ni našel pravega odcepa za AC, mi pa smo bili veseli, da smo si za uvod lahko ogledali mnoge domače živali, ki so se pasle po dolenjskih domačijah.

Ob prihodu v ZOO smo najprej razdelili malico in se okrepčali, nato pa smo se glede na gibalne sposobnosti razvrstili v tri skupine in se odpravili po živalskem vrtu. Začeli smo pri tjulnjih, nadaljevali pa vsaka skupina v svojo smer. Še posebej navdušeni smo bili nad levi in slonom, pogrešali pa smo šimpanze. Ti so bili namreč prav tedaj zadržani v izolaciji. Opoldne smo se spet vsi skupaj posedli in si privoščili svojo najljubšo kavico, nato pa se odpravili na avtobus.
Voznik nas je popeljal do Ivančne Gorice, tokrat po AC. Tam so nas prijazni gostitelji že pričakovali in za nas pripravili dve različni kosili. Večina se nas je odločila za dunajski zrezek in krompirček, pred tem so nas pogostili z gobovo in govejo juho, za sladico pa smo dobili kremšnite. Ko smo se tako dodobra odpočili in najedli, smo se zadovoljni vrnili v Trebnje. Šofer nas je odložil na Glavarjevi, kjer smo z uporabniki počakali na prevoz domov.
Imeli smo čudovit izlet in vsi smo zedinjeni, da že komaj čakamo naslednjega.

IZLET TRST IN GRAD MIRAMARE

V sodelovanju s turistično agencijo Kompas so se uporabniki enote II, dne 28.9.2022 odpravili na izlet proti morju. Obiskali so grad Miramare in Trst.

Izleta se je udeležilo 46 uporabnikov in 15 spremljevalcev.
Izpeljani izlet je bil poseben tudi zato, ker smo organizacijo in vodenje prepustili agenciji Kompas. Prijazen vodič je popotnikom že na avtobusu povedal mnogo zanimivosti in jih opozarjal na posebnosti ob poti. Zanimivo in poučno pa jih je vodil tudi po samem gradu in njegovi okolici.
Po ogledu gradu Miramare in sprehodu po čudovitih vrtovih v njegovi okolici so se udeleženci izleta odpeljali še mimo Trsta in si ga ogledali kar z avtobusa, saj jih je že priganjal čas - čakalo jih je namreč še skupno kosilo v Sežani, kjer so imeli na voljo tudi nekaj dodatnega prostega časa za kavo in drobne nakupe.
Uporabniki so na izletu spoznali mnogo novih zanimivosti in uživali v medsebojnem druženju.

IX. PROMOCIJA ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU

S 1.3.2022 je direktor s sklepom, številka: 0070-2/2018-10, imenoval nove člane delovne skupine. Imenovani člani so: Janja Jakše, Gvido Ratajec, Melita Jarc, Luka Šarman in Martina Golobič.

Delovna skupina se je sestala 11.3.2022. Pogledali so poročilo o delu in opravljenih nalogah v letu 2021, nato pa se pogovorili katere dejavnosti se naj še naprej ponudijo zaposlenim in

kaj ponuditi na novo.

Dogovorili so se, da:

- enkrat na mesec organiziramo pohod. Za organizacijo pohoda je zadolžen en član delovne skupine, ostali mu pomagajo. Vsak mesec je drug organizator iz druge enote. V primeru večjega števila udeležencev, se lahko posodi en kombi (reg. št.: NM HA-909) z dogovorom izposoje »tank za tank«;
- organiziramo kolesarjenje oz. se dogovorimo za izposojo električnih koles;
- organiziramo izlet za zaposlene;
- organiziramo bowling za zaposlene (najamemo stezo Pri Dolencu za dve uri);
- fizioterapevt še naprej lajša morebitne bolečine zaposlenim;
- še naprej se zaposlene obvešča z obvestili zunanjega sodelavca za varstvo pri delu Opus Biroja;
- člani delovne skupine spodbujamo zaposlene k odkriti komunikaciji in skupnemu druženju (silvestrovanje, pohodi, kolesarjenje….). V ta namen bomo v prihodnjem letu preverili koliko je zanimanja za igranje nogometa, odbojke, badmintona in v primeru, zanimanja, bomo najeli telovadnico. Istočasno se bo tudi preverilo koliko je zanimanja za kopanje na bazenu…
- organiziramo predavanje na temo krvni tlak, zdravo psihično stanje posameznika ali test hitre hoje, obnovitev prve pomoči, CPP (cestno prometnih predpisov);
- še vedno pustimo v planu organizirati nočno sankanje na Vršiču, nekoč pa vzpon na Triglav.

V letu 2022 smo se še vedno borili z zajezitvijo, preprečevanjem in obvladovanjem okužb z virusom SARS-2, zato je temu primerno delovala tudi delovna skupina.
Organizirali so dva pohoda:

- 2.4.2022 na planino Vogar
- 1.10.2022 tudi na planino Vogar

Prvi pohod so zaradi slabe vremenske napovedi (sneg, žled) odpovedali oz. prestavili na drug termin. Ker vreme ni bilo naklonjeno tudi ne v drugem terminu, so spremenili lokacijo pohoda in sicer na Gorjance. Zaradi razmočenosti tal in velike količine dežja pred dnevom pohoda, je tudi ta odpadel.

V okviru promocije zdravja na delovnem mestu je fizioterapevtsko storitev poiskalo v letu 2022, 19 zaposlenih. S tem se je absentizem skrajšal ker je bila telesna podlaga obolelih degenerativno preobremenitveni sindrom lokomotornega aparata.

X. PROSTOVOLJNO DELO

Tekom leta je potekalo aktivno pridobivanje prostovoljcev v lokalnem okolju.
Potekale so predstavitve prostovoljnega dela na:

- OŠ Drska
- ŠC NM (tehniška gimnazija in elektro šola)
- Gimnazija NM.

Potrebe po prostovoljcih smo objavili tudi na spletnih straneh slovenske filantropije, na spletni strani VDC NM in Facebook VDC NM.

V enoti I (Šmihel) je 1 prostovoljka opravila 131 ur. Na oddelku institucionalnega varstva in ZNO je 1 prostovoljka opravila 30 ur in 1 prostovoljec 22 ur prostovoljnega dela. V enoti II je 1 prostovoljec opravil 40 ur in 1 prostovoljka 100 ur prostovoljnega dela.
V okviru obveznih izbirnih vsebin so se v popoldanski del IV vključevali dijaki srednje zdravstvene šole NM (7 dijakov). Opravili so 19 ur prostovoljnega dela.
V okviru interesne dejavnosti- prostovoljno delo, so učenci (10) OŠ Drska opravili okvirno 4ure prostovoljskega dela v prostorih šole, z namenom peke palačink za uporabnike VDC NM (Covid situacija).
V okviru šolskih vsebin so nas obiskali tudi dijaki tehniške gimnazije (12) in spoznali naš zavod in se kratek čas družili z našimi uporabniki.
Prostovoljci so sodelovali pri izvedbi prostočasovnih aktivnosti in spremstvih uporabnikov pri različnih aktivnosti izven zavoda.
Skupno so prostovoljci v letu 2022 opravili 346 ur prostovoljskega dela.

XI. SODELOVANJE Z OKOLJEM IN MEDIJI

V letu 2022 smo nadaljevali s sodelovanjem z mediji, s prezentiranjem VDC v javnosti, komuniciranju in sodelovanju s svojci (osebno in/ali preko telefona, e-pošte, običajne pošte) in ostalimi dolgoletnimi partnerji VDC Novo mesto.

Tako je o nas ali v povezavi z nami bili objavljeni prispevki na lokalni televiziji Vaš kanal, radiu Krka, časopisu Dolenjski list, Mestnik in internetnih strah Na dlani, Lokalno, Dolenjskanews, Mestnik, MojaObčina.

Poleg tega smo preko e-pošte, telefonskih klicev, video - konferenc ohranili stike in sodelovali z:
- lokalnimi osnovnimi in srednjimi šolami,
- ZRSZ, ZZZS, CSD,
- MO Novo mesto in ostalimi občinami iz katerih prihajajo naši uporabniki,
- Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in Ministrstvom za zdravje,
- RIC Novo mesto, CIK Trebnje,
- Društvom Sožitje, Društvom Mali Princ,
- drugimi VDCji in socialnovarstvenimi zavodi po Sloveniji,
- Rdečim križem Slovenije – OZ Novo mesto,
- Socialno zbornico Slovenije,
- Lions klubom Novo mesto,
- podjetji, kot so Krka, Medle, Komunala Novo mesto, Tisk Šepic, Bent in številnimi drugimi.

Poročila so pripravili:
Andreja Jurovič, Andreja Klobučar, Janja Jakše, Greg Mirt, Maja Medic Tomič, Martina Golobič, Maša Slana, Melita Jarc, Mojca Zver, Nataša Turk, Renata Grill, Sandra Grabić, Suzana Savičić in mag. Mitja Mežik

Direktor:
mag. Mitja Mežik